

Berxwedan

Sal 9
Hejmar 134
30 Îlon 1991
Buha 2.50 DM
Rojnameya 15 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Cizîra Botan... Şirnex... Dêrsim... Çewlik...

ÇARPIŞMALAR KENTLERE KAYIYOR

DÊRSIM: Dêrsim il merkezi ARGK gerillaları tarafından bir hafta içerisinde iki kez basıldı. Tugay merkezi roketatar ve otomatik silahlarla dövüldü / Bundan bir süre sonra da Mêzger(Marzgirt) ilçe merkezine baskın düzenleyen ARGK birlikleri, devlete ait resmi kurumların birçoğunu tahrip etti

ÇEWLIK: Gerillalarımız il merkezinde bulunan Jandarma Alay Komutanlığı'na roketatarlarla saldırdı / Çewlik ve yöresinde gerilla ve kitle eylemleri durmuyor. Palî'de başlayıp Çewlik'te sonuçlanan çarpışmada toplam 10 düşman askeri öldürüldü / 5 turist tutuklandıkları yerde serbest bırakıldı

ŞIRNEX: Şehir merkezinde çıkan ve 8 saat süren sokak çarpışmalarında 7 düşman askeri öldürüldü / ARGK birliklerinin aynı gün Avyan(Cevizdüzü) karakoluna düzenledikleri baskında ise 4 asker öldürüldü

CIZÎRA BOTAN: Cizîra Botan merkezi ARGK birlikleri tarafından bir kez daha basıldı / Özel timlerin üs olarak kullandığı Kerem Oteli roketlendi; düşmana ağır kayıplar verdirildi / Heblêr Jandarma Karakolu baskınında 9 asker öldürüldü, birçoğu da yaralandı

AMED: Çermûk'ta günboyu süren çarpışmada düşman birliklerinden 1 üsteğmen, 2 assubay ve 7 er öldürüldü. Bu çarpışmada sömürgeciler Fantom savaş uçakları kullandı / Pîran çarpışmasında 20 asker ve 12 özel tim elemanı; Bismil-Bezwan çarpışmasında ise 7 özel tim elemanı, 1 assubay ve 1 asker ölürüldü / Farqîn yakınlarında askeri konvoya pusu: 1 assubay, 13 asker ve 4 özel tim elemanı öldürüldü

HABERLER 4-8. SAYFALARDA

Savaş hükümetine doğru -II-

Bağımsız ekonomi ve politikanın önemi

Geçen sayımızda ulusal kurtuluş mücadelemizin son derece önemli bir süreçten geçtiğini ve dönemin birçok açıdan olağanüstü özellikte olduğunu vurgulamaya çalıştık. Ayrıca faşist Türk sömürgeciliğinin 12 Eylül faşist rejiminin şahsında tam bir çözümsüzlük ve tükenişi yaşadığı bu sürece, bağımsızlıkçı direniş mücadelemizin öncüsü PKK'nin son derece anlamlı ve gerekli karşılıklar vermek üzere plan ve hazırlıklarını yoğunlaştırdığına dikkat çekildi. Daha somut bir ifadeyle, ülkemizin, sömürgeci düşman otoritelerinin önemli oranda geriletildiği ve yerine ulusal kurtuluşçu otoritelerin adım adım egemen kılındığı Botan ve Behdînan alanlarında bir savaş hükümeti teşkili sorununu gündemleştirdiği belirtildi.

Bin yılların köle Kürdistan'ında bu tarz bir adım kuşkusuz tarihi bir adımdır ve bunun için verilen karar da tarihi bir karardır. Büyük bir sorumluluğu, ciddiyeti ve her açıdan kendine güveni gerektirir. Öncü ve halk olarak herşeyini ortaya koymayı, bütün olanak ve yeteneklerini ayaklandırmayı ve olağanüstü bir çaba sarfetmeyi gerektirir. Diğer bir deyimle ulusal kurtuluş devrimimizin özgücünü ve tüm dinamiklerini en yetkin biçimde harekete geçirmeyi, örgütlendirmeyi ve işletmeyi gerektirir.

Böylesi bir önemli karar aşamasında en olumsuz ve hatta tehlikeli anlayış ise, kendi özgücünü esas almayıp şu ya da bu dış güce dayanmak, dış güçleri esas almak ve başkalarına güvenmektir. Askeri, siyasi ve ekonomik açıdan bağımsız anlayış ve tutumun önemi böyle önemli karar aşamalarında çok daha hayati bir biçimde öne çıkmaktadır. Kürdistan tarihine, son yüzyıldaki gelişmelere ve özellikle de son 30-40 yıllık mücadelelere bakıldığında bu gerçeklik çok net ve çarpıcı olarak görülebiliyor.

Bağımsız bir politikaya sahip olmanın veya böyle bir meziyetten yoksun olmanın ne anlama

Devamı 3. sayfada

İdir TV istasyonu baskınında 1, Çewlik-Germav'da 3, Çewlik-Pul köyü yakınlarında 4, Çermûk'ta 3, Pîran'da 3 ve Licê'de 1 olmak üzere toplam 15 ARGK savaşçısı, sömürgeci güçlere karşı kahramanca savaşarak şehit düştü

Koruculuk sistemi çöküyor

● **Kürdistan'da yürütülmekte olan sömürgeci özel savaşın bir kolu olarak işletilen çetecilik iflas ve çöküşle karşı karşıya bulunuyor. Son günlerde istifa ve silah bırakma işlemi daha da hızlandı.**

● Sêrt'e bağlı Basan ilçesi ve çevre köylerinde silahları geri alınmayan 110 kadar korucu, karakol binası önünde oturma eylemi yapıyor.

● **Farqîn, Hezro ve Pasûr'da yoğun silah bırakmalar sürüyor. Xiyan aşireti çetelerinin de son olarak silah bırakmasıyla birlikte Mûş'un bir kesimi, Pasûr, Licê vb. alanlar tümden çetelerden temizlenmiş oluyor.**

● Çermûk'ta cepheye sürülen korucular, çatışmalara katılmayı kabul etmeyip kaçıyor. Her alanda korucu istifaları yayılıyor.

HABERLERİ 9. SAYFADA

İÇİNDEKİLER

Tarihte vahşet yarışında

○ Turistlerin ARGK gerillalarınca gözaltına alınmasıyla birlikte, sömürgeciler çaresizliklerini sivil halka acımasız vahşetini uygulayarak gösteriyor

○ Mehsert(Ömerli)'in Mercê köyünde Abdülmecit Çetinkaya, Kerboran(Dargeçit)'da Zore, İsa ve Hasan Erdinç, Ciwanîkan(Gökçebağ)'da Derviş Adanar adlı yurtseverler TC'nin ölüm mangalarınca vahşice katledildi

○ MİT, M. Şener'e basın bürosu kurdu

○ Milazgir, Bismil, Sêrt, Amed ve Sivas'ta işkence, ev basmalar ve gözaltılar durmadı

HABERLERİ 10. SAYFADA

Sosyal demokratların İsveç yenilgisi

YAZISI 16. SAYFADA

Kürdistan'da tarih kendini tekrarlamayacaktır

YAZISI 13. SAYFADA

Direniş kahramanlarımız

Direniş tutkusunu Dêrsim-Çewlik alanında egemen kılan 21 Nisan Destanı'nın seçkin kahramanları:

Mehmet YÜCE, Mehmet Ali KEŞT, Ayhan ÇELİK, Fincan YALÇIN, Zeki YILMAZ

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Şafakla birlikte hava akınları başlıyor. Sürekli asker taşıyan 3 helikopter; üçüncü indirmeyi Gol mezrasına yapınca gerillaların çevresindeki çember de iyice daralır. Artık gizlenmenin de hiç bir anlamı kalmamıştır. O anda yapılacakların kararı ise, çoktan verilmiştir: Son kurşuna, son nefese kadar direnmek. Binde bir de olsa vatana, halka ve partiye daha fazla hizmet sunabilmek için çemberi kırıp yaşama şansını kullanmak.

Çantalar, rextler ve de silahlar son bir kez daha gözden geçirilir. Gerillalar, sığındıkları evden çarpışma vaziyetinde çıkarlar. Parmakların tetiklere uzanıp vadiyi gürültüye boğan silahların patlaması pek gecikmez. Daha yüz, ikiyüz metre ilerlemeden düşmanı kahreden o muhteşem çarpışma başlamıştır bile. Çarpışmanın bir cephesinde doğrunun ve güzel düşüncelerin temsilcileri, bir elin parmakları gibi tek yumrukta kenetlenen bağımsızlık sevdalısı 5 özgürlük neferi can, diğer cephede leş kargaları misali üşüşen ve efendileri hizmetinde uluyan yüzlerce çakal. *"Dikkat edin, Mehmet Yüce'nin grubudur, hepinizi kırar"* diyen faşist subaylar, korkakça kabuklarına sinerken, yoğun ateş altında birçok çemberi kıran ARGK'nin örnek birliği ise, görülmemiş cesaret ve ataklıkla düşmanı sindirmeyi bilerek, çatışma alanından uzaklaşmayı başarır. Helikopterlerin Fêm'in coşup taşan suyu üzerindeki daracık köprüyü yeni bir indirmeyle tutmasıyla, ARGK birliği Gêxî istikametine doğru yol almak zorunda kalır.

Çarpışma uzadıkça uzar. Birbuçuk saat önce Fêm'in Gol mezrasında başlayan çarpışma, Gêxî'nin Gelinpertek köyü yakınlarında yeniden şiddetlenir. Daha akşamdan Gelinpertek'e gelmiş sömürgeci birliklerin komutanı askerlere hitaben, *"Mehmet Yüce grubuyla birlikte bize doğru geliyor, en ufak bir hata hepimizin hayatına mal olacaktır"* diyerek korkaklığını belirttikten sonra, yol boyunca askerlerini kalleşçe pusuya yatırır. Gelinpertek köyünün girişinde karşı karşıya gelinir. Çarpışma daha da bir iyice kızışır. Açıkta olan özgürlük savaşçıları suyun kenarına kayarak söğüt ağaçlarını kendilerine siper alırlar. Burası artık onlar için son mevzidir, ölünmesi gereken yerdir. Bir tarafı su, üç tarafı da düşman askerleri kuşatmıştır. Su hiç geçit vermiyor. 5 kahramanın kuşatmayı kırması gerekiyor, ancak binde bir de olsa ablukayı kırıp kurtulma şansı da kalmamıştır. Korkaklar sürüsü de bu gerçeği fark etmiştir. Bu nedenle, sabahtan beri binlerce kişinin gözleri önünde sergiledikleri korkaklıklarını gizlemek ve halkın gözünde büyüdükçe büyüyen o yüce insanları, büyük kahramanları gözden düşürebilmek için, gerillalardan ellerin havaya kalkmasını ve bağımsızlık için çatılan nazlı silahların bizzat bu ellerden teslim edilmesini isterler. Halkımızın büyük komutanı **Xalid**, "teslim ol" çağrılarına, *"değil dirimizi, ölümüzü bile ele geçiremezsiniz"* cevabını verdikten sonra, silahların ateşlenmesi komutunu verir. Çünkü, yeri geldiğinde ölümle yaşamı yaratmasını bilmek binlerce devrim şehidinin, partileri PKK direnişinin geleneğidir. Eğer düşmanı kahreden onurlu ölümse, ölmesini de bilmek gerekir talimatını veriyor bu şehitler geleneği.

21 Nisan Destanı'nı yaratan direnişçilerimiz de bu onurlu geleneğin takipçileriydiler. Durumu iyi kavrayan düşman gücü, kirli emellerinden vazgeçerek ateş etmeye başlayınca çarpışma iyice şiddetlenir. Elverişsiz mevziler özgürlük savaşçılarını koruması. Yoğun çarpışma içinde **Ali, M. Ali** ve **Zinar** yoldaşlar şehit düşerler. Cephane de tükenmek üzeredir. Geride kalan **Xalid** ve **Bêrîvan** yoldaşlar da ağır yaralar almışlardır. Kahpe kurşunların aldıkları ağır yaralara rağmen Onlar, hala da halkını, önderi partilerini ve mücadeleyi devrettikleri can yoldaşlarını düşünmektedirler. Düşmanı çileden çıkaran **Xalid**'ın direnç haykıran sesi, son bir kez daha yükselir: *"Geçmesin ele hiç bir şey, sevinmesin nazlı silahlarımızla düşman"* komutuna uyan örnek savaşçı **Bêrîvan**, aldığı yaralara hiç aldırmadan ve son gücünü kullanarak yerde boylu boyunca uzanan yoldaşlarının yanına kadar uzanır. Yoldaşlarının silah, rext ve çantalarını teker teker suyun derinliklerine fırlattıktan sonra, kendisi de aldığı yaralar nedeniyle dengesini kaybederek suyun derinliklerine düşer.

Artık **Xalid** yoldaş tek başınadır. Vücuduna 9 kurşun saplanmıştır. Ama O, hala ölüme direnmektedir. Silah ve rextini suya atabilecek kimsenin kalmadığının da farkındadır. Soğuk kanlılığını yetirmeden, her zamanki serin kanlılığıyla, yıllarca taşıdığı ve o ana kadar gözünün nuru gibi koruduğu silahını, rextini ve çantasını suya attıktan sonra, elinde tuttuğu bombanın pimini çekerek düşmanın mevzilerine fırlatmaya çalışır. Fakat zamansız gelen ölüm, bunu engeller. Bomba hedefine ulaşmaz, elinde patlayarak kendisi de yoldaşlarının yanına düşürek ölümsüzleşir.

Bir sessizliktir çöker Geliperteк'ten Fêm'e uzanan vadiye. Yeniden dirilişin ölüm sessizliği... Bir anlık için de olsa silahlar dinmiştir o büyük sessizliğin ortasında. Ama yalnız silahlar susmamıştır, bıçak bile ağızları açamıyor. Sessizliğin yarattığı korkuya boğulan sömürgeci birliklerin üyeleri, ancak köylüleri önlerine katarak kendilerine sabahtan beri boyun eğmeyenlerin mevzileri üzerine nihayet gitmeyi başarırlar. Fakat oracıkta, ne direnişi haykırarak düşmanı kahreden ölümsüz yiğitlerin cansız bedenleri, ne de sonuna kadar susmayan silahlar, bombalar ile rextler vardı. Sadece, ağaçlardan birine takılı kalan kanlı bir eşarp vardı ki, zaferi tüm Kürdistan'a yayarcasına **Bêrîvan**'ın tarih olmuş anılarıyla dalgalanıyordu. Bu zaferin ayaklandırdığı binlerce yürek karşısında, daha da zavallılaşan sömürgeci sürüleri, can telaşıyla daha çok paniğe kapılırlar. Daha sonra sulardan çıkardıkları üç cansız bedene hayvanca saldırırlar. Her ne kadar korkaklıklarını, ürkekliklerini bastırmaya ve yenmeye çalıştılarsa da **Xalidleri, Alileri, Mehmet Alileri, Bêrîvanları** ve **Zinarları** bağrına basan, gönlüne gömen anaların, bacıların haykırışları, sömürgecilerin bu vahşi emellerini kursaklarında bıraktı.

21 Nisan 1987 günü Dêrsim'den Çewlik'e uzanan bu görkemli direniş ne ilk, ne de son direnişimizdir. Kızgın savaş ortamında Kürdistan halkının 5 seçkin evladı, kanları ve canları pahasına geliştirdikleri bu görkemli direnişle teslimiyet ve ihanete bir ölümcül darbeyi daha indirerek, tarihimizde altın bir sayfa daha açmışlardır. Direnişleriyle harekete geçirdikleri binler, onbinler ve yüzbinlerle, çağdışı vahşi sömürgeciliğe karşı yürütülen özgürlük savaşımıza kazandırdıkları ivmeyle direnişte yaratılan zaferi pekiştirmişlerdir.

Fincan YALÇIN (Bêrîvan)

21 Nisan 1987 günü yoldaşlarıyla birlikte son nefesine kadar omuz omuza savaşan Kürdistan kadınının seçkin kahramanı **Bêrîvan** yoldaş, 1964 yılında Xozad'ın Kızıl mezrasında doğdu. İlkokul mezunuydu. Tüm istemlerine rağmen, olanaksızlıklar nedeniyle daha fazla okuyamadı. Okulu bitirdikten sonra O da, her Kürt kadını gibi ev işlerinin yanısıra, bir yandan da bağ ve bahçede çalışıyor, öte yandan Kızıl mezranın dağlarında davarların peşinden koşuyordu.

Henüz yaşı çok küçüktü. Fakat o küçük yaşından bile dünyasının değişik olduğu anlaşılıyordu. Daha doğrusu O değiştirilmişti. Dağlarda davarların peşinden koştuğu yıllarda, Kürdistan'ın bağımsızlığı için savaşan PKK partizanları da aynı dağlarda grup grup dolaşıyordu. O, evde, köyde, dağda hep onlarla içiçeydi. İnsanca yaşamın yollarını bu öğretmenlerinden öğrenmişti. Bundan dolayı, Kürdistan kadınının örnek kahramanı **Bêrîvan** yoldaş, küçük yaşlarında PKK partizanlarına yaptığı hizmetleriyle haklı olarak övünüp gurur duyarken, büyüdüğünde elinde silah o büyük insanlar gibi olmak istiyordu. O'nun tüm dünyası, bağımsızlık ve özgürlük için savaşan yılmaz bir nefer olmaktı. Partinin geri çekilme taktiği uyguladığı yıllarda kendisine, *"Bekle bir gün döneceğiz"* diyen PKK partizanlarına uyan **Bêrîvan** yoldaş, bir kaç yıl hep onları bekledi.

1985 yılında yeniden alana dönen devrimcilerle ilişki kurar kurmaz, tereddüt etmeden, yıllar öncesinden verdiği kararla saflara katılır. Kendini çok kısa bir süre içinde eğiterek, örnek bir savaşçı konumuna gelen **Bêrîvan** yoldaş, aktif katıldığı faaliyetlerde gösterdiği başarılarla yoldaşlarının ve halkın büyük güvenini kazandı. Alanda, direnişin örgütlendirilmesi için gerçekleştirilen bir dizi eylemde bizzat yer aldı. İki yıl boyunca en ağır işleri omuzlayarak mücadeleye önemli hizmetlerde bulundu. Böylesine soylu bir görevin başındayken, 21 Nisan günü sömürgeci ordu birlikleriyle girdiği çarpışmada düşmanı çileden çıkarıp kahreden bir kahramanlık sergileyerek şehitler kervanına katıldı.

Bêrîvan yoldaş, çağdışı ve geri bırakılmış Kürdistan toplumunda insanlık dışı muameleyle karşılaşan emekçi Kürt kadının gerçek anlamda devrimle kurtulabileceği ve bunun için de Kürdistan kadınının elde silah erkek arkadaşlarıyla en ön saflarda omuz omuza savaşması gerektiği inancıyla mücadeleye atılmış, Kürdistan koşullarında örnek bir savaşçının sahip olması gereken azmi, fedakarlığı, cesareti, serin kanlılığı gösterek uyandırdığı hayranlıkla yoldaşları arasında güven kaynağı olmuş ve ölüm anında bile kutsal davasını devrettiği yoldaşlarını düşünerek ölümde yaşamı yaratan bir kişilikti.

DEVAM EDECEK

Direnişte ölümsüz olanlar

Soğuk beden yerlerinizde
Şimdi umutlar filizlenmekte
Kan revan içinde ama dimdik
Ölüme meydan okurcasına
Toprağına uzanmış boylu boyunca
Kahpe kurşunların
yarasına bakınarak

Cana bedel her mermi...
Gününü bekler kendi yatağında
Cesaret gözden-gezden geçer
Yılların bilediği kini kusmak için
Uğrunda ölümlere sarılan
Toprağı nemlendiriyor kanlarınız
Damla damla süzülürken
yara yerinde
Akıp gitmekteydi
özgürlük deryasına

Berxwedan
Rojnameya Kurdî û Tirkî
Berxwedan-Verlags-GmbH
Marken Str. 5-7
Postfach 16 12
4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÛÇEYAN
(HABER MERKEZİ)
Tel.: (49-0211) 72 71 46
Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkirin: Agri Verlag Köln

Avustralya 3.00 $ / Avusturya 18.00 s.
Belçika 60.00 bfr. / Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 ff. / Hollanda 3.00 hfl.
İngiltere 0.80 £. / İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr. / Norveç 10.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 30.- DM	6 ay 35.- DM
12 ay 60.- DM	12 ay 70.- DM

Stadtsparkasse Düsseldorf
Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

SAVAŞ HÜKÜMETİNE DOĞRU -II

Baştarafı 1. sayfada

geldiğini, ne tür sonuçlar doğurduğunu, ya da bunun hangi faktörlere bağlı olduğunu anlamak için, zafere ulaşmış pek çok devrimin pratiğine, hatta devletlerin durumuna, özellikle kendilerine sosyalist diyenlerin başına gelenlere bakılabilir. Ve bunlardan pek çok açıdan dersler ve sonuçlar çıkarılabilir, çıkarılmalıdır da. Fakat bizim o kadar uzaklara gitmemize de esasında fazla gerek yoktur. Doğu'su, Batı'sı, Güney'i ve Kuzey'i ile kendi ülkemizde yaşananlar, bu konuda bizler için yeterince öğreticidir.

Teorik-ideolojik açıdan da başkalarının payandası olmak yerine, kendi ayakları üzerinde durabilen bir yetkinlikte olmanın ve buna dayanarak bağımsız bir politika geliştirebilme ve uygulayabilmenin ne anlama geldiği ve nerelere vardırdığı; diğer yandan bu tür özelliklere sahip olamamanın güçleri ne hale getirdiği, işbirlikçi karakterli hareketlerin ne durumlara düştüğü, sonuçta hangi noktalara vardığı hususlarında, denilebilir ki, çok az ülkenin pratiği Kürdistan'ınki kadar öğreticidir.

Bu konuda günümüzde Kuzey'i ve Güney'i ile Kürdistan'ı en çok etkisine alan PKK-ERNK-ARGK önderliğiyle, Güney'li işbirlikçi önderliklerin pratiklerine bakmakta yarar var. (Bunların Kuzey'deki uzantıları ise, zaten adlarını anmaya bile deymeyecek kadar etkisizdirler.)

Bağımsızlıkçı direniş mücadelemizin öncüsü PKK, henüz bir parti olarak değil de ideolojik bir grup olarak ortaya çıktığında bile, gerçeği en yakıcı biçimde ifade ederek önemli bir özelliğini ortaya koymuştur. 1970'li yılların kendisini çok ahım-şahım gören güçlerinin buna nasıl dudak büktükleri, bunu nasıl bir çocukluk ve maceracılık olarak mahkum etmeye çalıştıkları bilinir. Daha sonraki her önemli çıkışta ve dönemeçte aynı durum yaşandı. Sömürgeciliğe karşı ilk silah patlatıldığında, ulusal kurtuluşçu bir devrim programıyla politik mücadele alanına çıkıldığında hep benzer nitelemelerle yaklaşıldığı ve pervasızca saldırıldığı hatırlardadır. Aynı şekilde '80'li yıllarda ilk gerilla nüveleri Kürdistan dağlarına serpiştirilmeye çalışıldığında, Cephemiz ERNK'nin ilanında hep aynı tutum ve yaklaşımlarla karşılaşıldı.

Ancak tüm bu kapsamlı ve çok yönlü saldırılara rağmen devrimci direniş hareketimiz, bildiği yolda kararlıca yürüyüşünü sürdürdü. Şu ya da bu ülkedeki uygulamasını değil, bilimsel sosyalizmin bireyi ve toplumu yücelten özünü kendisine ideolojik temel olarak aldı. Politikasını da; herhangi bir güce dayanmadığından, dolayısıyla dayandığım güç nedir kaygısına düşmeden, ulusun, devrimde çıkarı olan tüm sınıf ve tabakaların çıkarlarını formüle ederek ve ülkemizin somut gerçekliğine dayandırarak oluşturdu. Yine gerilla savaşı başlatılıp halk ordusunun oluşumuna gidildiğinde, başka herhangi bir olgu ve odak değil, halkımızın özgücü esas alındı ve her zaman özgüç ilkesinin şaşmaz bir uygulayıcısı oldu.

Bütün bunlar son derece önemli husus ve özelliklerdir. Eğer bu özellikler olmasaydı PKK-ERNK-ARGK önderliğinde mücadelemiz bu denli büyük gelişmeler kaydedemezdi. Dünyada son yıllarda yaşanan önemli sarsıntılar gözönüne getirildiğinde, bağımsızlıkçı direniş mücadelemizin tam da bu yıllarda yaptığı büyük atılımların anlamı daha iyi kavranabilir.

Bir yandan Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkerlerinde yaşananlar; sosyalist sistem olarak değerlendirilen bloğun çözülüşü sonucunda görülen ve dünyanın her alanını şu ya da bu ölçüde etkileyen olumsuz durumun birçok hareketi önemli oranda sarsması ve birçoğunu ne yapacağını bilemez duruma düşürmesi olayı vardı. Özellikle sosyalistlik diye, devrimci politika diye Sovyetler ya da bir başka ülkenin memurları gibi çalışanlar, müthiş bir tükenişi ve soysuzlaşmayı yaşadılar. Diğer yandan alabildiğine pervasızlaşan emperyalistleri, özellikle de ABD emperyalizmini dünyanın karşı konulmaz efendileri olarak gören, hele hele Sovyetler ve Doğu Avrupa ülkelerinde yaşananlardan sonra artık emperyalistlere hiç mi hiç karşı konulamayacağını düşünenlerin kendilerini tamamen emperyalistlerin niyetine terketmeleri durumu yaşanıyor. Böylelerinin, kendileri gibi emperyalizmin inayetine sığınmayanları bekleyen tek yolun imha demek olduğunu nasıl tekrarlayıp durduklarına sıkça tanık olunuyor.

İşte bu koşullarda ve böyle bir ortamda, Kürdistan gibi bütün direnişçi ögeleri köreltilmiş, bütün değer yargıları tersyüz edilerek kölece bir ruhun egemenliğine terkedilmiş bir zeminden soylu direnişler ve serîhildanlar yaratıldıysa, bunun öncünün izlediği bağımsız politika ve taşıdığı -yukarıda kısaca değinmeye çalıştığımız- özelliklerle kuşkusuz yakından ilişkisi vardır.

Bağımsızlıkçı direniş mücadelemizin PKK-ERNK-ARGK'de ifadesini bulan öncülüğünün izlemiş olduğu bağımsız politika ile vardığı nokta ve geldiği düzey bu tarzda belirtilirken, işbirlikçi önderliklerin durumlarına da bakmak gerekir.

Bunların hem dünü hem de bugünü belirtilen anlamda olumlu bir özellik taşımıyor. Doğuşlarında bile bağımsız bir siyasetleri ve çizgileri yoktu, süreç içerisinde de hiç olmadı. Ulusun çıkarlarını temsil etmeleri, ya da genel anlamda çeşitli sınıf ve tabakaların çıkarlarını formüle eden program ve politikaları yine söz konusu olmadı. Dar aşiretçi çemberi aslında ne dün ne de bugün aşma durumları oldu.

Yeri geldiğinde, hatta yerli yersiz bağımsızlıkçı direniş mücadelemizi, politika ve yöntemlerimizi maceracılıkla suçlamaktan geri durmayan Güney Kürdistan önderliğinin tam bir maceracı karakterde olduğunu zaman ve pratik çok açık biçimde ortaya koydu. Onlar şimdiye kadar aslında hiçbir zaman kendi politikalarına, ideolojilerine ve halkın özgücüne dayanarak adım atmadılar. Hep dış güçlere ve dış koşullara bakıp harekete geçtiler ve her defasında da kendileri yenilgi aldıkları gibi halkımızı da büyük felaketlere sürüklediler ki, maceracılığın bundan daha somut örnekleri zor bulunur.

Botan-Behdînan savaş hükümeti yolunda

Foto: Medico

Gerek önceki süreçlerde, 1958'-lerde ve '70'lerde Irak rejimin iç çelişkileri dönemindeki tutumları ve Amerika'ya bağlanan umutlar; gerekse daha sonra İran-Irak Şavaşı ya da Körfez krizini fırsat bilerek yapılan girişimlerin ne tür sonuçlar doğurduğu meydandadır. Özellikle son iki girişimin sonuçları Halepçe ve 1991 baharındaki trajedik kaçış, bunların maceracılıklarının halkımıza nasıl pahalıya mal olduğunu gözler önüne sermektedir.

Bağımsız politikadan yoksunluk ve kendi özgücü yerine başka güçlere dayanmayı esas alan yaklaşımın bu tür felaketler doğurması son derece doğaldır; ve başka bir sonuç yaratamayacağı da açıktır.

Bugün halen tek tek, grup grup Ankara-Bağdat-Washington arasında mekik dokumalarına bakılırsa, aynı gafleti sürdürdükleri açıkça görülüyor. Askeri güçlerini Kürdistan'dan çekmemeleri için emperyalistlere yalvarıyorlar. Yürüttükleri sözümona özerklik görüşmelerinde halkın gücünü değil, ABD ve TC gibi emperyalist ve sömürgecilerin güvencelerini esas alıyorlar. Parisler'de, Ankaralar'da kanımız üzerinde ticaret geliştirerek şeker, pirinç ve un çuvalları karşılığında halkımızın geleceğini TC'ye pazarlıyorlar.

Ve bütün bu olgular, işbirlikçi önderliğin halkımız nezdinde silinmesini ve tükenişini getirmiştir. Gerçekten işbirlikçi önderlik Kürdistan'ı bütünüyle etkileme şansını çoktan yitirmiştir ve bu önemlidir. 1960'larda Kürdistan genelinde etkindiler, '70'lerde de bu durum sürüyordu. Ancak '80'-lerde bu etkinlik aşıldı ve günümüzde hızla tükenişe gidiyor. İşte işbirlikçi politika ve anlayışların onları getirdiği nokta budur.

Güneyli işbirlikçi önderlikler tıpkı TC sömürgecileri gibi bir çöküş ve tükeniş durumu yaşarken -belki de bunun için kader ve işbirliği yapıyorlar- PKK-ERNK-ARGK önderliğinin etkisi giderek tüm Kürdistan'ı sarıyor. Kuzey'de olduğu gibi Güney'de de PKK önderliğinin ağırlığı ve etkinliği her geçen gün daha çok pekişiyor ve geçerli duruma geliyor.

İçerisinde bulunduğumuz süreçte hem Kuzey hem de Güney'-de ortaya çıkan elverişli durum, Botan ve Behdînan alanlarında ortaya çıkan askeri-siyasal boşluğun bu bir savaş hükümetiyle doldurulması ve Kürdistan'ın tümü üzerinde etkinliği pekişen PKK-ERNK-ARGK önderlikli bağımsızlıkçı direniş mücadelemiz önünde bu açıdan da kaçınılmaz bir adım olarak gündemleşmiş bulunuyor.

Çünkü PKK önderliği bir aile-aşiret önderliği değil, aksine buna karşıt bir önderliktir. Kürdistan'ın dört parçasını birleştiren, sömürgeci ve emperyalist güçlerce çizilmiş bulunan yapay sınırları geçersiz kılan bir ulusal önderliktir. Birlik, demokrasi ve devlet yaratabilecek özelliklere sahiptir. Ve bütün bunların yolu da, herşeyden önce bağımsız bir politika izlemekten geçer.

Bağımsız ekonomi olmadan bağımsız politika olmaz

Bağımsız bir politika sahibi olmanın önemi açık. Ancak şu da bir gerçek ki, bağımsız ekonomi olmadan bağımsız politika da olmaz. Ve bu gerçeklik salt bizim gibi ulusal kurtuluş mücadelesi veren güçler açısından değil, tüm siyasal kuruluşlar ve devletler açısından da geçerlidir.

Kendi olanaklarımız sınırlı ve dar da olsa, başkaları çok geniş ve çekici olanaklar da sunsa, özgüce güven ilkesinden hiçbir zaman ayrılmamak büyük önem taşır. Kaldı' ki, kendi durumumuz söz konusu olduğunda, olanaklarımızın o kadar sınırlı da olmadığı, aksine ülke ve halk kaynaklarımızın son derece zengin olduğu da bir gerçektir. Bu konuda eğer bir sorundan sözedilecekse bizim için sorun bu zengin kaynakları tümüyle harekete geçirme ve devrimin hizmetine kanalize edebilmedir.

Devrimimizin şu anda bile gereksinmeleri oldukça artmıştır. Askeri ve siyasal alanda yaşanan gelişme ve büyümeye paralel olarak maddi ihtiyaçlar da büyümüştür. Yarın bir savaş hükümeti gündeme geldiğinde sorun çok daha ciddi boyutlarıyla karşımıza çıkacaktır.

Yani savaş ekonomisinin örgütlendirilmesi, daha şimdiden üzerinde önemle durmamız gereken bir husustur. Herşeyden önce bir savaş yürütmekteyiz ve ordumuzun, elindeki silahından düşmana sıkacağı mermisine, iaşesinden üzerindeki elbiseye kadar tüm gereksinmelerini kendi olanaklarımızla karşılamak durumundayız. Bu tarzda gerçekleştirebildiğimiz en geri ve sıradan bir karşılamanın bile, başkalarının sunacağı en ileri olanaktan daha yararlı ve geçerli olduğunu hiçbir zaman akıldan çıkarmamalıyız.

Öte yandan, bugün somut olarak sözünü ettiğimiz Botan-Behdînan savaş hükümeti, devletleşmeye doğru ciddi bir adımdır ve bu noktada sivil yaşamı da bütünüyle savaş ekonomisi içerisinde örgütlendirmek kaçınılmazdır. Halkın günlük gereksinmelerinden tutalım uzun vadeli yaşamını örgütlendirmeye kadar, önemli plan ve projeler ve muazzam çaba gerektiren görevlerle karşı karşıyayız. Bu konuda öncü olarak yapılması gerekenlerin yanısıra halk olarak hatta birey olarak da yapılacak çok şey vardır.

Sürecin, her alanda ve her anlamda büyük hamleler yapılması gereken bir süreç olduğu vurgulandı. Kürdistan halkının her bireyinin bu soylu atılımda yerini alması, sorumluluk duyması ve yüklenmesi gereken bir dönemdir. Gerektiğinde gözlerini kırpmadan yaşamını ortaya koyması, siyasi-askeri her alanda yerini alması ve bundan hiçbir gerekçeyle geri durmaması gereken bir dönemdir. Para ile, silah ile, söz ile, kısacası kimin elinden ne geliyorsa onunla bu yüce ve kutsal adıma güç vermesi, bunun, bağımsızlık ve özgürlük istemimizin gerçekleşmesinde vazgeçilmez bir görev olduğunun bilinciyle hareket etmesi gerekir.

Öncü ve halk olarak bu tarihi sürece verilmesi gereken ve verilen karşılık kadar, birey olarak verilecek karşılığında da anlamı gerçekten büyüktür.

Cizîra Botan... Şirnex... Dêrsim... Çewlik...

ÇARPIŞMALAR KENT MERKEZLERİNE KAYIYOR

Faşist rejimin çözümsüzlüğüne bir çare olabileceği umuduyla yapılması planlanan erken seçim tarihi yaklaştıkça sömürgecilerin sancıları da artıyor. Sancılanmanın iki temel nedeni var. İlki, seçimlerde Kürdistan kentlerinde alınacak sonuçtur. Yani devletçi düzen partilerinin iflas etmesi ve ERNK tabanının ağırlığını koyduğu yönde ortaya çıkabilecek önemli ve gizlenmesi de mümkün olmayacak bir sonuç, rejimi alabildiğine ürkütmektedir. Böyle bir sonuçla karşılaşmamak için HEP'i seçime sokmamak gibi girişimlerde bulunulduğu biliniyor.

İkinci neden ise, seçim güvenliği sorunudur. Gerillaların herhangi bir yöneliminin bu konuda son derece ciddi durumlara yol açabileceğini bilen sömügeciler, şimdiden yoğun olarak önlemler almanın planlarını yapmaktadır. Rejim o denli çürümüş ve aciz ki, özellikle kırsal kesimlerde sandık güvenliğini sağlaması bile olanaksız hale gelmiştir.

Tam da bu süreçte gerilla saldırıları ve çarpışmaların kent merkezlerine doğru kayması faşist Türk sömürgecilerini daha çok düşündürmekte ve korkutmaktadır. TC'nin Kürdistan üzerindeki denetim ve otoritesinin askeri açıdan da ne denli yıpranmış olduğu bu korkularından da açıkça anlaşılmaktadır. Bunun başka bir somut göstergesi de Çewlik yakınlarında tutuklanarak bir süre sonra aynı yerde serbest bırakılan turistler olayıdır. Sömürgeciler bu alana onca güç yığıp sözümona operasyonlar yürütürken, turistlerin aynı noktada serbest bırakılması, sömürgecilerin ülkemiz üzerindeki denetimini yitirme olayının hangi boyutlara ulaştığını göstermektedir.

Bu arada bir de Doğu Kürdistan'a sınırötesi operasyon yapıldığı ve bu operasyonlarda gerillalara kayıplar verdirildiği yaygaralarına tanık olundu. Her gözlemcinin kolaylıkla farkedebileceği gibi, bu tür haberler de aslında acizliğin farklı göstergesi olmaktan öteye anlam taşımıyor. ARGK birliklerinin Çobanpınar karakol baskını ve benzeri saldırılarında ağır darbe yiyen ve gerilla karşısında varlık gösteremeyen faşist rejim tam da seçim döneminde bu denli prestij kaybına tahammül edemiyor. Ve bu tür uydurma haberlerle durumu kurtarmaya çalışıyor, ARGK'nin saldırılarını karşılıksız bırakmadığı imajını yaratarak acizliğini örtbas etmek istiyor.

Ulusal kurtuluş kuvvetlerimizin saldırıları küçük yerleşim yerleri ve ilçelerden Şirnex, Çewlik ve Dêrsim'de görüldüğü gibi giderek il merkezlerine kayarken ve ülkemizin kırsal alanlarının büyük bir çoğunluğunda ARGK'nin fiili denetimi gün geçtikçe daha çok pekişirken, Bekaa'daki Mahsum Korkmaz Akademisi'ne yönelik saldırı planları yaparak kendilerini avutan faşist Türk sömürgecilerinin ne büyük bir hesap hatası içerisinde olduğu açıktır. Kürdistan'ın her alanında gerilla birlikleri gün geçtikçe daha büyük birlikler halinde dolaşırken, MOSSAD'ın inayetiyle Bekaa'yı vurup sorunu halledeceğini sanmak acizlikten de öte zavallılıktır. Hem de sonuçları kendilerine çok daha pahalıya mal olacak bir durumdur.

Kürdistan'ın dörtbir yanında süren gerilla atakları rejimi bunaltarak ülkemizi sömürgeciler için yaşanılmaz bir cehenneme çevirmeye devam ediyor.

Gerilla, kır ve kentteki ataklarıyla sömürgeciliği sarsıyor

Foto: Berxwedan

Serhedan

Serhedan il merkezinin yanıbaşındaki Küçükyusuf köyüne gerilla baskını

Serhedan/İdir *(Berxwedan)*: Serhedan(Kars) şehir merkezine 3-4 km mesafedeki Küçükyusuf köyüne ARGK gerillaları tarafından baskın düzenlendi. Köyde düşmanla işbirliği içerisinde ajanlık vb. faaliyetler yürüten unsurların bulunmaması nedeniyle herhangi bir saldırı sözkonusu olmadı. Sadece propaganda konuşmaları yapıldı ve gerillaya katılmak isteyen gençler saflara kabul edilerek birlikte alındı.

Edinilen bilgilere göre, 14 Eylül akşamı bir ARGK birliği köyü kuşatıp denetimi ele aldıktan sonra köye girdi. Cami hoparlöründen bütün köylülerin köy meydanına toplanmaları istendi. Ve burada toplanan halka yönelik ulusal kurtuluş mücadelemizin sorunları, düşmanın niteliği ve dönemin özellikleri konularında konuşmalar yapıldı. Halkımıza kendi sorunlarına ve görevlerine sahip çıkması yönünde çağrılar yapıldı. Bu arada köy gençlerinden bir grup da ARGK birliklerine katılmak istediklerini bildirdi. Bunlar arasında yapılan ön incelemede durumları uygun görülen 13 kişi ARGK saflarına kabul edildi ve bunlar da gerilla birliğinin yanında köyü terkettiler. Daha sonra bunlardan ikisinin sağlık sorunları nedeniyle köylerine geri gönderildikleri öğrenildi.

Eylemi başarıyla ve herhangi bir zaiyat vermeden başardığı gibi, bir mangalık yeni bir savaşçı gücü de saflarına katan birliğimiz düşmana korkulu anlar yaşattı.

Qamûşan Gulantîp köyündeki çarpışmada düşmana önemli kayıplar verdirildi

Qamûşan(Sarıkamış) ilçesine bağlı Karakurt bucağı Gulantîp(Beşyol) köyü yakınlarında ARGK birlikleri ile sömürgeci ordu güçleri arasında bir çarpışma meydana geldi. 17 Eylül günü akşam saatlerinde başlayan çarpışmanın sabaha yakın saatlere kadar devam ettiği kaydedildi.

Kendilerinden sayıca çok kalabalık olan düşman birliklerine karşı kahramanca savaşan gerillalarımızın düşman askerlerinden pek çoğunu ölü ve veya yaralı olarak safdışı bıraktığı bildirilmektedir. Sömürgeciler ertesi sabah olayın geçtiği alana hiç kimseyi yanaştırmadılar. Yöredeki yurtseverler bu durumu düşmanın çok sayıdaki kayıplarını gizleme çabası olarak yorumlamaktadır. TC yetkilileri sadece 3 askerin yaralandığını açıklıyorsa da, buna kimse inanmamaktadır.

Çarpışma sona erdikten ve gerilla birliği alandan uzaklaştıktan sonra Gulantîp köyüne gelerek rastgele sağa sola ateş açan faşist ordu birliklerinin bu kudurganlıkları sonucunda da, 1 köylü yaşamını yitirirken 1'i de ağır yaralandı. Bu olay da, düşmanın gerilla birliği karşısında çok kayıp verdiğinin bir göstergesi olarak görülüyor.

Bu olayda 2 ARGK savaşçısının da şehit düştüğü söylenmektedir. Ancak bunun kesin olup olmadığı konusunda gerilla kaynaklarından henüz bir bilgi alınmış değildir.

İdir'da gerillaların denetimi pekişiyor

Serhedan'ın **İdir**(Iğdır) ilçesi ile çevre alanlarında da ARGK birliklerinin faaliyetleri giderek artıyor ve buna paralel olarak yörede gerillanın denetimi giderek pekişiyor. Bir yandan karayollarında yapılan denetim ve kimlik kontrolleri işlemleri sıklaştırılırken, bir yandan çete odaklarına ve çeşitli sömürgeci hedeflere yönelik saldırıların yoğunlaştığı gözleniyor.

Yörede bir süre önce gerilla birlikleri tarafından bir grup işbirlikçi çetenin esir alınması üzerine yoğun operasyonlar başlatılmış ve alana çok sayıda asker yığılmış bulunmaktadır. Düşmanın tam da böyle kalabalık birliklerle gövde gösterisi yaptığı bir sırada, aynı alanda gerillaların peşpeşe eylemler gerçekleştirmesi sömürgeci otoritenin bu alanda da bir hiç olduğunu kanıtlamıştır.

İdir'ın Çilli Dağı mıntıkasında bulunan TV istasyonuna yönelik bir gerilla saldırısında tesisler tahrip edilerek kullanılmaz duruma getirilmiş ve düşmana bu süretle büyük maddi zarar verdirilmiştir. Olaydan sonra alana gelen düşman güçleriyle birliklerimiz arasında çıkan çarpışmada da düşmana ölü ve yaralı kayıplar verdirildiği ve 1 ARGK savaşçısının da kahramanca savaşarak şehit düştüğü bildirilmektedir.

13 Eylül günü İdir-Bazîd(Doğubeyazıt) karayolunu yarım gün kadar denetiminde tutan gerilla birliklerimiz yoldan geçen tüm araçları durdurarak kimlik kontrolü yapmıştır. Edinilen bilgilere göre Orgov(Suveren) köyü Şêx Mîrza mezrası yakınlarında yolu kesen ARGK birlikleri, araçlardan indirdiği yolculara yönelik propaganda konuşmaları yaparken sömürgecilere ait 3 resmi aracı da ateşe vererek imha etmiştir.

Öte yandan yoldan geçmekte olan bir araçta bulunan bir turist grubunun üzerinde dış temsilciliklerimizden alınan Kürdistan'a seyahat belgeleri bulunmadığı için grup bir süre gözaltına alınarak durumları incelenmiştir. Biri Amerikalı ve ikisi de Meksikalı üç turist, birkaç saat gözaltında tutulup durumları araştırıldıktan sonra gerekli uyarılar yapılarak serbest bırakılmıştır.

Dêrsim/Çewlik/Mûş

Dêrsim il merkezi bir hafta arayla iki kez ARGK birliklerince basıldı

Dêrsim *(Berxwedan)*: ARGK birliklerinin kent baskınları serisine bu kez de Dêrsim il merkezi (Mamikan) katıldı. Gerillalarımız bir hafta arayla iki kez kent merkezine düzenledikleri baskınla halk kurtuluş ordumuzun gücünün Dêrsim alanında da ne denli büyüdüğünü ve etkinliğinin ne denli arttığını ortaya koydu. Dêrsim'in kırsal kesimlerinde gerillalarımızın sömürgeci hedeflere yönelik yoğun saldırıları olmasına rağmen, düşman bunların kamuoyuna yansımaması için özellikle çok çaba sarfediyor. O nedenle çoğu ya hiç duyulmuyor veya çok geç haber alınabiliyor. Ancak il merkezine yapılan baskınların sömürgeciler tarafından gizlenip örtbas edilmesi mümkün olamıyor.

Gerilla kaynaklarından aldığımız bilgilere göre, ilk baskın eylemi 7 Eylül günü gerçekleşiyor. Şehir merkezinin biraz dışında, Dêrsim'den Mazra(Elazığ) ve Çewlik(Bingöl)'e giden karayolu ile Munzur nehri arasında kurulmuş bulunan Sixeng (Sihenk) Mahallesi'ndeki düşman hedeflere yönelik olarak gerçekleştirilen baskında 1 panzer roketlenerek imha edilirken, askeriyeye ait bir bina da roketlenerek ağır hasara uğratılıyor.

Sixeng Mahallesi, son yıllarda kurulan ve çoğunlukla asker ve polis kuruluşları ile bunlara ait lojmanlardan oluşan, yine doğru dürüst çalışmayan yem, süt gibi bazı fabrikalarla okulların bulunduğu bir semttir. Burada sürekli olarak çok sayıda askeri ve polis gücü ve özellikle de son yıllarda getirilen özel timler bulunmasına rağmen, gerilla baskını sırasında düşman güçleri herhangi bir karşılık bile vermeyi başaramamıştır.

İkinci baskın eylemi ise, bundan bir hafta sonra, yani 14 Eylül tarihinde gerçekleşiyor ve ilkinden çok daha kapsamlı gelişiyor.

Bu kez baskın kentin ana merkezine yöneliktir. 14 Eylül günü saat 18.00 civarlarında, yani henüz hava aydınlıkken ARGK birlikleri iki koldan şehir merkezine girdiler. Dêrsim halkı büyük bir coşku ve kıvançla kendi öz ordusunun sömürgeci hedeflere vuruşunu izledi. Dêrsim merkezindeki ünlü kışlaların birinde bulunan tugay merkezi gerillalarımız tarafından roketatarlar ve otomatik silahlarla dövüldü. Tugay cephaneliğinin bir bölümünün de isabet

alması üzerine meydana gelen hasarın ve düşmana verdirilen zararın daha da büyüdüğü bildiriliyor. Sömürgeciler hiçbir açıklama yapmadıklarından, tugay binasında bulunan askerlerden ne kadar ölü ve yaralı olduğu konusunda herhangi bir bilgi alınamadı.

İl merkezindeki diğer bazı düşman hedeflerini de ateşe tutan ARGK birlikleri, daha sonra herhangi bir kayıp vermeden üslerine çekildi.

Bir hafta içerisinde iki kez şehir merkezine baskın düzenlenmesi, halk kitlelerini olumlu yönde son derece etkiledi ve sevindirdi. Şehir merkezinde ARGK birliklerinin kahramanlıkları dillerden düşmedi. Halkın isyan duyguları kabarırken, sömürgecileri bir an önce topraklarımızdan söküp atma istemi daha çok alevlendi ve gerillanın bunu başaracağına duyulan inanç daha da pekişti.

Dêrsim'in Mêzger ilçe merkezine ARGK birlikleri tarafından baskın düzenlendi

Dêrsim il merkezine bir hafta içerisinde iki kez baskın düzenlenmesi ardından gerilla saldırıları durmadı. Kırsal alanda gerçekleştirilen pek çok eylemin yanısıra kent merkezlerine yönelik ARGK baskınları da sürüyor. 27 Eylül akşamı Dêrsim'in Mêzger(Mazgirt) ilçe merkezine baskın düzenleyen ARGK birlikleri, devlete ait resmi kuruluşların birçoğunu otomatik silah ve roketatarlarla tarayarak tahrip etti. Gerilla birliklerimizin olayda herhangi bir kayıpları olmazken, düşmanın ölü ve yaralı kayıpları konusunda kesin bilgi alınamadı. Baskının halk üzerinde büyük etki yarattığı bildirilmektedir.

Çewlik merkezinde Jandarma Alay Komutanlığı'na taciz ateşi

Çewlik/Amed *(Berxwedan):* Çewlik(Bingöl) yöresi 1991 yılı atılımının en yoğun yaşandığı bir alanımız oldu. Kırsal kesimlerde gerillanın etkinliği ve otoritesi her geçen gün artıp yaygınlaşırken, Çewlik'in toplam dört ilçesinden üçüne bu yılın çeşitli dönemlerinde ARGK birlikleri tarafından baskın düzenlenmişti. Anımsanacağı gibi **Bongîlan**(Solhan), **Dara Hênê**(Genç) ve **Kanîreş**(Karlıova) ilçe merkezlerine düzenlenen baskınlarda sömürgecilere ağır kayıplar verdirilmişti. Gelişmeleri izleyen kesimlerin gözleri artık Çewlik il merkezinin baskınındaydı. Ve işte onun da ilk işaretleri gelmeye başladı.

14 Eylül günü Çewlik merkezinde bulunan Jandarma Alay Komutanlığı'nın ARGK birlikleri tarafından taciz ateşine tutulması sömürgecilerin yüreğine büyük bir korku düşürdü. Görgü tanıklarının bildirdiğine göre, alayda derhal alarm verilerek birlikler savunma pozisyonuna çekildi. Şehrin bitişinde ve Dara Hênê-Amed çıkışında bulunan düşman alayında korkulu bir bekleyiş havası hakim olurken, Çewlik halkı arasında da tam tersine sevinçli bir hava esmekteydi.

5 turist tutuklandıkları yerde serbest bırakıldı

Üzerlerinde gerekli izin belgeleri bulunmadığı ve durumları şüpheli görüldüğü için 30 Ağustos 1991 tarihinde gerilla birlikleri tarafından gözaltına alındıkları söylenen 5 yabancı, 21 Eylül günü, gözaltına alındıkları yere çok yakın bir noktada serbest bırakıldı.

Serbest bırakılan turistlerin ifadelerine göre, gerillalar tarafından karayoluna getiriliyor ve oradan da yine gerillalar tarafından organize edildiği anlaşılan bir taksi ile Germav(Ilıcalar) karakoluna bırakılıyorlar. Gerilla, günlerdir turistleri arama bahanesiyle binlerce kişilik birliklerle operasyonlar düzenleyen, bunun için ormanlık alanları ateşe veren ve yöredeki sivil ve savunmasız halka büyük baskı ve işkenceler yapan TC sömürgecileriyle adeta alay ediyor.

Bu olay, bazı gerçekleri bir kez daha somut olarak gözler önüne sermesi açısından önem taşımaktadır. Olay, Kürdistan'da kimin otorite olduğunu yeniden kanıtladı. Faşist Türk sömürgecileri giriştikleri onca vahşete rağmen hiçbir sonuç alamadığı gibi, haftalarca turistlerin izine bile rastlayamadı. Bunun üzerine turistlerin "Kuzey Irak'a götürüldüğü" yalanını yayarak, bununla kendi güçsüzlüğünü örtbas etmek istedi. Oysa turistlerin 21 Eylül'de alındıkları noktada ve TC'nin karakolunun önünde serbest bırakılması, sömürgeci otoritenin ülkemizde nasıl bir hiç durumuna geldiğini gözler önüne sermiş oldu.

Çewlik ve yöresinde kitle ve gerilla eylemleri hiç durmadı

13 Eylül günü Çewlik merkezine bağlı Kurudere köyü yakınlarındaki bir noktada karayolu gerilla birlikleri tarafından tutularak denetim bir süre ele alındı. İki yandan gelen araçları durduran gerillalar yolcuların indirerek kimlik kontrolü yaptılar. Bir yandan da biriken yolculara yönelik propaganda konuşmaları yapıldı. O sırada olay yerinden geçmekte olan bir polis otosundaki sömürgeci güçler, yolun gerillalar tarafından kesildiğini farkedince, sivil halkgerilla ayrımı yapmaksızın topluluğun üzerine ateş etmeye başladı. Gerillalar halka zarar gelmemesi için açılan ateşe karşılık vermeden alandan uzaklaşarak üslerine doğru çekildi. Daha sonra geliştirilen operasyonlardan düşman hiçbir sonuç alamadan moral bozukluğu içerisinde geri döndü.

14 Eylül günü Çewlik merkezine bağlı Çilkani(Yeniköy)'e sömürgeci ordu sürülerinin düzenlediği operasyon sırasında faşist assubaylardan birinin Hüsniye Çürükkaya adlı yurtsever bir

Avrupa ve Ortadoğu'daki yurtsever Kürdistan gençliğine çağrı

Bu çağrıya halk arasında anlatılan bir masalla başlamak istiyoruz. Bir gün uyuyan bir adamın ağzından içeriye bir yılan girer ve midesine yerleşir. Adam uyandığında büyük bir korkuyla anlar ki, o zamana kadar özgürce sürdürdüğü yaşam sona ermiştir. Artık varlığı tamamen yılanın keyfine bağımlı olmuştur. Yılan ise kötü ve baskıcı bir varlıktır. Adam korkunç eziyetlere maruz kalmamak için, yılanın bütün buyruklarını hemen yerine getirmek zorundadır. O insan artık kendisi değildir. Tek başına hareket yeteneğini kaybetmiştir. Onun özgür irade bildiriminin yerini despotça buyruklar yağdıran efendisinin kötü niyetleri almıştır. Adam için yaşam her yönüyle mutlak bir uşaklığa dönüşmüştür. Öyleki bundan daha kötüsü düşünülemez.

Aradan zaman geçer ancak, kahramanımızın trajik varoluşunun üstüne çökmüş bulunan kabusla dakikalar saat, günler yıl olmuştur. Ama güzel bir sabah adam uyandığında birden yılanın gitmiş olduğunu farkeder. Adam özgürlüğüne yeniden kavuşmuştur. Şimdi eskisi gibi istediğini yapabilmektedir. Önce benliğini büyük bir sevinç sarar. Bu yeniden kazanılan özgürlüğün verdiği sevinçtir, oysa hemen sonra anlar ki, ne yapması gerektiğini artık bilmemektedir.

Yılanın kesin egemenliği altında geçen uzun zaman içinde iradesini onun iradesine, isteklerini onun isteklerine ve gücünü onun gücüne bağımlı kılmaya alışmıştır. Artık isteme, çaba gösterme, tek başına hareket edebilme yeteneklerini kaybetmiştir. Böylece özgürlüğün yerini bir boşluk almıştır.

Evet, bizleri ürkütüp korkutan da budur. Efendisinin kölesi olmak, iliklerine kadar sömürüldüğünü bildiği halde ses çıkarmamak korkunç ve ızdırap vericidir. Kürdistan'ın en dinamik gençliği Avrupa'daki asimile çukuruna her gün biraz daha fazla yaklaştıklarını artık görmelidirler. Bunu görmekte biraz gecikirlerse, içine girmiş oldukları çukur, sömürgeciler tarafından çoktan kapatılmış olacaktır. Eğer bunu görüp de kılını bile kıpırdatmıyorlarsa bu da kendi sonlarını kendi elleriyle hazırlamış olurlar demektir.

Rahatlarının bozulmasını istemeyen bu arkadaşlar ileriye yönelik hiçbir adım atmadan 70, 100 hatta 150 yaşına kadar da yaşayabilirler. Ama o arkadaşlarımız yaşamları boyunca işleyen bir makina olarak kalacaklardır. Artık bunların gözlerini açıp şu gerçeği görmeleri gerekir. Omuzlarımıza yüklenen yük gerçekten de çok ağırdır. Onun için yurtseverim diyen herkesin gelişen mücadeleye sadece duyarlıyım demekle yetinmemesi gerekir. TC'nin yürüttüğü politika açıkça ortadadır. İnsanlarımızı sürekli metropollere; İzmir, Ankara, İstanbul daha da uzaklara Avrupa ve Ortadoğu'ya gitmelerini kendi eliyle hazırlamaktadır. Tabi bizler böylece kendimizi kurtulmuş saymaktayız. Neden? Ülkemiz işkenceyle, açlıkla cehenneme çevrilmiştir. Sonuçta gençliğimizin belli bir kesimi kurtuluşu TC'nin önlerine sunmuş olduğu hunharca politikaya kanarak kaçmakta bulmuştur. Ülkede kalıp da mücadele etmek bu duruma düşenlerin aklına bile gelmemiştir.

Kürdistan'da iş imkanları kısıtlıdır. TC bundan faydalanmasını bilmiştir. Asimile etmenin en iyi yolu insanları metropollere çekerek onları mücadeleden uzak tutmaktır. Bunu yaparken de bir şeyi unutmuştur. Burjuvazi Kürdistanlı işçileri metropole çekerken kendi mezar kazıcılarını da hazırlamış oldu. Daha düne kadar sıradan bir esnaf, bir işçi bugün gelişen mücadelenin verdiği güçle kahramanlaşmakta, ülkenin kurtuluşu için savaşmaktadır. Kitlelerin bütünleşmeyle karşı karşıya olduğu bir dönemi yaşamaktayız. Bu her geçen gün daha da bütünleşecektir. Bunu iyi değerlendirebilirsek zamanı kendi lehimize çevirebiliriz. Bu duruma ilkel bir tarzda yaklaşmamak gerekir. Aksine marksist temelde yaklaşım daha doğru olacaktır. Marksist diyalektik dün siyah olanın bugün beyaz, dün kırmızı olanın da bugün beyaz olduğunu ispatlamaktadır.

Kürdistan'da gelişen mücadeleye paralel olarak Avrupa ve Ortadoğu'da çalışmakta olan Kürdistanlı işçilerin belli bir ölçüde fedakarlık yapacakları gün geldi ve geçiyor. Bu sadece yapacağınız maddi destekle sınırlı kalmamalıdır. Açıktır ki, yapmakta olduğunuz maddi destek küçümsenemez, ama bu böyle devam ederse sizin yapmakta olduğunuz yardım sözümona her saniye, her dakika evlerinde sorgusuz, sualsiz işkenceci faşist TC sadistleri tarafından alınıp katledilerek sokaklara atılan mazlum insanların kefen ve tabut parasına yetmeyecektir.

Ben de yurtseverim diyen her Kürdistanlı genç arkadaşın şu soruyu kendisine sorması gerekir. Gençliğin yeri neresi olmalıdır? Gurbette mi, yoksa halkın çıkarlarını savunan ve halkın öz gücüne bağlı partinin yanı mıdır? Mücadele veren parti, geleceğin partisidir, gelecek ise gençliğindir. Parti yenilikçiler partisidir, gençler ise sürekli yeniyi bulmaya çalışırlar. Parti eski çürüklüğe karşı fedakar savaşanların partisidir, fedakarca verilen savaşa ise ilk önce gençler katılır. Bu gençlik yad ellerde gurbet türküsünü söylemekle yetinen, mücadele kaçkını gençlik olamaz. Bizim için varolan gençlik ülkesinde düşmanla göze göz, dişe diş savaşan gençliktir.

Kürdistan gençliği gururuyla, şerefiyle vermekte olduğu mücadelede en yüce dönemi yaşıyor. Sizlere sormak gerek, hangi tarih kesitinde bundan daha ilginç akıcı bir dönem varolmuştur. Günümüzde vahşice uygulanan, insanlıkdışı ızdırap verici baskılar nerede görülmüştür. Hangi ülke insanı hayvan ve insan dışkısı yemeye maruz kalmıştır. Belki Almanya'da Hitler'in zulmü, Vietnam'da ise Saygon zindanları yaratıldı. Ama böylesi bir tarih sayfası ilk defa bizim ülkemiz olan Kürdistan'da açılıyor. Açılmasına açılıyor ama beraberinde de tarihin sayfalarına altın harflerle yazacak olan emekçilerin çıkarlarını savunan proletarya sınıfı için savaşan partiyi yarattı.

Bu dönemin acı ve ızdıraplarla dolu olduğu kuşkusuz doğrudur. Ama böylesi bir dönemde ulusal kurtuluş mücadelesinde yer almak insanı mutlu kılacaktır. Bir taraftan tarihe karşı sorumluluğunu yerine getirirken, diğer taraftan da halkın bağrında kendisine bir yer edinerek ölümsüzleşmektedir. En güzel an sınıf savaşımın hareketli anıdır. Bu bilinçle yola çıkan her arkadaşın şiarı, "Ya bağımsızlık ya ölüm" olmalıdır. Bunu en iyi şekilde **Mazlum DOĞAN** yoldaş şu sözlerle dilegetirmiştir: *"Her gün damla damla eriyip ölmektense savaş içinde dirilirim daha iyidir."* Bu duyguyu anlayabilmek için mücadeleye aktif olarak katılarak ve savaşta proletaryanın zafer kazanmış olarak çıkacağına inanmakla mümkün olacaktır.

Canı gönülden inanıyoruz ki, zafer haklı bir savaş veren halkımızın olacaktır. Ama zaferin gökten zembille inmeyeceğini de bilmemiz gerekir. Zafer ancak savaşa somut olarak katılmakla, çarpışmakla, mücadele vermekle elde edilir ve özgür olunur. Özgürlük sorunu bir işbölümü sorunudur. Bu sorunu ne zaman Kürdistan halkıyla paylaşmaya kalkarsanız o zaman ülkede yaşama hakkına sahip olursunuz. Aksi takdirde burjuvazinin önünüze sürmüş olduğu nimetlerden faydalanalım derken, farkında olmadan eriyip yok olacaksınız. Tarih sonsuz olarak ileriye doğru hareket eder, sizin de tarihsel akışla birlikte sürekli ileriye doğru hareket etmeniz ve yönünüzü tam olarak gelişen mücadeleye çevirmeniz gerekir.

İçinde bulunduğumuz 20. yüzyılın son çeyreğinde, ben Avrupa'da yaşıyorum demek, sürekli talan edilen, her türlü barbarlığın ve vahşetin uygulandığı bir ülkenin yiğit neferleri olarak kendimizle övünmüyoruz demektir. Böylesi bir durumu kabullenmek ise insanlık onuru için yüz kızartıcıdır. Ortadoğu'daki işçi arkadaşların konumu Avrupa'daki arkadaşlardan pek farklı sayılmaz. O arkadaşlarımız Ortadoğu'da kalmakla doğrudan köleciliği kabullenmiş oluyorlar. Örneğin Suudi Arabistan'da halen yönetim sistemi monarşidir. Bu da köleciliğin ta kendisidir. Bu durumu kabullenmek; onurun, gururun ayaklar altına alınması demektir.

Gerek Avrupa, gerekse Arap ülkelerinde çalışan arkadaşlar gözlerini açıp bir gerçeği görmeliler. Cezaevlerinde savaş tutsakları yoldaşlarımız ellerinde kelepçe, ayaklarında pranga, diline zincir vuruldu ğu halde direnme yollarını arıyorlar. Açlık grevlerine, ölüm oruçlarına yatarak bedenlerini Newroz ateşiyle birleştirip oradaki yaşam şartlarını ve Kürdistan'daki katliamları protesto ediyorlar. Tabi sizler, başka ülkelerin topraklarında böyle bir girişimde bulunmanız aklı dışı ve anlamsızdır. Eğer böyle bir niyetiniz varsa sizleri ülkemize, kendi topraklarımız üzerinde direnişe çağırıyoruz. Gelin kutsal direnişlerimize güç katın!

– Kahrolsun emperyalizm, sömürgecilik ve yerli işbirlikçileri!

– Yaşasın bağımsız, birleşik ve demokratik Kürdistan!

Yekîtiya Ciwanên Şoreşgerên-Welatparêzên Kurdistanê (YCK)
Karadeniz Bölgesi Komitesi

bayana sarkıntılık etmesi çevrede büyük tepki ile karşılandı. Tüm köy halkı toplu olarak Çewlik merkezine giderek olayı protesto etmek amacıyla valiliğe yürüdüler. Vali ile görüşmek isteyen köylülerin bu talebi geçiştirilmek istenince köylüler valilik önünde oturma eylemine başladılar ve vali ile görüşmeden eyleme son vermeyeceklerini açıkladılar. Olayın ciddiyetini kavrayan sömürgeci vali köylülerle görüşmekten kaçınamayacağını anlayınca yanlarına gelerek "olayın faillerinin cezalandırılacağı" doğrultusunda sözler vermek zorunda kaldı. Çilkanî halkı ancak bundan sonra eylemlerine son verdi.

Çewlik'in Germav(Ilıcalar) mevkiinde 20 Eylül günü ARGK birlikleriyle sömürgeci güçler arasında bir çarpışma meydana geldi. Bu olayda düşmanın kayıpları konusunda bilgi alınmazken ARGK savaşçılarından 3'ünün şehit düştüğü bildiriliyor. Şehitlerden birinin Çewlik doğumlu **Ahmet TİMUR** olduğu belirlenirken diğer iki şehidin kimlikleri konusunda somut bilgi edinilemedi. Şehit **Ahmet TİMUR**'un cenazesi Çewlik'te yapılan bir törenle toprağa verildi.

22 Eylül gecesi de Dara Hênê ilçesi kırsalında gerilla birliklerimiz ile düşman ordu sürüleri arasında meydana gelen ve birkaç saat sürdüğü bildirilen çarpışmada ulusal kurtuluş kuvvetlerimizin herhangi bir kaybı olmazken, sömürgecilerin kayıpları konusunda da somut bilgi edinilemedi. Çarpışmanın geçtiği alanın yakınında bulunan Yatansöğüt köylüleri düşmanın çok sayıda ölü ve yaralı kayıp verdiğini belirtmektedir.

Palî'de başlayıp Çewlik'te sonuçlanan çarpışmada toplam 10 düşman askeri öldürüldü, 1'i yüzbaşı olmak üzere çok sayıda asker de ağır yaralandı

Mazra(Elazığ)'ın Palî(Palu) ilçesine bağı Zîvêr(Akbulut) köyü yakınlarında gerilla birliklerimizden birisi ile düşman güçleri arasında bir çarpışma meydana geldi. 24 Eylül akşamı adı geçen köyün yakınında bulunan asma köprünün yanında saat 21.00 sıralarında başlayan ve yaklaşık iki saat kadar devam eden bu ilk çarpışmada üstün bir performansla savaşan ARGK birliği, kendisinden sayıca çok fazla olan sömürgeci ordu sürülerini bozguna uğratır. Burada düşmana 8 ölü ve çok sayıda da yaralı kayıp verdiren gerillalarımızın herhangi bir kayıpları olmadı.

Çarpışmalar gece boyunca Çewlik alanına doğru kayarak devam eder. Ertesi sabah saat 07.00 sıralarında Çewlik merkeze bağlı Pul köyü yakınlarında yeni birliklerle takviye edilen düşman güçleriyle yeniden şiddetli bir çarpışma başlar. Son derece şiddetli geçen bu çarpışmada da sömürgeci birliklerden 2 asker öldürülürken 1 yüzbaşı ağır yaralandı.

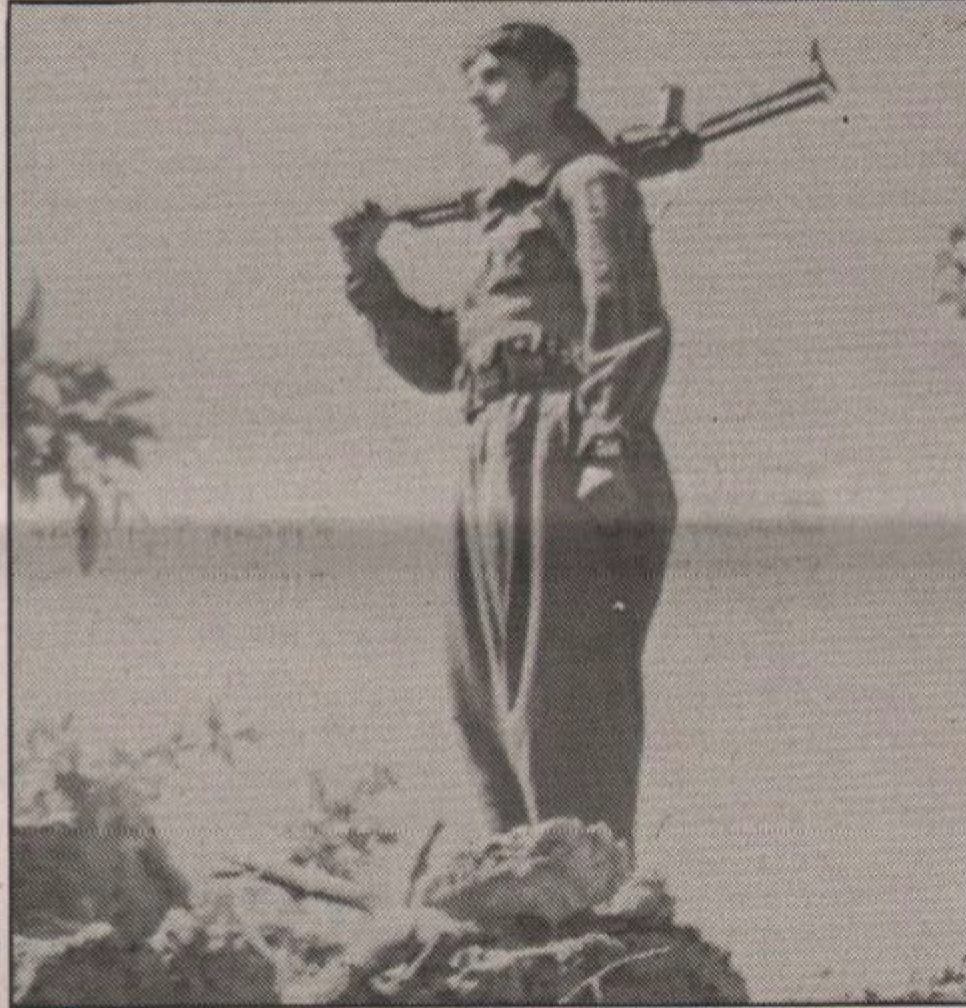
Burada kahramanca bir direniş sergileyen ARGK savaşçılarından 4'ü şehit düştü. Şehitlerden ikisinin bayan olduğu bildiriliyor. Şehitlerimizden birinin Palî'nin Ardirek (Gökdere) köyünden **Amed** kod adlı **Murat GÜNGÖR** olduğu tespit edildi. Bayan şehitlerin de **Şevîn** ve **Hêvîdar** kod adlı savaşçılar olduğu belirtiliyor, ancak asıl isimleri henüz tespit edilemedi. Diğer şehidin kimliği konusunda da herhangi bir bilgi alınamadı.

Şehit **Murat GÜNGÖR**'ün cenazesi 26 Eylül günü Çewlikli yurtseverler tarafından kendi köyüne götürüldü. Köyde yapılan ve Mazra'dan da çok sayıda kitlenin katıldığı bir törenle toprağa verildi.

Gimgim'da karakol baskını

Gimgim *(Berxwedan)*: Müş'un Gimgim(Varto) ilçesinde yeni yapılmakta olan bir karakol binası, ARGK gerillaların ilçe merkezine düzenledikleri bir baskın sırasında tahrip edilerek kullanılmaz duruma getirildi.

Bundan kısa bir süre önce de Gimgim ilçesine bağlı Kiranî(Omcalı) bucağına gerilla birliklerimiz tarafından baskın düzenlenmiş ve karakol binası roket ve otomatik tüfeklerle taranarak önemli oranda tahrip edilmişti. Bu karakolda bulunan düşman askerlerinden ölü ve yaralılar da bulunduğu belirtilmişti.

Vatan bekçiliği onurdur

Foto: Berxwedan

Bêdlîs

Askeri ve sivil hedeflere yoğun gerilla saldırıları

Bêdlîs/Tûx *(Berxwedan)*: Bêdlîs yöresindeki askeri ve sivil hedeflere yönelik ARGK birliklerinin saldırıları aralıksız olarak devam etmektedir. Bu saldırılarda düşmana önemli kayıplar verdirilmektedir.

14 Eylül günü Xîzan(Hizan)'a bağlı Xûrs köyüne ARGK birlikleri tarafından baskın düzenlendi. Köydeki tek resmi kuruluş olan karayolları şantiyesini kuşatan gerillalar, bekçileri etkisiz hale getirip burada bulunan üç aracı ateşe vererek imha etti. Şantiyedeki işçilere yönelik propaganda konuşmaları da yapan gerilla birliği daha sonra herhangi bir kayıp vermeden üssüne çekildi.

11 Eylül günü Norşîn(Güroymak) yakınlarında bulunan PTT Radyolink İstasyonu'na baskın düzenleyen ARGK gerillaları, binada bulunan tüm görevlileri etkisizleştirip dışarı çıkardıktan sonra tesisleri ateşe verdi. TC yetkilileri yaptıkları açıklamada istasyonda 5 milyar liralık zarar meydana geldiğini belirttiler. Öte yandan olaydan sonra birçok çevre il ve ilçenin telefonlarının felce uğrayarak günlerce çalışmadığı bildirildi.

Eylemi başarıyla gerçekleştiren ARGK birliği kayıp vermeden olay yerinden ayrıldı.

Aynı günlerde Bêdlîs merkezine bağlı Kepenek köyü yakınlarında yeni inşa edilen karakol binası ARGK birliklerinin düzenlediği baskın sonucunda ateşe verilerek tahrip edildi. Karakolda nöbet bekleyen bir grup korucuyu etkisizleştirerek silahlarına el koyan gerillalar, karakol inşaatını ateşe verdikten sonra herhangi bir kayıp vermeden üslerine döndüler.

ARGK birlikleri 12 Eylül günü Xîzan'a bağlı Tolê(Sarız) köyüne bir baskın düzenledi. Köyde bulunan çeteleri etkisizleştiren gerillalar bunlara ait silahlara da el koydu. Silahları alınan korucuların sayısının 20 olduğu bildiriliyor.

17 Eylül günü Motkî ilçesi yönünden gelerek Meydan kasabasına doğru gitmekte olan bir minibüste korucu ve askerlerin bulunduğu yolunda istihbarat alan gerillalar, Çaygeçit köyü yakınlarındaki bir noktada öğleden sonra saat 14.30 sıralarında yolu keserek aracı durdurdular. Yolcuları indirerek kimlik kontrolü yapan ARGK birliği, yolcular arasında bulunan bir assubay ile 3 korucuyu alıkoyduktan sonra diğerlerini serbest bıraktılar. Daha sonra yörede birçok yurtseverin öldürülmesine doğrudan karıştığı tespit edilen düşman assubayı Ömer Doğan yargılanarak ölümle cezalandırıldı ve cezası kurşuna dizilmek suretiyle infaz edildi. Korucu çetelerden Muzzafer Soyugüzel, Cevdet Alkış ve Hüsamettin Demir ise durumları incelenmek üzere tutuklandılar.

Amed

Çermûk çarpışmasında sömürgeciler savaş uçakları kullandı

Amed/Çermûk *(Berxwedan)*: Amed'in Çermûk(Çermik) ilçesi yakınlarındaki Merxok mıntıkasında ARGK birlikleriyle sömürgeci ordu sürüleri arasında çıkan çarpışmada, helikopterler kullanarak sonuç alamayan sömürgeciler Malatya-Erhaç'tan havalandırdığı savaş uçaklarıyla gerilla mevzilerini bombaladı.

Çarpışmada düşman birliklerinden 1 üsteğmen, 2 assubay ve 7 er öldürüldü, 3 erin de ağır yaralandığı tespit edildi. Olayda 3 ARGK gerillası da kahramanca savaşarak şehit düştü.

Edinilen bilgilere göre olayın gelişimi şöyle oldu:

Son bir hafta içerisinde Çermûk ve çevresinde yoğun gerilla eylemleri oluyor. 20 Eylül günü Çermûk'a bağlı Şêxana Jorîn (Yukarı Şeyhler) bucağına baskın düzenleyen ARGK birlikleri köyde bulunan tüm korucuların silahlarına el koyuyor. Bundan bir gün sonra da Gözenek köyüne baskın düzenleniyor. Ayrıca bu arada daha başka köylere de gerillalar tarafından baskınlar düzenleniyor, işbirlikçi unsurlar etkisizleştiriliyor ve çetelerin silahlarına el konuyor. Gerillanın etkinliğinin bu tarzda artması üzerine sömürgecilerde yöreye yeni askeri birlikler sevkederek yer yer operasyonlara başlıyorlar.

23-24 Eylül gecesi Gözenek köyü yakınlarında ARGK birlikleri tarafından pusuya düşürülen bir askeri cemse içindekilerle birlikte imha ediliyor. Araçta kaç asker olduğu kesin olarak bilinmiyor. Bunlardan hiç kurtulan olmadığı biliniyor. Düşmanın açıklamasına göre burada ölen askerlerin sayısı, bir assubay olmak üzere 4 kişidir.

Bu olayın duyulmasıyla birlikte sayıları 4 bini bulduğu belirtilen askeri ve özel tim birlikleri alana sevkedilerek operasyon başlatılıyor. İşte gerilla birlikleri düşmanın bu güçleriyle 24 Eylül sabahı Çermûk merkezine 3-4 km mesafede bulunan Qelecik köyü ile Germavan(Ilıcalar) arasındaki Merxok mıntıkasında karşılaşıyorlar ve çarpışma başlıyor.

Sabah saat 08.00 civarında başlayan çarpışma gün boyu ve gece geç saatlere kadar devam ediyor. Kalabalık sayıdaki birliklerle gerilla grubunu çembere alıp imha etmek isteyen düşman güçleri sürekli kayıp vermekten kurtulamaz. Gündüzki çarpışmalara düşman helikopterleri de yoğun olarak katılır. Düşmanın çok sayıda ölü ve yaralı kayıp verdiği, ölü ve yaralıların helikopterlerle sürekli olarak başka alana taşındıkları belirtiliyor. Bunlardan kesin olarak tespit edilenler sadece Çermûk merkezine getirilenlerdir. Çermûk merkezine 1 üsteğmen, 2 assubay ve 7 erin cenazeleri ile 3 ağır yaralı asker getiriliyor.

Çarpışma 12 saatten fazla sürüp de akşam karanlığı bastığında artık iyice umutsuzlaşan ve hiçbir sonuç alma ihtimali kalmayan sömürgeciler, Malatya-Erhaç hava üssünden havalandırdığı Fantom savaş uçaklarıyla Merxok'daki gerilla mevzilerini bombardıman etmeye başlıyor. Bu bombardıman sırasında 3 ARGK savaşçısı şehit düşüyor. Birliğin havadan ve karadan saldırıya geçen büyük bir güce karşı bu denli az bir kayıpla kurtulması yöre halkı arasında mucize olarak değerlendiriliyor. Çünkü gerilla için fazla elverişli olmayan çarpışma alanında gerilla birliğinin tümden imha olma ihtimalinin yüksek olduğu vurgulanıyor.

Bu arada savaşa sürülen korucuların da cepheden kaçarak savaşmayı kabul etmedikleri, zaten çoğunun daha önce silah bırakmak üzere başvuruda bulundukları belirtiliyor. Ayrıca olayda 1 ARGK savaşçısının ağır yaralı ve birinin de sağ olarak düşmana esir düştüğü doğrultusunda haberler yayıldıysa da bu henüz kesinleşmiş değildir.

Faşist Türk sömürgecileri olaydan sonra vahşilik ve acizliklerini sergilemekten geri durmadılar. Şehit düşen ARGK gerillalarının cenazeleri askeri araçların arkasına bağlayıp yerden sürükleyerek Çermûk merkezine getiren barbar sömürgeciler, böylece yeni bir vahşet gösterisi sergilerken ilçe halkının büyük bir tepki ve nefretine yol açtı. Şehit savaşçıların kimlikleri konusunda henüz somut bilgi edinilemedi.

Pîran'daki çarpışmada 20 asker ve 12 özel tim elemanı öldürüldü, 50 kadarı da yaralandı

Pîran(Dicle) ilçesinin Pirîşman(Kurşunlu) köyü kırsalında ARGK birlikleriyle düşman kuvvetleri arasında çıkan çarpışmada 20 asker ve 12 özel tim elemanı öldürüldü, 50 civarında asker de yaralandı.

Edinilen bilgilere göre, bir ihbarı değerlendiren sömürgeci güçlerin Pirîşman köyü yakınlarında gerilla birlikleriyle karşılaşıyor ve burada çarpışma başlıyor. 23 Eylül günü sabah 06.30 sıralarında başlayan çarpışma ertesi günü sabaha kadar aşağı-yukarı 24 saat devam ediyor. 3 ARGK gerillasının da şehit düştüğü bu olayda sömürgecilerin kimyasal silah kullandığı doğrultusunda belirtiler var. Çünkü şehit gerillaların cenazeleri iki gün yerde kalıyor. Bulunduğunda bütün silah, teçhizat ve dökümanlarının üzerinde olduğu görülüyor. Görgü tanıkları, kimyasal silah kullanıldığı için kimsenin olay yerine iki gün boyunca gidemediğini söylüyor.

Şehitlerin cenazeleri daha sonra dağlık çatışma alanında atlarla açık araziye getiriliyor. Burada cenazeleri traktörlerin arkasına bağlamaya kalkışan düşman birliğinin komutanı köylülerin yoğun tepkisiyle karşılaşıyor. Halk faşist komutanın üzerine yürüyerek buna izin vermeyeceğini söylüyor. Bunun üzerine düşman subayı vazgeçmek zorunda kalıyor. Ancak köylülere ve halka "Sıra size de gelecek" biçiminde tehditler savurmaktan da geri durmuyor.

Farqîn yakınlarında askeri konvoya pusu: 1 assubay, 13 asker ve 4 özel tim elemanı öldürüldü

Farqîn(Silvan) yakınlarında 18 Eylül günü bir düşman askeri konvoyunu pusuya düşüren gerilla birliklerimiz sömürgeci güçlere ağır kayıplar verdirdi. Farqîn'e bağlı Mêrangan ve Çîçikan köyleri arasındaki bir mevkide ARGK birlikleri tarafından 3 araçlık düşman konvoyu öğleden sonra saat 15.30-16.00 sıralarında pusuya düşürüldü. Roketatar, otomotik silah ve el bombalarıyla saldırılarak her üç araç da büyük oranda tahrip edildi. Araçlarda bulunanlardan 1 assubay, 13 asker ve 4 özel tim elemanı olay yerinde ölürken, araçtaki diğer tim elemanı ve askerlerin çoğunun da ağır yara-

landığı bildirilmektedir. Öldürülen assubayın da Mala Badê (Malabadi) karakol komutanı olduğu belirtiliyor.

Olayın duyulması üzerine alana Farqîn ve diğer yakın merkezlerden çok sayıda askeri birlik ve özel timler sevkedildiği, bunlardan bir kısmının cemselerle bir kesiminin de yayan olarak harekete geçtiği görgü tanıklarınca belirtilmektedir. Kalabalık güçlerle yaptıkları operasyonlardan sömürgeciler hiçbir sonuç alamadılar.

Pusu eylemini başarıyla gerçekleştirerek düşmana unutmayacağı bir ders veren gerilla birliğimiz, gerek olay anında ve gerekse daha sonraki operasyonlarda hiçbir kayıp vermedi.

Bismil-Bezwan çapışmasında 7 özel tim elemanı, 1 assubay ve 1 asker öldürüldü

Bismil'e bağlı Bezwan köyü civarında TC güçleriyle ulusal kurtuluş kuvvetlerimiz arasında bir çarpışma meydana geldi. 26 Eylül günü çıkan ve 24 saat devam ettiği kaydedilen çarpışmada düşman güçlerinden 1 assubay, 1 asker ve 7 özel tim elemanı öldürülürken birçoğu da yaralanmak suretiyle safdışı bırakıldı.

Kendilerinden sayıca çok fazla olan sömürgeci güçlere ağır kayıplar verdiren ARGK gerillaları şehit ya da yaralı hiçbir kayıp vermedi. Halk kurtuluş ordumuzun gücüne ve başarısına yakından tanık olan yöre halkı ve yurtseverlerin olayı sevinçle karşıladıkları ve bundan oldukça etkilendikleri bildirilmektedir.

Licê'de gerillaya pusu: 1 savaşçı şehit düştü

Amed'in Licê ilçesi kırsal kesiminde TC güçleri tarafında pusuya düşürülen gerilla grubundan 1 savaşçı şehit düştü.

Edinilen bilgilere göre, hareket halindeki küçük bir gerilla grubumuz 23 Eylül günü Licê'nin Dêrxust(Dibek) köyü yakınlarındaki bir mıntıkada sömürgeci birliklerin kurdukları pusuya düşüyor. Ve burada çatışma çıkıyor. Grup küçük olmasına rağmen bir anda inisiyatifi ele alıp düşman saldırısını püskürtebiliyor. Ancak düşmanın açtığı ilk ateş sırasında vurulan ve kod adının **Zinar** olduğu söylenen bir savaşçımızın şehit düştüğü belirtiliyor.

Pusu sonrasında meydana gelen çarpışmada düşmanın ölü ya da yaralı kayıplarının olup olmadığı bilinmiyor.

Köy baskını ve toplantıları, sabotajlar, karayollarında denetleme eylemleri

Amed çevresinde ulusal kurtuluş kuvvetlerimizin başarılı saldırılarıyla bir yandan düşmana ağır kayıplar verdirilirken, bir yandan da çok sayıda köy baskınları ve toplantıları, pek çok sömürgeci kurumlara yönelik sabotaj eylemleri gerçekleştiriliyor. Ayrıca karayollarında yaygın biçimde denetlemeler yapılıyor.

Bunlardan haber alabildiğimiz bazıları şöyledir:

15 Eylül günü akşam saatlerinde Amed-Mazra(Elazığ) karayolunu Erxenî(Ergani) yakınlarında kesen gerillalar, yolun denetimini bir süre ellerinde tutarak geçen tüm araçları durdurdu ve kimlik kontrolü yaptı.

Bundan bir gün önce de aynı karayolu bu kez Kalemdağ köprüsü mevkiinde kesilmiş ve kimlik kontrolünün yanısıra araçlardan indirilerek toplanan yolculara yönelik propaganda konuşmaları yapılmıştı.

12 Eylül günü Girê Sor(Siverek)-Çermûk karayolunu bir süre denetime alan ARGK birlikleri kimlik kontrolü yaptı. Ayrıca Girê Sor ilçe merkezinde Jandarma Komutanlığı'nın hemen karşısında bulunan Endüstri Meslek Lisesi'nin duvarı üzerinde **"Bijî PKK-Bijî Serok APO"** yazılı pankart asıldı. Ve aynı akşam Hacı Ömer Mahallesi'ndeki duvarlara da benzer sloganlar yazıldı.

14 Eylül akşamı Erxenî'ye bağlı Salihli köyüne gelen gerillalar, köy camisinde köylülerle bir toplantı yaparak ulusal kurtuluş mücadelemizin sorunları ve sürecin anlam ve önemi üzerine konuştular. Yurtseverler yapmaları gereken görevler konusunda aydınlatıldılar.

14 Eylül günü Farqîn'e bağlı Hacîcan köyüne ARGK birlikleri tarafından baskın düzenlendi. Ovada bulunan bu köye, sayıları 100'ü bulan bir gerilla birliği tarafından yapılan baskında Abdullah Çoban adlı işbirlikçi evinden alınarak köyün harman yerine getirildi. Orada toplanan bütün köylülerin huzurunda adı geçen işbirlikçinin suçları tek tek yüzüne karşı okunarak, cezasının ne olması gerektiği konusunda köylülerin düşünceleri soruldu. Köylüler bu işbirlikçinin cezasının ölüm olması gerektiğini, ancak bir defalığına af edilmesini, eğer tekrar benzer en küçük bir girişimde bulunursa kesinlikle affedilmeyeceğinin kendisine bildirilmesini istediler. Ve gerillalar da köylülerin isteklerini yerine getirdiler. Daha sonra yapılan çeşitli propaganda konuşmalarının ardından gerilla grubu köyü terketti.

19 Eylül gecesi Amed-Licê arasında bulunan bir petrol tesisine sabotaj düzenleyen ARGK birlikleri, tesisleri ateşe vererek büyük oranda imha etti. Düşmana büyük maddi zarar verdirildiği belirtiliyor.

Amed'e bağlı Karazê(Kocaköy) bucağının Qitîn köyü yakınlarında bulunan bir petrol kuyusu ARGK birlikleri tarafından 20 Eylül gecesi ateşe verildi. Alanda çalışan tütün işçileri yanan petrol kuyusunun sabaha kadar sönmediğini ve her zaman gece çalıştıklarına fener yakmak zorunda kalırken, olay gecesi yanan kuyunun alevleri nedeniyle sabaha kadar fener yakmadan çalıştıklarını belirttiler. Bu eylemde ayrıca Türkiye Petrolleri'ne ait 2 büyük kamyon da ateşe verilerek imha edildi.

Pasûr(Kulp)'un Barin köyüne 22 Eylül gecesi bir baskın düzenleyen ARGK birlikleri 9 çetenin silahlarına el koydu.

Sêrt

Şirnex merkezinde çarpışma: 7 düşman askeri öldürüldü

Şirnex/Sêrt *(Berxwedan)*: Şirnex kent merkezinde ARGK birlikleriyle sömürgeci güçler arasında 17 Eylül akşamı şiddetli çarpışmalar meydana geldi. Akşam saat 21.30 sıralarında başlayarak sabaha karşı 04.00 sıralarına kadar devam eden silah sesleri, kent halkı tarafından büyük bir merak ve heyecanla izlendi. Kent halkının adeta soluklarını tutarak kapı ve pencerelerin ardından olayı izlemeye çalıştıkları belirtiliyor.

Şirnex merkezi şimdiye kadar pek çok kez gerilla birliklerimiz tarafından basılmış ve merkezdeki çeşitli düşman kuruluşları hedeflenerek tahrip edilmişti. Ama her seferinde de olay 2-3 saatin içerisinde olup bitiyor ve gerillalar çekiliyordu. Şehir merkezinde ilk kez bu denli uzun süren bir çarpışmaya tanık olunuyordu. O nedenle de halk sonucu büyük bir merak ve biraz da kaygıyla bekliyordu. Gerilla birliğinin şehir içindeki çarpışmadan kayıp verebileceğinden kaygı duyuluyordu. Ancak sabah sonuçlar öğrenildiğinde kaygı ve merak yerini tarifsiz bir sevince bıraktı. Gerilla birliğimiz hiçbir kayıp vermezken düşman güçlerinden kesin olarak tespit edilebilen 7 asker öldürülmüştü. Yaralı sayısı ise çok daha fazlaydı.

"Adımlarımız sağlam, yürüyüşümüz görkemli" Foto: Berxwedan

Avyan karakoluna gerilla baskını: 4 asker öldürüldü, birçoğu da yaralandı

Şirnex merkezinde sabaha kadar çarpışma yaşandığı gece, yani 17 Eylül akşamı bir başka ARGK birliği tarafından da Avyan(Cevizdüzü) karakoluna bir baskın düzenlendi. Şirnex merkezine 10-15 km mesafede bulunan Avyan'ı tümden kuşatma altına alan gerillalar, karakol binasını roketatar, otomatik tüfek ve el bombalarıyla yoğun bir ateşe tutarak düşman askerlerinin karşılık vermesine bile fırsat bırakmadan binayı kısa sürede ağır hasara uğrattılar.

Köydeki yurtsever kaynaklardan alınan bilgilere göre, sömürgeciler olaydan sonra karakol binasında 4 asker cesedi çıkardılar. Karakolda bulunan diğer askerlerden çoğunun da yaralandığı, sağ olarak kurtulabilenlerin sayılarının çok az olduğu bildirilmektedir.

Baskını düzenleyen ARGK birliği hiçbir kayıp vermeden üssüne çekildi.

Köy baskınlarında çok sayıda korucunun silahlarına el kondu

Şirnex'in Basan(Güçlükonak) ilçesindeki korucuların devletten almış oldukları silahları bırakmak için karakol önünde başlatmış oldukları oturma eylemleri sürerken, Basan'a bağlı köylere de gerillalar tarafından baskınlar düzenleniyor ve çetelere ait silahlara el konuluyor.

15 Eylül günü bu ilçeye bağlı Dilopkê(Damlabaşı), Xitman(Boyuncuk) ve Çêlikan(Yağmurkuyusu) köylerine ARGK birlikleri tarafından baskın düzenlendi. Her üç köyden toplam 50 kadar çetenin silahlarına gerillalar tarafından el konulduğu bildirilmektedir. Çeteciliğe önemli bir darbenin daha vurulmuş olduğu, bu baskın eylemlerinde gerilla birliklerinin herhangi bir kaybının da olmadığı kaydedildi.

Ruyê Sor karakolu enkaza çevrildi

Şirnex ile Dih(Eruh) arasındaki Ruyê Sor karakoluna bir baskın düzenleyen ARGK birlikleri, karakol binasını tümden tahrip ederek kullanılmaz hale getirdi. Edinilen bilgiye göre baskın sırasında karakol etrafındaki mevzilerde bulunan düşman güçlerinin karşılık vermesi üzerine kısa süren bir çatışma çıktı. Gerillanın etkin ateşiyle düşman mevzileri susturulduktan sonra karakol binasını roketatarlarla vurarak enkaza çevirdi. Düşmanın ölü ve yaralı kayıplarının yüksek olduğu ancak sayıları konusunda kesin bilgi alınamadığı bildirilmektedir.

Olayda 1 ARGK savaşçısının da şehit düştüğü söylenmektedir. Ama bu haber gerilla kaynaklarınca doğrulanmış değildir.

Gercews ve Heskîf köylüleri sömürgeci baskıları protesto amacıyla yürüdü

12 Eylül'de, Misric(Kurtalan)'daki son uygulamaları ve genelde sömürgeci baskıları protesto etmek amacıyla, Gercews(Gercüş) ve Heskîf(Hasankeyf)'e bağlı birçok köy halkı 14 Eylül tarihinde bir yürüyüş yaptılar.

Edinilen bilgilere göre Botüj(Gürgen), Ezdarê, Berdahol (Poyraz), Heştwan(Çalışkan), Kaniya Mezin(Soğucak), Kamarîn(Aydinli), Batir(Batur), Bilaxeş(Dereiçi), Seyaran(Aydınca), Batirdiz(Kutlu) ve Bêciman (Vergili) köylerinde oturan 2 bini aşkın kişi, sömürgeci uygulamalara son verilmesi, özellikle koru-

TC'nin yaydığı sansasyonel haberler ve Güney Kürdistan'dan kısa izlenimler

Gever(Yüksekova) Çobanpınar karakoluna ARGK birlikleri tarafından düzenlenen baskında sömürgecilere verdirilen ağır kayıplar ve TC'nin ulusal kurtuluş kuvvetlerimiz karşısındaki acizliği, devlet yetkililerini birtakım beyhude girişimlerde bulunmaya ve sansasyonel haberler yaymaya itmiştir.

20 Eylül tarihli Türk burjuva basının sayfalarında "Komandolarımız İran'a girdi" başlıklarıyla yer alan ve Mesut Yılmaz tarafından da doğrulandığı belirtilen haberde TC birliklerinin Doğu Kürdistan'a girdiği, orada PKK militanlarıyla çatışma çıktığı ve görev tamamlanarak geri dönüldüğü belirtilmekteydi. Ertesi gün Ankara'dan yapılan açıklamalarda ise bu haber yalanlandı ve böyle bir girişimde bulunulmadığı söylendi.

TC'nin bu acizce tutumunun nedenini anlamak zor değildi. Hele tam da bu seçim ortamında gerilla saldırısına karşılık verememenin katlanılabilir bir durum olmadığı açıktır. Bunun için işte Doğu'ya girilip PKK'ye karşılık verildiği imajı yaratılırken, hareketin fiyaskoyla sonuçlanması üzerine de ertesi gün olay yalanlanıyordu.

Olayın gerçek biçimi ise, alanda bulunan Xan Kürkê ve Diyana muhabirlerimizin verdikleri habere göre şöyledir:

TC'nin belirtilen tarihlerde sınırötesine saldırı girişimleri olmuştur. TC-İran-Irak sınırlarının birleştiği üçgen mıntıkasında ve Xan Kürkê'nin hemen kuzeyinden bir noktadan Doğu Kürdistan'a bir grup asker ve korucu girmiş, ancak hiçbir şey elde edemeden, hiç kimseyle karşılaşmadan geri dönmüşlerdir.

Bu bilgileri veren muhabirlerimiz Güney'deki duruma ilişkin izlenimlerini ise şöyle dile getiriyorlar:

"Xan Kürkê şu anda tamamen ARGK gerillalarının denetimindedir. Herşeyi denetime alan gerilla gümrüğünü bile oluşturmuş, adeta küçük bir devlet kurulmuş, Kürdistan'ın küçük bir maketi oluşturulmuştur.

Amediye kısa bir süre öncesine kadar PKK karşıtı olmakla tanınıyordu. Şimdi Amediye sokaklarında gençlerin yakalarında ERNK rozetleriyle dolaştığını görünce hayret ettim. Değişimin bu boyutlarda ve bu kadar kısa sürede olabileceğini akla getirmek bile mümkün değildi. Öte yandan Zaxo ve benzeri diğer kentlerde de PAK oldukça güçlenmektedir. Böyle giderse, bir yıla kalmaz denetim tümüyle PAK güçlerinin eline geçer..."

cu çeteler eliyle yürütülen baskıların durdurulması talebiyle Heştwan köyünde toplanarak, buradan Xanîkan(Xanîka Seyîdan, Yakaköy) köyüne kadar yürüdüler. Çok sayıda kadın ve çocuğun da katıldığı topluluk yol boyunca ulusal kurtuluşçu sloganlar atarak yürüdü. Durumun son derece gergin ve kitlelerin kararlı olduğunu farkeden sömürgeci kolluk kevvetleri yürüyüşçülere herhangi bir müdahalede bulunamadı.

İşbirlikçiler cezasız kalmıyor

Bir süre önce gerillalar tarafından gözaltına alınan Sêrt-Tîllo(Aydınlar)'ya bağlı Sêvê(Taşbalta) köyü muhtarı işbirlikçi-ajan Seyfettin Akın'ın cesedi, 16 Eylül günü Bêdlîs'in Norşîn(Güroymak) ilçesi yakınlarında bulundu. Cesedin üzerinde ARGK bölge komutanlığı imzasıyla düzenlenmiş mühürlü bir mektup bulundu. Mektupta bu işbirlikçinin suçları sıralanıyor ve ölüm cezasına çarptırılarak cezanın infaz edildiği açıklanıyordu.

Belirtildiğine göre, eski bir MHP'li faşist ve sömürgecilerin yöredeki seçkin bir işbirlikçisi olan bu kişi, aynı zamanda Gündê Kevir'de şehit düşen 14 gerillanın katledilmesi olayında da doğrudan sorumludur. İşlediği suçların cezası pis canıyla ödettirilen bu işbirlikçinin ağzına ibret olsun diye bir miktar para da sıkıştırılmış olduğu söyleniyor.

Kömür ocaklarına baskın

Şirnex yakınlarında bulunan kömür ocaklarına gerilla birliklerimiz tarafından baskın düzenlendi. 20 Eylül Cuma gecesi kalabalık sayıdaki ARGK birlikleri kömür ocakları ve çevresinde kontrolü sağladıktan ve görevlileri etkisizleştirdikten sonra, ocaklarda bulunan işçileri toplayarak bir süre propaganda konuşmaları yaptılar. Kömür ocaklarındaki emek sömürüsünü ve değerlerimizin sömürgeciler ve işbirlikçileri tarafından nasıl talan edildiği konularında işçiler aydınlatıldı.

Daha sonra alandaki en büyük kömür ocağını ateşe veren gerilla birliği herhangi bir kayıp vermeden olay yerinden ayrıldı.

Mêrdîn

Cizîra Botan merkezi ARGK birlikleri tarafından bir kez daha basıldı

Cizîra Botan/Mêrdîn *(Berxwedan):* Ulusal kurtuluş kuvvetlerimiz tarafından Cizîra Botan merkezine bir kez daha baskın düzenlendi. Baskında, şehir merkezinde bulunan birçok resmi bina hedeflenerek tahrip edildi ve düşmana çok sayıda kayıp verdirildi.

Çeşitli kaynaklardan edinilen bilgilere göre olayın gelişmesi şöyle oldu:

19 Eylül akşamı saat 21.30 sıralarında ARGK birlikleri Mezarlık, Terminal ve Cûdî Mahallesi yönünden üç koldan şehir merkezine girerek sömürgecilere ait resmi kurumlara ve asker-polis merkezlerine yöneldiler. Gerillanın roketatar ve otomatik tüfekli saldırılarına maruz kalan birçok resmi kuruluş binası hasar görürken en büyük darbe eskiden Kerem Oteli olarak bilinen ve uzun bir süreden beri özel timlerin üssü olarak kullanılan binada düşmana vuruldu. Roketlerle önemli oranda tahrip edilen binada yangın çıktı ve bu yangın sabaha kadar söndürülemedi. Binadaki tim elemanı ve polislerden çok sayıda ölü ve yaralı var, fakat sömürgeciler bunu özenle gizleyerek sadece 1 polisin öldüğü bazılarının da yaralandığı doğrultusunda açıklamalar yaptılar. Anımsanacağı gibi bundan bir süre önce de Cizîra Botan merkezine düzenlenen baskında aynı binada 7 özel tim elemanı öldürülmüştü.

Görgü tanıkları o akşam gerilla saldırısında meydana gelen patlamalarla Cizîra Botan'ın adeta titrediğini belirtiyorlar. Baskın sırasında yer yer karşılık vermeye çalışan düşman güçlerle gerillalar arasında çatışma çıktı ve yarım saat kadar devam etti. Hedeflerini planlanan biçimde vurarak tahrip eden gerilla birlikleri herhangi bir kayıp vermeden çekildi.

Gerillalar çekildikten sonra sömürgeci kolluk kuvvetleri yediği darbenin acısıyla sivil hedeflere ve savunmasız halka yönelerek terör estirmeye başladı. Evlere ve insanların üzerine rastgele ateş edildi. Polis ve özel timlerin açtığı bu ateş sırasında 3'ü ağır olmak üzere halktan 6 kişinin yaralandığı kaydedildi. Aralarında bayanların da bulunduğu yaralılardan adlarını tespit edebildiklerimiz **Yusuf Koç, Meryem Dayan** ve soyadını öğrenemediğimiz **Heybet** adındaki bir diğer bayandır. Bunlardan durumu ağır olanlar Amed'deki çeşitli hastanelere kaldırıldılar. Ancak Amed'e kaldırılan yaralılar arasında bulunan **Meryem Dayan** adlı yurtsever bayan hastanede yaşamını yitirdi.

Öte yandan baskın olayının olduğu akşam adeta ilan edilmemiş bir sokağa çıkma yasağı uygulandı. Kimsenin evlerinden çıkmasına izin verilmezken çıkanlar da gözaltına alınıyordu. Gözaltına alma işlemleri ertesi gün de devam etti. Şu anda çok sayıda kişinin gözaltında olduğu bildirilmektedir.

Ayrıca sömürgeci kolluk kuvvetlerinin taradığı evlerden çoğu önemli oranda tahrip oldu. Olayın ertesi gün, evinin duvarlarından çıkardığı 120 kadar mermi çekirdeğini elinde tutan **Ali Erinç** adlı bir yurtsever "Benim evim çatışmanın en yoğun olduğu Kerem Oteli'nden 5 km uzaktadır. Neden hedef olarak seçiliyor?" diye soruyor ve devletin gücü gerillaya yetmeyince bize saldırıyor diyordu.

Sivil halkı ve evleri tarama işlemine korucuların da katıldığı bildiriliyor.

"Bağımsızlık ve özgürlük şehitlerimizin takipçisi olmaya söz veriyoruz"

Heblêr Jandarma Karakolu baskınında 9 asker öldürüldü, birçoğu da yaralandı

Cizîra Botan'a bağlı Heblêr(Hîsar) köyündeki jandarma karakoluna ARGK birlikleri tarafından düzenlenen baskında 9 düşman askeri öldürüldü, birçoğu da yaralanmak suretiyle safdışı bırakıldı.

Gerilla kaynaklarından alınan bilgiye göre, 16 Eylül günü saat 18.00 sıralarında Heblêr köyünü kuşatmaya alarak giriş-çıkışları kontrol altına alan ARGK birlikleri, köyde bulunan jandarma karakoluna otomatik silah, el bombası ve roketatarlarla saldırıya geçti. Gerillaların fırtına gibi baskınları sırasında sömürgeci askerlerin kesinlikle hiç silah kullanmadıkları ve korkudan saklanacak yer aradıkları belirtiliyor.

TC yetkilileri olayda 3 askerin öldüğü ve 4'ünün de yaralandığını açıkladılar. Ama gerçek kayıpları 9 ölüdür. Yaralıların sayısı ise daha da fazla olmakla birlikte kesin olarak tespit edilemedi.

Olayda gerilla birliğinin herhangi bir kaybı olmadı.

ARGK'nin elindeki savaş esirlerinin sayıları çoğalıyor

Son dönemlerde çeşitli karakol baskınları ve çarpışmalarda ulusal kurtuluş kuvvetlerimiz tarafından çok sayıda düşman askerinin esir alındığı bilinmektedir. Sömürgeci faşist Türk devleti, lafa geldiğinde "mehmetçik" deyip şişirdiği bu askelerine sahip çıkmazken, ARGK'nin elindeki esir sayısı da giderek artmaktdır.

16 Eylül tarihinde Midyad-Nisêbîn karayolunun Nisêbîn ilçe sınırlarına yakın bir noktasında yolu bir süre denetleyen ve geçen araçları durdurarak kimlik kontrolü yapan ARGK birliği, durdurduğu bir minibüste bulunan 1 yüzbaşı, 3 er ve 2 korucu çeteyi esir aldı. Gündüz saatlerinde gerçekleştirilen bu yol denetimi ve esir alma olayının yöre halkı üzerinde son derece olumlu etkiler bıraktığı bildiriliyor.

Binkalbê köyüne gerilla baskını

Gercews(Gercüş) ilçesine bağlı Binkalbê(Çukuryurt) köyüne ARGK birlikleri tarafından baskın düzenlendi. 13 Eylül günü gerçekleştirilen baskın sırasında köyde karakol olarak kullanılan okul binası bombalanarak tahrip edildi. Görgü tanıklarının belirttiğine göre bina kullanılamaz hale geldi.

Baskını düzenleyen gerilla birliği herhangi bir kayıp vermeden köyden ayrıldıktan sonra , köyde operasyon başlatan sömürgeci güçler, muhtar Sait Turgut ile Mahmut Avcı adlı bir köylüyü, gerillalara yardım ettikleri gerekçesiyle gözaltına aldı.

Kerboran'da ajanlara yönelik eylemler ve Şemrex'te çarpışmalar

Mêrdîn'in Kerboran(Dargeçit) ilçesinde Sarê Akar adlı bir işbirlikçi, 15 Eylül 1991 tarihinde ilçe merkezine 2 km mesafedeki bir mıntıkada vurularak öldürüldü. ARGK gerillaları tarafından ölümle cezalandırılan bu işbirlikçi çetenin ailece aynı karakterde olduğu, bu nedenle gerillalar tarafından geçmişte de bu aile bireylerinin zaman zaman hedeflendiği bildirilmektedir.

11 Eylül günü ise ilçe merkezindeki tabur merkezinin 200-300 metre kadar yakınında, soyadı öğrenilemeyen Xelîlan kökenli Ahmet adındaki bir çetenin tarandığı, ancak adı geçen 30 yaşındaki çetenin ölmediği, komada bulunduğu bildirilmektedir.

Öte yandan Mêrdîn'in Şemrex(Mazıdağı) ilçesinin Şemikan(Karataş) köyünde 27 Eylül günü ARGK gerillalarıyla düşman birlikleri arasında meydana gelen bir çarpışmada 1 düşman askerinin öldürüldüğü ve birçoğunun da yaralandığı, aynı olayda 2 ARGK savaşçısının da şehit düştüğü bildirilmektedir.

Güney-Batı cephesinden notlar

29 Temmuz ile 2 Ağustos tarihleri arasında Güney-Batı Eyaleti II. Konferansı büyük bir katılımla gerçekleştirildi. Konferansta, IV. Kongre çizgisi doğrultusunda geçmiş pratiğin eleştirisi, bugüne kadar eyaletteki çalışmalara damgasını vuran sağ savunmacılık, rahat yaşam tutkuları gibi bölgeye has özellikler eleştirilerek mahkum edilirken, IV. Kongre'nin keskinliği ve dönemin dayatıcı sorunları gündemleştirilerek karar haline getirildi. Bu tür yanlış anlayışlar kişiler şahsında da ele alınarak giderilmiş, IV. Kongre'nin müdahale gücü ile güçlerin uygun bir bileşimine gidilmiş, düzenli bir görevlendirme ve planlanan güçlü hedeflerle bölgelere dağılınmıştır.

● Bu doğrultuda hareket eden güçlerimiz 13 Ağustos 1991 tarihinde Celek(Ekinözü) ilçesinde bulunan Jandarma Bölük Komutanlığı'na baskın düzenlemiştir. Eylemde en az 10 asker öldürülürken, karakol binası ve bir askeri araç büyük oranda tahrip edilmiş aynı ilçede bulunan Orman İşletmeleri'ne ait odun deposu da yakılmıştır. Güçlerimiz kayıp vermeden üslerine dönmüştür.

15 Ağustos tarihinde çete köyü olan Elîşer'in yoluna mayın döşenmiş, mayının üzerinden geçen çetelere ait bir araç tamamen tahrip olurken, içinde bulunan en az 5 çete ve asker ölmüştür.

● 16 Ağustos tarihinde askeri araçların kullandığı bir yola mayın döşenmiş, mayının üzerinden geçen bir askeri araç en az 4 askerle birlikte imha olmuştur.

● 18 Ağustos günü Meledî(Malatya)'nin güney kesiminde bulunan bir düşman karakoluna roketatarlarla baskın düzenlenmiş, karakol büyük oranda tahrip edilirken düşmanın kesin kayıpları hakkında net bir bilgi edinilememiştir.

● 20 Ağustos tarihinde Nurhak ilçesinin bir köyünün yoluna döşenen mayına, askeri araçların önüne kattığı bir sivil araç basmıştır. Araç tahrip olurken düşman güçleri büyük korku ve panik içine düşmüş, operasyonlarını yarıda keserek karargahlarına dönmek zorunda kalmıştır.

Bu eylemler, bölge halkı üzerinde olumlu etkiler yaratmış, devrime olan inanç ve bağlılıklarını geliştirmiş, devrimin aktif bir kitlesi haline getirmiştir. Düşmanın tüm baskı, sindirme, göçertme, çeteleştirme politikaları boşa çıkartılmıştır. Kitle her türlü baskıyı göze alarak devrimden yana olduğunu açıkça ilan etmiştir. Bölge kitlesinin tamamı olmasa da kısmen bir serîhildan hareketinin bölgedeki başlatıcı gücü haline gelmiştir.

Düşman bölgede bulunan kısmi bir Türk kesimi dışında halktan hiçbir şekilde yardım alamamakta, bu çaresizliğini kendisi de çeşitli yerlerde dile getirmektedir.

Sömürgeci özel savaşın bir kolu kopuyor

KORUCULUK SİSTEMİ ÇÖKÜYOR

Kürdistan'da yürütülmekte olan sömürgeci özel savaşın bir kolu olarak öteden beri "Köy koruculuğu" adı altında işletilmeye çalışılan çetecilik iflas ve çöküşle karşı karşıya bulunuyor. Son günlerde istifa için resmi başvurular ve silahları geri verme işlemlerinin daha da yoğunlaştığı görülüyor. İçlerinde azılı çetebaşlarının da bulunduğu çok sayıda korucu akın akın istifa kervanına katılıyor. Yine belli bölgelerde koruculuğun dayandırıldığı aşiretler tümden silah bırakma girişiminde bulunuyor. Şu anda Sêrt, Şirnex, Pasûr(Kulp), Farqîn(Silvan), Çermûk, Xîzan gibi birçok yerde yüzlerce korucu ellerindeki silahlardan bir an önce kurtulmanın savaşımını vermektedir.

Çeteciliğin son bir yıl içerisinde giderek çözülmesi ve bu süreçte ise tam bir çöküş yaşaması, herşeyden önce Kürdistan'da ulusal kurtuluşçu otoritenin güçlenmesi ve birçok alanlarda da hakim duruma gelmesine bağlıdır. Bu çöküş ve iflas bir anlamda da özel savaşın, hatta doğrudan doğruya faşist rejimin iflası anlamına gelmektedir. Çünkü dikkatli her gözlemcinin rahatlıkla farkedebileceği gibi, çeteciliğin gerileme ve çözülmesi tamamen rejimin bunalımının ağırlaşması ve gerilemesine paralel olarak gündeme gelmiştir.

Özel savaşın kurumlaştırıldığı, bunun için bölge valiliği ve özel kolordu teşkiline gidildiği 1987 ortalarına denk gelen süreçte, koruculuk sistemine de özel bir önem verilmiş, bir ara sayılarının 30 bine kadar çıktığı söylenirken, bu sistemin de özel savaşın vazgeçilmez bir kolu olarak örgütlendirilmesi için pek çok çaba ve maddi kaynak sarfedilmişti. Faşist Türk sömürgecileri, Abdulhamit döneminden kalma bu "Kürdü Kürde kırdırma" politikasına umut bağlamıştı. Oysa günümüzde birçok beklenti ve umutları gibi düşmanın bu umudunun da yıkıldığı, dolayısıyla Kürdistan'da tutunabilme olanağının daha da zorlaştığı çok açık olarak görülebilmektedir.

Koruculuk sisteminin böylesine bir hızlı dağılma yaşamasının altında yatan önemli bir olgu da, bağımsızlıkçı direniş mücadelemizin öncüsü PKK'nin IV. Ulusal Kongresi'nde çıkarılan Af Yasası süresinin sonuna yaklaşması ve tanınan zamanın sona ermesine üç ay gibi az bir süre kalmış olmasıdır. PKK otoritesinin Kürdistan'da en çok ağırlığını duyurduğu bir dönemde Af Yasası'ndan yararlanma fırsatını kaçırmanın ne anlama gelebileceği herkesçe rahatlıkla anlaşılabiliyor. Dolayısıyla tanınan süre sona ermeden yararlanabilmek için acele edildiği görülüyor.

Ayrıca Türkiye'de erken seçimin gündeme gelişiyle birlikte çeteler için yeni bir sorun da ortaya çıkmış oluyor. Kürdistan'daki kanlı ve kirli özel savaşın yürütücüsü durumundaki ANAP dışında kalan düzen partilerinin hemen hepsi -bazıları oy avcılığı kaygısıyla da olsa- seçimi kazanıp iktidara geldiklerinde koruculuk sistemini kaldıracaklarını söylüyorlar. Yani ANAP dışında çetelere kimse sahiplik eder görünmüyor ve görünmek istemiyor. ANAP'ın ise gidici olma olasılığının çok yüksek olduğu herkesçe kabul edilen genel bir kanı durumda. Korucu çetelerin yoğun olarak istifaya yönelmesinin bir etkeni de kendilerine sahip çıkacak kimsenin kalmaması tehlikesi veya bundan duyulan kaygıdır.

Koruculuğun çöküşünün en önemli etkenlerinden birisi olarak halkımızın işbirlikçilikten duyduğu nefret ve bu nefreti koruculara karşı takındığı tavırda dile getirmesidir. Toplumun büyük bir kesimini oluşturan ve ulusal kurtuluşçu otoriteye tabi yurtsever kitleler, işbirlikçi çeteleri yaşamın her alanından dıştalayarak tecrit etmiş, bunlara karşı ambargo uygulamış, kimsenin bunlara selam dahi vermemesini sağlayarak bu konumlarıyla Kürdistan'da daha fazla yaşama olanağı bulamayacaklarını kendilerine kavratmıştır. İçerisinde bulundukları konumun ne denli olumsuz ve utanç verici olduğunu belki de en iyi halkın bu tavrı karşısında anlayabilen çeteler, aile ve çocuklarına bile bakacak yüzleri kalmadığından bu onursuzluktan kurtulmaya yönelmişlerdir.

Berxwedan Haber Merkezi

Basan korucuları oturma eyleminde

Sêrt'e bağlı Basan(Güçlükonak) ilçesinin ve buna bağlı birçok köyün korucuları devletten almış oldukları silahları geri vermek üzere ilçedeki tabur komutanlığına başvurdu. Silah bırakmak üzere başvuru yapanlar arasında Dih(Eruh)'e bağlı bazı köylerin korucularının da bulunduğu bildiriliyor.

Ancak korucuların bu başvuruları sömürgeci yetkililer tarafından kabul edilmeyerek geri çevrildi. Bunun üzerine sayıları 110 civarında olan çeteler Basan karakolu önünde oturma eylemine başladı. Sêrt muhabirimizin bildirdiğine göre, 14 Eylül gününden bu yana oturma eylemini sürdüren korucular, *"Silahlarımız alınıncaya kadar direnişimiz sürecek. Yakında ailelerimizi de yanımıza alarak direnişimizi devam ettireceğiz. Çevremizdeki diğer korucu köylerine de haber gönderdik, silahlarını bırakmak isteyenler gelip bize katılacaklar"* diyerek, silahları bırakmakta kararlı olduklarını ortaya koyuyorlar.

Tespit edilebildiği kadarıyla silah bırakmak amacıyla direnişe geçen korucuların sayıları ve köy adları şöyledir:

Xitman köyünden 15 korucu, Tarmê köyünden 21 korucu, Şîkefta Sipî köyünden 18 korucu, Xêştan köyünden 20 korucu, Basan karakolu önünde oturma eyleminde bulunmaktadır.

Öte yandan daha önce silahlarını geri vermek isteyip de bu istemleri sömürgeci yetkililer tarafından reddedilen Dilopkê köyünün 15 korucusu, silahları gerillalar tarafından ellerinden alındığı için şu anda gözaltında bulunmaktadırlar. Devlet, bu korucuların silahlarını kendi istekleriyle gerillalara verdiği düşüncesiyle hareket ediyor. Aynı şekilde Cêlekan köyünden de 15 korucu benzer gerekçelerle gözaltında bulunmaktadır. Gerillalar tarafından bu köye yapılan baskında 2 korucu da tutuklanarak birlikte götürülmüştü. Sömürgeciler bu korucuların da gerilla birliklerine kendi istemleriyle katıldığını iddia etmektedir.

Basan karakolu önünde günlerdir oturma eylemini sürdüren korucular yaptıkları açıklamada şöyle diyorlar:

"Bizler uzun süredir geçici köy koruculuğu yapmaktaydık. Bu işi yaptığımızdan bu yana halkımızla ilişkilerimiz bozuldu. Çevremizdeki birçok köy göçerttirildi, kalanların arasına da ikilik girdi. ... Korucu olanlar nöbet yüzünden ve korkudan bağlarına ve tarlalarına gidemediler. Korucu olmayanlara ise askeriye yasaklama koydu. Topraklarımızda hayvancılık öldü.

Biz korucu olanlar sürekli olarak halk tarafından aşağılandık ve horlandık. İş öyle bir aşamaya gelmiş ki, seyahat edemiyoruz, alışveriş yapamıyoruz, yiyecek maddeleri köylere girmiyor, değirmenlere buğday götüremiyoruz. Halk bizlere ambargo uyguluyor. Bu da bir yana aşağılanma ve hakarete dayanmak mümkün değil."

Haberi yayına hazırladığımızda korucuların Basan karakolu önündeki oturma eylemleri devam etmekteydi.

Farqîn ve Hezro'da yoğun silah bırakmalar

Farqîn'de korucuların silah bırakma işlemleri sürüyor. Birçok köyün korucuları peşpeşe silah bırakmak üzere başvuruda bulunuyor. Haberini geçen sayımızda verdiğimiz Cumap köyü korucularının silah bırakmalarından bir gün sonra bu kez de Sedeqnê(Bayrambaşı) nahiyesi, Kaniya Sipî köyünde 15, Baskiyan (Alakom) mezrasında ise 12 korucu sömürgecilerden almış oldukları silahları geri verdi.

Adı geçen köylerden 27 korucunun 13 Eylül günü Farqîn merkezindeki jandarma komutanlığına giderek silahları geri vermesi ardından yeni bazı köylerden de çetelerin silah bırakmak üzere harekete geçtikleri bildirilmektedir.

En son olarak da Farqîn'e bağlı Baskiyan ve Kaniya Sipî köyleri ile Hezro'ya bağlı ama Farqîn'e daha yakın mesafedeki Mêranî köyü korucuları silah bırakmak üzere başvuruda bulundular.

Bu alanda silah bırakan korucular da benzer yakınmalarda bulunmaktadırlar. Halkın içine çıkamadıklarını ve ilçedeki esnafın kendilerine mal satmadıklarını belirten çeteler şunları söylüyor:

"Biz artık insan içine çıkamıyorduk. İlçeye gitmek için hiçbir şoför bizi arabasına almıyordu. İlçeye geldiğimizde ise dinlenmek için gittiğimiz park ve kahvehanelerde biz bir çay bile vermiyorlardı. Zaten hatayı silah almakla yaptık. Bugünden sonra insanların içine başımız dik olarak çıkacağız."

Silah bırakma işlemlerinin hızla sürdüğü Farqîn ve çevresinde kısa sürede koruculuğun tümden ortadan kalkacağı ve sömürgecilerin silahını taşıyan hiçbir çetenin kalmayacağı belirtiliyor.

Pasûr'da son korucular da silah bırakıyor

1991 yılında çeteciliğin hızla çözüldüğü alanlardan biri de Pasûr(Kulp) ve çevresi oldu. Birçok köy ve mezrada korucular peşpeşe silah bıraktılar. Sömürgecilerin bütün baskı ve tehditlerine rağmen bu işlem sürdü ve halen de sürmektedir.

Pasûr ve çevresinde silah bırakmayan bir tek Xiyan aşireti çeteleri kalmıştı. Bunlardan da 103 kişi 19 Eylül 1991 günü Pasûr merkezine gelerek sömürgecilerden almış oldukları silahları geri vermek üzere dilekçelerle başvuruda bulundu. Belirtildiğine göre, bu kadar kalabalık sayıdaki çetenin toplu olarak bir kerede silah bırakmak üzere başvuruda bulunması ilk kez görülüyor. Ve bu koruculuk sisteminin ne denli hızlı bir tempoyla çöküşe gittiğini gösteriyor.

Ayrıca aynı aşiretten 55 kişilik bir çete grubu da 20 Eylül'de istifa için başvuranlar kervanına katıldı. Amed ve Pasûr muhabirlerimizin bildirdiğine göre silah bırakmak üzere müracaat edenler arasında Xiyan aşireti reislerinden korucubaşı Bedri Çelik de bulunmaktadır.

Öte yandan Pasûr'un Xartan (Karpuzlu) köyünde de son kalan 5 çete de 24 Eylül günü silah bırakmak üzere ilçe merkezine gelerek girişimde bulundu. Böylece bu yörede korucu kalmıyor ve tümden çökmüş oluyor. Müş'un bir kesimi, Pasûr, Licê, Farqîn vb. alanlar tümden çetelerden temizlenmiş oluyor. Bu durumda yörede bir tek Qabilcewz(Sason) alanında çeteler kalıyor. Bunların da fazla uzun ömürlü olamayacakları belirtiliyor.

Pasûr'un Barin köyü korucuları da ayrı sorunlar yaşamaktadır. Adı geçen köye ARGK birlikleri tarafından 22 Eylül günü bir baskın düzenlendi. Baskında 9 çetenin silahlarına el kondu. Korucular gerillalara hiçbir karşılık verme fırsatı bile bulamazken, daha sonra bunlardan ikisinin karakola haber vermesi üzerine bölgede yoğun operasyonlar başlatıldı. Ancak bundan hiçbir sonuç alamayan sömürgeciler, silahlarına el konan korucuları gözaltına aldı. TC'nin tam bir kararsızlık ve şaşkınlık içerisinde bulunduğu belirtiliyor. Çetelerden silahları alsa sistem dağılacak, almazsa silahlar gerillanın eline geçiyor. Diğer yandan korucuların bu şekilde gözaltına alınması diğerlerinin de güvenini iyice sarsarak daha çok silah bırakma eğilimlerini güçlendiriyor. Kısacası sömürgeciler burada da tam bir çözümsüzlük içerisinde bulunmaktadır.

Çermûk'ta korucular çarpışmalara katılmayı kabul etmeyip kaçıyor

Amed'in Çermûk(Çermik) ilçesinin çeşitli köylerinden korucular 23 Eylül günü ilçe merkezine gelerek silahlarını bırakmak üzere başvuruda bulundular. Çermûk ve çevresindeki hemen tüm çetelerin bu tarzda girişimde bulunması sömürgeci yetkilileri adeta telaşa düşürdü. TC yetkilileri çetelerin bu taleplerini kabul etmediler. Ancak toplum içerisine çıkamaz duruma geldiklerini belirten çeteler silah bırakmakta ısrar ettiler. Bunun üzerine ilçe merkezindeki askeri yetkili her bir korucudan şimdiye kadar almış olduğu maaşa karşılık olarak 80 milyon TL istedi. Bu parayı ödedikten sonra silahların geri alınabileceği belirtildi.

Bu tutumun altında çetelerin istifasını engelleme eğilimi olduğu açıktır. Nitekim hiçbir çetenin 80 milyon ödeyecek durumda olmadığı herkesçe bilinmektedir.

Sömürgeci yetkililerin bu tutumlarına karşılık çetelerin de görev yerlerini bırakarak evlerine döndükleri belirtiliyor. Silah bırakma başvurusunun reddedilmesinden bir gün sonra Çermûk'un Merxok mıntıkasında çıkan çarpışmaya gönderilen korucuların tümü savaşmayı reddedip cepheden kaçtılar. Ne pahasına olursa olsun bir daha aynı durumlara düşmeyeceklerini ve mutlaka devletin silahlarını geri vereceklerini belirtiyorlar.

Her alanda istifalar yayılıyor

Birçok alanda toplu istifa ve silah bırakmalar gündeme gelirken, çeteciliğin bulunduğu hemen hemen her il, ilçe ve köyde de daha küçük gruplar halinde de olsa istifalar yaygın biçimde devam ediyor.

Xîzan'a bağlı Sak köyü korucuları 15 Eylül tarihinde silah bırakmak üzere toplu olarak başvuruda bulundular. Ancak başvuruları sömürgeciler tarafından kabul edilmedi.

Hezex(İdil)'e bağlı Xirabê Tuyan köyü korucuları silah bıraktıkları için toplu olarak gözaltına alındılar. Gözaltına alınan çete yakınlarının büyük huzursuzluk içerisinde olduğu, sömürgecilere olan işbirlikçi bağlılığın nefrete dönüştüğü bildiriliyor. Ayrıca Hezex'e bağlı Ereban (Karalar) köyü korucularının da ilçe merkezine gelerek silah bırakma başvurusunda bulunduğu bildirilmektedir.

Aynı şekilde Hezo(Kozluk)'nun Mişritan köyü korucularının da silah bırakma talepleri TC yetkililerince kabul edilmiyor. Sömürgecilerin bunları istifadan vazgeçirmek için çeşitli yol ve yöntemler denediği ancak çetelerin taleplerinde ısrarlı oldukları bildiriliyor.

Dih(Eruh)'e bağlı Bêdar ve Bolûkan köyü korucularının da uzun süreden beri silahlarını geri vermek için uğraştıkları, resmi başvuruları reddedildiği için başka yol ve yöntem arayışları içerisinde oldukları belirtiliyor.

Tarihte vahşet yarışında

TC vahşeti tırmandırıyor

● *Turistlerin ARGK gerillalarınca gözaltına alınmasıyla birlikte, sömürgeciler çaresizliklerini sivil halka acımasız vahşetini uygulayarak gösteriyor.*

Turistlerin gözaltına alınmasıyla birlikte çaresizliğini sivil halka acımasız vahşetini uygulayarak gösteriyor. İşte örneği: Çewlik (Bingöl) merkeze bağlı Çilkanî (Yeniköy)'de arama yapma gerekçesiyle İl Jandarma Alay Komutanlığı'nda görevli assubay başçavuşun Hüsniye Çürükkaya'ya tecavüze yeltenmesi üzerine köy halkı valiliğe yürüdü.

Çewlik merkeze bağlı Çilkanî'de üç hafta önce TC, gerçekleştirdiği operasyondan bir sonuç alamayınca, 14 Eylül günü köye yeniden bir operasyon düzenlendi. Bingöl Jandarma Alay Komutanlığı'na bağlı üç cemse asker köyü kuşatma altına aldı. Ast. başçavuş arama gerekçesiyle girdiği evde, evsahibi Hüsniye Çürükkaya'ya tecavüze yeltendi.

Hüsniye Çürükkaya, TC İçişleri Bakanlığı'na verdiği şikayet dilekçesinde; *"14 Eylül 1991 Cumartesi günü, Bingöl jandarma alay komutanlığı'na bağlı jandarma devriyesi asayişi ve güvenliği sağlamak bahanesiyle önceden belirlenen evlere yasadışı bir şekilde müdahale edilir, ailemde PKK hareketine katılmış fertlerin bulunması bahanesiyle evimiz sürekli olarak basılır. Nitekim 14 Eylül 1991 günü evime arama bahanesiyle gelen jandarma timi, evde bulunan Süleyman Çürükkaya'yı askeri cemseye bindirdikten sonra, başçavuşun direktifleri doğrultusunda evdeki tüm halkı evden uzaklaştırdılar.*

Ben ve başçavuşu kasıtlı olarak evde yalnız bıraktılar. Başçavuş evin kapısını kapadıktan sonra, bana sarkıntılık etmeye başladı. Ben bağırınca zorla ağzımı kapattı, beni soymaya kalkıştı. Büyük bir dirençle zor tecavüzden kurtuldum. Beni sürekli tehdit ederek eğer Aysel'le Hasan eve geldikerinde haber vermezsen seni karım gibi kullanırım ve tüm karakola da kullandırtırım diyordu."

TC'nin vahşeti köy halkı tarafından duyulması üzerine, tüm köy halkı şehir merkezine yürüyerek valilik önünde oturma eylemi yaptı. Vali eylemin büyümemesi için oturma eylemi yapan, Çilkanî halkıyla görüşerek, olayı araştırıp sorumlular hakkında işlem yapılacağını söylemesi üzerine köy halkı köyüne geri döndü. Olayı bütün demokratik kuruluşlar kınadı.

Tarihin hükmünü icra etme onurunu duymaktayız

Dünya kamuoyonu hiçe sayarak, uluslararası hukuk kurallarını çiğneyerek Kürt halkına karşı en acımasız işkencelerle, katliam ve soykırımla insanlığa karşı suç işliyorsunuz. Pervasızlığınızla suçlarınıza hergün bir yenisini ekliyorsunuz. Bu vahşete, katliama ve soykırıma son verin! İnsanlığa karşı daha fazla suç işlemeyin!

Emperyalizme ve bölge gericiliğine dayanarak, halkımızı katliamlarla yok edeceğinizi sanıyorsanız aldanıyorsunuz. Bununla sadece insanlığa karşı daha fazla suç işlemiş oluyorsunuz. 7 yıldır emperyalizmin ve katliamcı dede mirasınız uğruna yürüttüğünüz özel savaş haksız, gerici ve anlamsızdır. Bu çirkin savaşta nice anaların evlatlarını askerlik adı altında katlettiniz ve katlediyorsunuz. Binlerce insanın ölümüne, sakat kalmasına neden oldunuz. Emekçi Türkiye halkının da demokratik haklarını silip süpürdünüz. Türkiye'yi efendiniz emperyalist güçlere daha da bağımlı hale getirip içinden çıkarılamaz bir batakhğa sürüklediniz. Bu ortamda herşeyi mübah görecek gözükara yönelimlerinizle rejiminizin vahşi ve barbar gerçeğini tüm dünyaya gösterdiniz. İnsanlık tarihinde nefretle ve lanetle anılacak yerinizi bir kez daha garantilediniz.

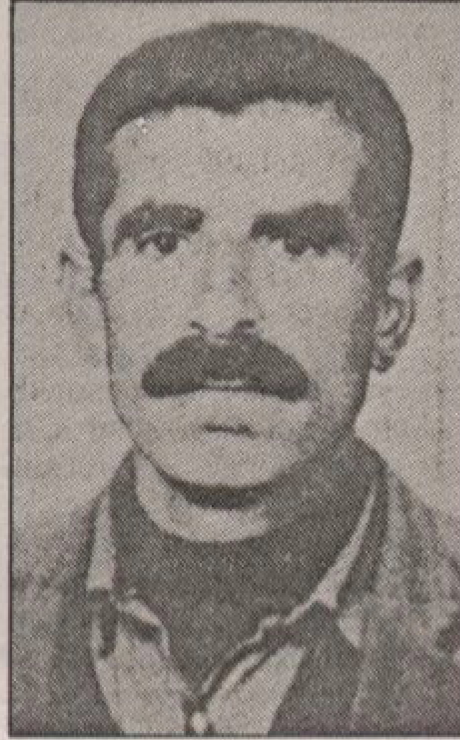
Kan ve katliamlarla ayakta duran rejiminizin; Kürt halkına karşı komplolar, katletmeler, en aşağılık işkenceler ve kimyasal silahlar kullanarak, çağımızın en büyük vahşet ve katliamlarını gerçekleştirerek yaşatmaya çalışıyorsunuz. Daha dün, Mêrdîn'de, gaz, siyanür ve sinir gazlarıyla katlettiğiniz gerillalar, kurşunlayarak şehit ettiğiniz bebelerin analarının çığlıkları taptaze ve silinmezcesine hafızalardayken, bugün yine halkımızın ulusal demokratik mücadelesini boğmak için gerçekleştirdiğiniz katliamlar çılgınlık düzeyinde bir yok olmayla karşı karşıya olduğunuzu göstermektedir. Savunmasız insanların ve körpe bebelerin kanına girerek çürümüş rejiminizi daha ne kadar sürdüreceğinizi sanıyorsunuz?

Ama nafile. Bu haksız ve gerici savaşı kazanamayacaksınız. Tarih benzerlerinizin kokuşmuş cesetleriyle doludur. Hiçbir güç sizi tarih karşısında halklara, insanlığa hesap vermekten alıkoyamaz. Rejiminizle beraber döktüğünüz kanda boğulacaksınız. Döktüğünüz kanlar halkların kardeşliğini, dayanışmasını ve birliğini daha da güçlendirecektir. Emekçi Türk ve Kürt halkları bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini her gün biraz daha yükselterek kan, zulüm ve katliamlarla örülü rejiminizi başınıza yıkacaktır. Tarihin hükmü kesin ve şaşmazdır. Kürt halkı haklı ve meşru mücadelesiyle tarihin hükmünü icra etme onurunu duymaktadır.

Kürdistanlı bir yurtsever

Katletmeler devam ediyor

Mehsert: Mêrdîn'de kontr-gerilla timi yurtseverleri kaçırıp kurşuna diziyor. 15 Eylül'de Mehsert (Ömerli) ilçesinin Mercê (Çimenli) köyünden **Abdülmecit Çetinkaya** adlı yurtseveri evinden çıkarıp köyün alt tarafında kurşuna diziyor. İki gece sonra Fafê (Beşikkaya) köyünde **Süleyman Demir** adlı köylüyü de kaçırmak isteyen özel tim, Demir'in bağırması üzerine köylüler taş, balta ve sopayla timi kovaladı. Aynı tim iki hafta önce de Nisêbîn'in Dêrê köyünde **İsmail Yiğit** adlı yurtseverin ayaklarını ve kollarını kırdıktan sonra katletmişti.

Abdülmecit Çetinkaya, çevresinde sevilen ve sayılan biriydi. 12 Eylül'den bu yana yurtsever olduğundan dolayı sık sık devletin işkencelerine maruz kalmış. 8 defa cezaevine giren Abdülmecit Çetinkaya düşmanın tüm zoruna rağmen direnmiştir. Sömürgecilerin çaresizliği, vahşeti bir kez daha kendini bu vahşice katletme olayında görülmektedir.

Mêrdîn'in Kerboran (Dargeçit) ilçesinde 55 yaşındaki **Zore Erdinç** ile **İsa** ve **Hasan Erdinç** kontr-gerilla tarafından evlerinin önünde kurşuna dizildiler.

Çermûk: 25 Eylül'de şehit düşen 3 gerillanın cenazelerini arabaların arkasında sürükleyerek şehir merkezine getiren düşman yeni bir vahşet gösterisinde bulundu.

Ciwanîkan: 22 Eylül gecesi saat 09.00 civarında Abdülkerim Celek'in adamları (Sêrt'te öldürülen DYP'li) ile özel timler ortaklaşa **Derviş Adanar** adlı bir yurtseveri hunharca katlettiler.

Cizîra Botan: 19 Eylül günü Basan (Güçlükonak)'ta korucular silahlarını teslim etmek istediler. Silahların teslimini kabul etmeyen düşman, silah bırakmak isteyen korucuları tehditler savurdu. Bunun üzerine korucular oturma eylemi başlattılar.

Sêrt: 14 Eylül günü silahlarını gerillalara teslim eden 40 korucu gözaltına alınarak işkence edildi. Daha önce de bu tür olayların yaygınca yörede geliştirildiği bildirilmektedir.

Mêrdîn ve Hezro'da yeni kontr-gerilla eylemleri

Hezro'nun Kaniya Mihemed (Sanerik) köyü mezrasında **İbrahim Gündem** adında 40 yaşında ve 9 çocuk babası bir yurtsever evine gelen kontr-gerilla timi tarafından 23 Eylül günü zorla alınarak götürülmüş ve o günden sonra kendisinden bir daha haber alınamamıştır. Eve gelen kontr-gerilla timi kendilerine karşı çıkan ve oğlunu vermek istemeyen 65 yaşlarındaki **Halime Gündem**'i de dövmüşlerdir.

MİT, M. Şener'e basın bürosu kurdu

Kürdistan'da dünyanın en vahşi savaşı TC tarafından her gün biraz daha tırmandırılıyor. Özel savaşın tırmandırılması düşmanın içine girdiği bunalımın somut göstergesi olurken, Kürdistan'da her gün insanlarımız komplolarla, işkencelerle, infazlarla öldürülüyor. 1991'in şu günlerinde üst üste yediği darbelerle sersemleşen TC, eline ne geçerse imha ediyor ve her türlü yöntemi denemekten kaçınmıyor. İşte son günlerde Avrupa alanında yaptıklarıyla ülke içindeki çözümsüzlüğünü belgeliyor.

22 Eylül günü Köln ve Hollanda radyosu M. Şener'in propagandasını yapıyor. Radyoya haberi ulaştıran elbette Şener'in kendisi değil, MİT'in bu konuda oluşturduğu redaksiyon birimi radyo haberi ile elbette yetinemiyor ve propagandayı broşürler çıkartarak yapmaya başlıyor. *"PKK'yi tanıyan, gerçeği gören ve yaşayan bizler sesleniyoruz"* ismi altında renkli olarak basılan bu broşürde itirafçıların itirafları yeralırken, MİT itirafçılarının Şener hakkında söylediklerini herhalde yeterli bulmadığından, broşürün ilk sayfasında iri harflerle ve başına dikkat anlamına gelen iri yuvarlak işaretiyle "PKK'den ayrılan lider kadroların seslerine kulak ver" ibaresini kullanarak ofset yayıncılığa geçiyor. MİT elbette Şener'e propaganda yapmakla yetinemez, yetinmediği için de kuryelik görevini üstleniyor. I-KDP'nin Ankara'da açtığı postaneyle Şener'in bildiri ve mektupları MİT tarafından Avrupa'ya taşırılıyor. M. Şener imzalı 2 Eylül 1991 tarihli mektubu MİT tarafından iki gerillanın ailesine ulaştırmak amacıyla İstanbul'dan postalanıyor. Mektubun içeriği PKK ve Önderliği'ne ağza alınmayacak derecede alçakça küfürlerden ibaret. M. Şener ve MİT'in ortak basın şirketi, üzerinde tarihi olmayan *"Avrupa'da yaşayan Türk vatandaşlarının haklarını savunma komitesi"* imzalı bir bildiri çıkararak, PKK ve Önderliği'ni karalamaktadır.

Halkımız, yapılan tüm bu alçakça girişimlerin bilincinde ve duyarlılığındadır. Halkımız ihanetin, ajanlığın, işbirlikçiliğin hesabını tarihin keskin kılıcına ve devrimci adaletin gücüne bırakmıştır. Yapılanların hesabını mutlaka soracaktır.

Ölümüzden korkanlar, dirimizi görünce ne yapacaklar

5 Eylül Perşembe günü gece yarısından sonra ARGK gerillalarıyla TC ordusu arasında çıkan silahlı çatışmada çok sayıda düşman askeri ölürken, 4 gerilla da şehit oluyor. 4 gerillanın şehit düştüğünün duyulması üzerine çevre köylerinin halkı, şehitlerin cenazelerini alma amacıyla, ertesi gün Misric (Kurtalan) ilçe merkezinde toplandı ve şehit gerillaların cenazelerini alarak törelere uygun bir törenle toprağa vermek isteyen bir kişilik kitleye, polisler müdahalede bulunmak istediler. Polisin cesaret edip müdahale edemediği olay yerine gönderilen özel timler tarafından halkın üzerine ateş açıldı. Özel tim, ilkokul 4. sınıfa giden 11 yaşındaki **Ömer Eriş**'e ateş ederek öldürdü. Daha sonra HEP ilçe merkezine giren özel timler burayı tahrip ederek, içerde bulunan yönetici ve kitleyi döverek gözaltına aldı.

Erhan Çılgın, Ömer Eriş'in öldürülmesi olayını şöyle anlatıyor: *"Kendi aramızda oynuyorduk. Birden timlerin birini kovaladığını gördük. Sürekli timler sağa sola ateş ediyorlardı, bize doğru da ateş etmeye başlayınca, arkadaşım hemen orada öldü. Ben kaçmaya başladım. Bir binanın son katında beni yakalayan tim, kaçanları benden soruyorlardı. Beni epey dövdüler ve korkudan dilim tutuldu."*

İşkence tezgahları boş bırakılmıyor

Milazgir: İlçeye bağlı Tatlıca köyü yakınlarında 6 Eylül'de çıkan ve iki gün süren çatışmanın ardından onlarca köylü gözaltına alındı. Köye giriş ve çıkışlar yasaklandı. Sıddık Gümüş adlı bir köylüye ait olan traktör askerler tarafından tahrip edildi.

Bismil: Ağustos ayı boyunca sömürgeciler Bismil çevresinde yoğun tutuklamalara girişiyorlar. Sayısı her geçen gün biraz daha arttırılarak sürdürülen gözaltılarda son olarak Tabibler Odası Yönetim Kurulu üyesi olan Dr. İlhan Diken'in önce sürgün edilmesi ve ardından tutuklanması, halkın geniş tepkisine yolaçtı. Gözaltına alınmalar devam etmektedir.

Sêrt: Akıl hastası **Celalettin Tabak** gözaltına alındı. Sêrt'e bağlı Qûbîn(Beşiri) ilçesinde oturan akıl hastası Celalettin Tabak, 12 Eylül 1991 günü gözaltına alındı. Kardeşinden hiçbir haber alamayan Veli Tabak, TC yetkililerine yaptığı başvuruda kardeşinin akıl hastası olduğunun tesbit edilmesi üzerine TC askerliğine de gitmediğini belirtmesine ve bunu belgeleyen doktor raporunu sunmasına rağmen kendisine herhangi bir bilgi verilmedi.

Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi'nden yurtsever öğrenciler, bütünleme sınavlarında polisin keyfi olarak öğrencileri gözaltına aldığını ve gözaltına alınan öğrencilerin okuldan atıldığını bildiriyor.

Öte yandan polisin Amed'de bastığı bir evde bulunanlar 24 saat dışarı bırakılmayıp polislerce evde karakol kuruluyor. Ayrıca polisler ev halkını yüzü koyun yere yatırarak beklettiği de bildiriliyor.

27-28 Eylül 1991 tarihinde Federal Almanya'nın başkenti Bonn'da "Kürt halkı-İnsan hakları olmadan gelecek olmaz" adı altında bir konferans düzenlendi. Bu konuda ERNK Avrupa Örgütü'nün yaptığı açıklamayı aktarıyoruz.

BASINA VE KAMUOYUNA AÇIKLAMA

Gayri meşru konferansların Kürdistan halkı için hiçbir değeri yoktur

27-28 Eylül 1991 tarihinde Federal Almanya'nın başkenti Bonn'da, "Kürt halkı-İnsan hakları olmadan gelecek olmaz" adı altında bir uluslararası konferans düzenleniyor. Toplantı, FAC'nin Aşağı Saksonya Eyaleti Başbakanı Gerhard Schröder'in himayesi altında ve "Kürdistan'da insan hakları inisiyatifi" adlı ciddiye alınabilecek hiçbir yönü olmayan ve Kürdistan halkını hiçbir açıdan temsil etme durumu bulunmayan bir oluşum adına düzenleniyor.

Her şeyden önce şu noktayı önemle vurgulamak gerekir ki, Kürdistan sorunu bir ulusal kurtuluş sorunudur. İnsan hakları sorununa indirgenemez. Ulusal kurtuluş mücadelesinin temsilcileri Kürdistan'da sömürgeci ve emperyalist güçlere karşı kıyasıya bir savaş vermekte ve bu savaşta halkımız büyük katliamlara maruz kalmaktadır. Bonn'daki toplantıyı düzenleyenler ve buna katılanlar arasında ise, kesinlikle Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin temsilcileri bulunmamaktadır.

30 milyonluk bir halkın ulusal kurtuluş sorununu bir insan hakları sorunu olarak ele alan ve Kürdistan halkının temsilcilerinin bulunmadığı bir toplantı meşru değildir ve halkımız nezdinde hiçbir değeri yoktur.

Emperyalist ve sömürgeci güçler, yıllar yılı Kürdistan gerçeğine gözlerini kapatarak, sorunu görmemezlikten geldiler. Halkımızın çektiği acıların doğrudan sorumlusu oldular, en hümanist geçinen kuruluşları bile buna seyirci kaldılar.

Özellikle ülkemizin hem coğrafik hem de demografik açıdan en büyük parçası olan Kuzey-Batı Kürdistan'da PKK-ERNK-ARGK önderliğinde yürütülen ulusal direniş savaşı, Kürdistan sorununu kaçınılmaz olarak uluslararası siyasal gündeme oturtmuştur. Artık soruna inkarcı yaklaşım ya da sorunu görmemezlikten gelme mümkün değildir. İşte bunun içindir ki, Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine özünde karşı olan güçler, şimdi sorunu daha değişik biçimde çarpıtarak, bir insan hakları sorunu derekesine indirgemek istemektedirler.

Bu tarz bir yaklaşımın Kürdistan halkının yararına olmayacağı ve Kürdistan ulusal kurtuluş probleminin çözümüne katkıda bulunamayacağı açıktır. Bu tür toplantıları düzenleyenlerin esas amaçları da Kürdistan halkının gerçekten kurtuluşu değildir. Onların asıl kaygıları, emperyalistler ile sömürgecilerin Kürdistan üzerindeki çıkarlarını yeniden düzenlemektir.

Düzenleyicilerin asıl amacı bu olmakla birlikte, bazı kişi ve kuruluşlar bu gerçeği kavrayamadıklarından ötürü katılmak isteyebilirler. Böylelerinin de daha dikkatli ve duyarlı davranmalarını, Kürdistan halkının temsilcilerinin yer almadığı bu tür toplantıların gayri meşru olacağını görmelerini diliyoruz.

Halkımız PKK-ERNK-ARGK önderliğinde büyük fedakarlıklarla ve uğruna ağır bedeller ödeyerek bir ulusal direniş savaşı yürütmektedir. İnsan hakları savunuculuğu adı altında ve sahtekarca belli çevrelerin çıkarları uğruna bu mücadeleyi frenlemek isteyen güçler; bunun için toplantı ve konferanslar düzenleyen, buna destek ve güç veren ve katkıda bulunanlar kim olurlarsa olsunlar kötü bir tarihi misyonun sahibi olmaktan kurtulamayacaklardır.

Sömürgeciler ile emperyalistlerin bilinçli temsilcileri dışında ve ardniyetli olmayan kişi ve kuruluşların, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine yarar değil zarar getiren bu tür gayri meşru toplantılara rağbet etmemelerini diliyoruz. Çünkü böylesi toplantıların halkımız için hiçbir geçerliliği ve değeri yoktur.

Kürdistan halkı söyleyecek sözünü en net biçimde dağlarında gerilla savaşı ve kentlerinde serhildanlarıyla söylüyor. Halkımızı esas almak isteyen güçler bu sese kulak vermelidirler.

26 Eylül 1991
ERNK Avrupa Örgütü

Kürdistan'ı tanıtma toplantısı

Stuttgart *(Berxwedan)*: 13 Eylül günü, Kürdistan İşçi ve Kültür Derneği, Stuttgart SPD Örgütü ve İlticacılarla Dayanışma Komitesi Kürt halkıyla dayanışma toplantısı gerçekleştirdiler.

Kürdistan İşçi ve Kültür Derneği adına bir yurtsever, Alman-ya Sosyal Demokrat Partisi'nden parlamento üyesi Rudolf Bindig, İlticacılarla Dayanışma Komitesi Başkanı Papaz Werner Baumgarten, Medico Enternasyonal yardım örgütü adına bayan Ursula Merk, Stuttgart Belediyesi Meclis Encümeni Mustafa Hazar yapmış oldukları konuşmalarla Kürt halkıyla dayanışma içinde olduklarını belirttiler.

Öte yandan toplantıya davetli olarak katılan konuk Yunanistan PASOK Örgütü üyesi ve Stuttgart'taki Hırvatlara ait dernek adına da bir sözcü mesajlarını ileterek, Kürt halkının haklı davasını desteklediklerini belirttiler.

Toplantı, Stuttgart HUNERKOM Şubesi'nin sergilediği kültürel gösterilerle sürdürüldü. Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden folklor oyunları tanıtıldı. Söylenen devrimci-direnişçi marş ve türküler de beğeni kazandı.

Toplantıya 200 civarında Alman demokrat ve Kürdistanlı yurtsever katıldı. Davetliler, böylesi toplantıların çok yararlı olduğunu belirterek, önümüzdeki süreçte de sürdürülmesini istediler.

14 Eylül, Kopenhaag — Foto: Berxwedan

ARGK ile dayanışma gecesi

Kopenhaag *(Berxwedan)*: Şanlı 15 Ağustos Atılımı'nın yıldönümü, 14 Eylül günü 1000'in üzerinde yurtseverin katılımıyla kutlandı.

Gece, saygı duruşu ardından özel bir programla başladı. Çeşitli dillerde günün anlamı ve önemini belirten konuşmalar yapıldı. Özellikle 15 Ağustos Atılımı'nın yıldönümünden dolayı açıklanan bir yıllık eylem bilançosu, yoğun alkış ve sloganlarla karşılandı.

HUNERKOM üyesi ozanlar çok zengin bir programla kitlelerin karşısına çıktılar. Misafir ozanların söyledikleri türküler ise ilgiyle izlendi.

Partiya Azadiya Kurdistan-PAK taraftarlarının oluşturdukları müzik ve folklor grubu Güney Kürtçesiyle (Soranî) halk türküleri, devrimci marşlar ve folklor gösterileri sundu ve salondaki kitlelere coşkunun zirvesini yaşattı. Aynı zamanda Güney Kürdistan halkımızın dayanışmasının da en güzel örneğini gösterdi.

Güney Kürdistan'daki güçlerin içinde bulundukları durumu ifade eden tiyatro, işbirlikçi, ilkel-milliyetçi politikaların vardığı sonuçları bir kez daha gözler önüne serdi. Kitle, işbirlikçi politikayı lanetleyen yoğun sloganlar attı.

Gece, Koma Berxwedan'ın sunduğu marş ve türküler ardından "Apo hate Hîlwane" halayı eşliğinde sonuçlandırıldı.

Türkiye devrimci-demokratik hareketinden çeşitli örgütler ve Danimarkalı sol güçler dayanışma mesajlarını sundular.

12 Eylül faşist cuntasını protesto eylemleri

Berxwedan muhabirleri bildiriyor

NORVEÇ

Oslo: Faşist cuntanın 11. yıldönümü Norveç'in başkenti Oslo'da yürüyüşle protesto edildi.

14 Eylül günü, Kürdistanlı yurtseverler ve Türkiyeli demokratlar tarafından düzenlenen yürüyüş, TC konsolosluk binası önünde bir mitingle sürdürüldü. Ortak hazırlanan siyasi konuşma çeşitli dillerde okundu. Faşist cuntaya karşı mücadele azimleri bilenen eylemciler, "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur", "TC ve NATO Kürdistan'dan defolun", "Kürdistan faşizme mezar olacak" sloganlarıyla nefretlerini haykırdılar.

Eylem esnasında 150 kadar polis, kurt köpekleriyle TC konsolosluk binası önünde bir kordon oluşturdu. Eylem, alınan sıkı güvenlik önlemlerine rağmen başarıyla sürdürüldü.

Protesto eylemini ERNK Norveç Örgütü, TKP-ML Hareketi, TDKP ve değişik sol güçlerden örgüt taraftarları ortaklaşa düzenlediler.

AVUSTURYA

Viyana: 9 Eylül günü, faşist cuntanın 11. yıldönümü bir yürüyüşle protesto edildi.

Viyana'nın en işlek caddelerinde ilerleyen yürüyüş, daha sonra bir mitingle sonuçlandırıldı. 400 kişinin katıldığı yürüyüş eylemi, geniş kamuoyu yarattı. Yürüyüş esnasında çeşitli dillerde yapılan konuşmalarla cunta teşhir edildi. Öte yandan faşist cuntanın 11 yıllık uygulamalarını içeren bir bilanço kamuoyuna açıklandı.

Yapılan konuşmalarda, *"12 Eylül cuntası Kürt ve Türk halklarına karşı kurduğu ölüm mangalarıyla, işkence ve her türlü insanlıkdışı uygulamalarla en karanlık yılları yaşatmıştır"* denildi. Diğer taraftan Kürdistan'da gelişen mücadelenin grafiğinin açıklanmasıyla, kitleler gür sesle sloganlar atmaya başladı.

Yürüyüşe 400 civarında Türkiyeli demokrat ve Kürdistanlı yurtseverin yansıra Avusturyalı demokratlar da katıldı.

Yürüyüşü ERNK Avusturya Örgütü, Dev-Sol, TKP-ML Hareketi, TKP-ML (ATİF) ve TDKP taraftarları düzenledi.

İSVEÇ

Uppsala *(Berxwedan)*: 12 Eylül askeri faşist darbesinin 11. yıldönümü İsveç'in Uppsala kentinde Kürdistanlı yurtsever ve Türkiyeli demokratların bir kitlesel yürüyüşüyle protesto edildi.

Yürüyüş boyunca atılan yoğun sloganlar ve yapılan konuşmalarla 12 Eylül faşist diktatörlüğü teşhir edildi.

Kitlelerin miting alanına dolmasıyla, devrim şehitleri anısına saygı duruşu yapıldı ve ardından tertip komitesinin hazırladığı ortak siyasi konuşma çeşitli dillerde okundu.

Eyleme Kürdistanlı yurtseverler ve Türkiyeli demokratların yanısıra çok sayıda İsveç örgütü de katıldı. Eylemi ERNK Uppsala Örgütü, TDKP, TKİH ve TKP-ML Hareketi düzenledi.

Kürt halkıyla dayanışma gecesi

Viyana *(Berxwedan)*: 8 Eylül günü Avusturya'nın Viyana kentinde yapılan Kürt halkıyla dayanışma gecesine 1000 civarında Kürdistanlı yurtsever ve Türkiyeli demokrat katıldı.

Gece devrim şehitleri anısına yapılan saygı duruşuyla başladı. Gece, programın okunması ardından çeşitli dillerde günün anlamını belirten konuşmalarla sürdürüldü. Disiplinli ve coşkulu geçen geceye, Koma Şoreş grubunun devrimci-direnişçi marşları eşlik etti. Folklor ekibi ise ülkemizin çeşitli yörelerinden oyunlar sergiledi. Tiyatro ekibinin sahneye çıkmasıyla, tüm gece kitlesi salona dolmaya başladı. Büyük bir beğeniyle izlenen tiyatro, gecedeki kitleleri coşturdu. Atılan gür sloganlar ise geceyi daha da anlamlılaştırdı ve dayanışmanın güzel bir örneği sergilendi.

Gece geleneksel "APO hate Hilwanê" halayı çekilerek sonuçlandırıldı.

Korkum gölgem gibi...

Baştarafı 17. sayfada

Bir gölge gibi yanlarından geçiyordu tanıdıklarının. Anlamsızca bir bakış bile gösteremiyordu. Sımsıkı tutmuştu torbasını. Gözleri ayakkabısının ucunu hedeflemişti. Bilinç devre dışı kalmıştı sanki bedenin tümünde ve beyninde.

İki büklüm ayağını evinin bahçesine attı. Düştü düşecekti. Duvara tutundu. Küçük çocukları koşup yanına geldiler. Bir adım berisinde durdular. Sanki bu adam bizim babamız mı, değil mi tereddütüne düştüler. Son gücünü toparladı Abdülselam. Evinin basamaklarını tırmandı. Karısı içerdeydi. Kapıyı açtı. Ama sırtında taşıdığı iskelet ondan ağır gelmeye başladı. Elleri gevşiyordu. Ama o canını dişine takarak bırakmıyordu torbayı. Bu bir med ve cezir hareketiydi.

Abdülselam cezir, oğlu kerem med'di. Ve bu zorlu didişmede med, cezire baskın gelmişti. Torba Abdülselam'la birlikte evin basamaklarından yuvarlanmıştı.

Büyük bir gümbürtü ve çocukların feryatları birlikte yükselmişti.

- Anneee!... Baba düştü...

Karısı elindeki hamurla kapıya çıktı. Çocuklara baktı. Çocuklar parmaklarıyla babalarını göstererek annelerine yardımcı oldu.

Karısı gördüğü manzara karşısında ürperdi. Kocası baygın yatıyor ve sımsıkı bir çuvala sarılı duruyordu. Basamakları ikişer üçer atladı. Kocasının boynunu tuttu. Ağzından köpükler dökülüyordu. Vücudu soğumuştu. Gözlerinden sağ tarafta-ki kapanmış, çenesi bir yana sarkmıştı. Kaldırmak istedi. Kaldıramadı. Kaldıramayınca da tarihsel zılgıtına durdu:

-HAWARE!... HAWAREEEEE! GUNDÎNO-MALÎ NOOOO!... HAWAREEEEEE!........

Ceyhan Cezaevi,
5 Ağustos 1990

8. zafer yılında 15 Ağustos Atılımı Kürdistan halkına kutlu olsun!

15 Ağustos Atılımı'ndan önceki süreçte beni saflarda tutan siyasal bilincimden ziyade ulusal duygularımdı.

Atılımın öngününde gerek kendi gücümüzü gerekse de kitlenin tüm gücünü seferber ederek düşmana güçlü vurmanın hazırlığını yaptık. Başta tedirgindim ve bende biraz da inançsızlık vardı. Kitle bu durumu daha derin yaşıyordu, bir bekleyiş içerisindeydi. Nihayet o tarihi an gelmişti. Eruh-Şemdinli baskınını **Agit** yoldaşın komutasında planladığımız gibi başarıyla gerçekleştirdik. Düşman beklemediği şiddetli bir darbeyle neye uğradığını şaşırmıştı. Bu şaşkınlık, yediği darbenin bir ayaklanma olduğu düşüncesiyle şiddetli korkuya kapılmasından geliyordu. Kapıldığı panikle büyük bir gücü dağlara operasyona çıkardı. Tabi ki, operasyondan hiçbir sonuç alamadı.

Düşman saflarında durum böyle yaşanırken, bizde ise tam tersine adeta yeniden doğmuşcasına güçlü bir inanç ve cesaret gelişti. Düşman mevzilerine sıkılan her kurşun, Kürde kader olarak gürülen koyu karanlıklara sıkılan kurşundu da. Halkımız tarihi bir ana tanık oldu. Yıllarca şişirilen "Mehmetçik şöyle vurur, böyle vurur, şöyle dünyaya bedeldir" şeklindeki iddialar, harekete geçirilen halkın iradesi karşısında iflas etti. Halkımız yaşadığı bu tarihi deneyimden hareketle yalnızca dostunu ve düşmanını tanımakla kalmadı. Üzerindeki ölü toprağını atarak gerçek önderlerine sahip çıktı. Umutsuzluk yerini umuda, korku yerini önderler şahsında büyük bir cesarete bırakmıştı. O anı yazmakla anlatmak mümkün değildir. Bir bütün olarak yaşamak, yaşatmak gerekir. Düşmanın imha operasyonlarının ardı arkası kesilmedi. Her gün tekelindeki kitle iletişim araçlarıyla propagandasını yaptığı operasyonlarda, "24 saat içerisinde kökünü kazıyacağız. Çember durmadan daralıyor. Mehmetçik teröristlerin peşinde" vb. safsatalarla düştüğü acizlikten kurtulmaya çalışıyordu. Tam da böylesi ortamda düşman güçleri adeta ağır bir depresyonu yaşadılar. Yediği ağır darbeler karşısında başvurduğu yöntemlerin yetmediğini gören düşman yeni arayışlarla çöküş sürecini engellemeye çalıştı. Barbar, katliamcı ve talancı karakterinin yanısıra ajanlaştırma, göç ettirme, sindirme, pişmanlık yasası vb. gibi sinsice politikalarda dayattı. 15 Ağustos saldırı ruhuyla şahlanan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi, yeni direnişlerle dayatılan bu ihanet ve imha politikalarını etkisiz kıldı. Daha da saldırganlaşan düşman, Botan eyaletimizdeki insanlarımızı helikopterlerden canlı olarak yerlere atarak barbarlığını sergiliyordu. Elbetteki bu da ona tarihinden kalmış bir mirastı. Adeta tarihini tekrar etmek niyetindeydi. İstem yine aynı istemdi: Katliam! Halkı gerilladan uzaklaştırmak, nihayetinde iradesiz bırakmak istiyordu. Halkımıza ekonomik olarak da yöneldi. Hatta halkımızı yanına çekmek ve kullanmak için asker vuranlar bile affedildi. Böylesine çok yönlü bir saldırı kampanyası başlatıldı. Ancak Agit yoldaşın 1985'te oluşturduğu 14 Temmuz Silahlı Propaganda Grubu Bestler'de, Şırnak'ta özel savaşın elebaşılarından kaymakam ve benzerlerine vurduğu darbelerle bu ihanet çemberini kırmıştı. Yaşanan yoğun eylemlilikle 1986'ya kadar gelindi. 1986'da Agit yoldaşın şehit düşmesi, ulusal kurtuluş mücadelemiz için ağır bir kayıptı. Düşman da bu durumun farkında olduğu için, 15 Ağustos 1986'daki evrede diyordu ki, "Bu dönem bizim zafer yılımız olacaktır." Bu propagandalarla hareketi bastırdığına halk kitlelerini inandırmaya çalışıyordu. Tüm bunlara rağmen Agit yoldaşın oluşturduğu grubun komuta kademesini devralan **Erdal** yoldaşın komutasında düşmana güçlü darbeler indirildi. Böylece 15 Ağustos'la başlayan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi hamlesi kesintiye uğratılmadan süreklilik kazandı. Bu süreçten sonra düşman, güçlerini üç koldan harekete geçirdi. Bu, belki de onun için son bir şanstı ve bunu en barbarca yöntemlerle uygulamaya çalışıyordu. Çıplak zorla bir şey elde edemeyen düşmanın, bu defa da temel aldığı taktik, partiyi içten çökertmeydi. İkincisi ise halkı ajanlaştırarak, göç ettirerek, ekonomik baskı politikaları uygulayarak parti karşıtı bir yapı yaratmaktı. Diğer bir nokta ise hayati bir zorunluluğu taşıyan ve büyük emeklerle, çabalarla oluşturulan küçük gerilla birimlerinin üzerine tüm askeri gücünü harekete geçirerek imha etmeye çalışıyordu. Öte yandan uyguladığı tüm özel savaş yöntemleriyle bu politikalarını 1989 yılına kadar sürdürdü. Bütün bunlara karşılık uygulamaya çalıştığımız parti taktiği ise gerillayı yetkinleştirme, geliştirme ve halkla bütünleştirmekti.

1989'a gelindiğinde düşman, tüm uygulamalarına rağmen tamamen hareketsiz bırakıldı. 1986 15 Ağustos'un da bir yerde eylem gerçekleştirildiyse, 1989'da en az 15 yerde eylemler düzenlendi. 1990'a vardığımızda, bu eylemlilik çok daha gelişti ve nihayet yaşadığımız 1991'in 15 Ağustos'unda sürekli büyüyen ve ruhuna uygun anlamı kazanan yüzbinlerce kitlenin katılmış olduğu Amed'deki serîhildanla, Şemdinli, Şırnak, Silopi şehir merkezlerine yapılan baskınlarla ve benzeri birçok çeşitli düzeylerdeki eylemlerle doruğa ulaştı.

Tüm bunlardan benim çıkardığım bir sonuç vardır: Kürdistan ülkesi, üzeri küllerle kapatılan ateş gibidir. 15 Ağustos Atılımı bu külleri savurarak ateşi açığa çıkardı. O ateştir ki, kıvılcımlarıyla ülkenin dörtbir yanına yayılarak tüm Kürdistan'ı bir ateş hattına çevirmiştir. Bizler bugün 15 Ağustos Atılımı'nın mücadele ruhuyla, bu ateş hattında yaşamımızı anlamlı kılmaya çalışırken, önümüzdeki sürece zaferi sığdırmanın kararlılığıyla da hareket ediyoruz. Tüm inancımla belirtiyorum ki; önümüzdeki 15 Ağustos'larda hezimete uğrayan düşman, zafere giden bizler olacağız.

15 Ağustos Atılımı'nı gerçekleştirenlerin anısı ölümsüzdür. Ve o anılarda zafer her zamankinden daha yakındır.

Enver

Şanlı Güney Kürdistan direniş zaferi ulusal birliğimizi pekiştirmede tarihi bir atılımdır

Halkımızın ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde yeni destanlar yaratan öncümüz PKK, sömürgeci hudutları büyük direnişiyle işlemez kılarak ulusal birliğimizin pekiştiğini gözler önüne serdi.

Günümüzde ülkemiz Kürdistan'da, yüzyılların parçalanmışlığı, egemen güçlerin imhacı ve inkarcı politikaları yerini hızla özgürlük ve bağımsızlığın inşasına bırakıyor. Sömürgeciler kadar yerli işbirlikçiler de köleci boyunduruğu onaylamış, sömürgeci "kutsal sınırlar" içinde halkımızın adına kendi dar ailesel-aşiretsel ve sınıfsal çıkarlarını örgütleme düşkünlüğüyle yıllarca sömürgecilerin birer piyonu ve savunucusu olmuşlardır. Özellikle 1991 baharıyla birlikte ABD emperyalistlerinin ve sömürgeci-faşist TC'nin adeta birer resmi sözcüsü konumunda açıklama üzerine açıklama yapan Barzani ve Talabani, halkımız adına sık sık utanmazca beyanlarla, "Bizim kimsenin sınırlarını ihlal etmeye niyetimiz yok. Irak'ı böldürmeyiz. TC'nin meşru sınırlarına saygılıyız" vb. çirkin, çirkin olduğu kadar da tiksindirici açıklamalar yaparak sömürgeci saltanatların sürmesi için halkımızı tehdit edercesine bunları tekrarlayıp durmaktadırlar.

Birbirleriyle yarışırcasına işbirlikçilik, bağımlılık ve uşaklığın temsilciliğini yapan ilkelmilliyetçi akımlar, emperyalist desteğe güvenerek, ulusal birliğimizi pekiştirmenin, bağımsız, birleşik ve demokratik Kürdistan'ın yegane temsilcisi partimiz PKK'ye karşı toplu haçlı seferlerini aratmayacak saldırılar başlattılar.

İşte "PKK Irak'ı terketmeli, herkesin parçası kendisine, iç işlerimize karışılmasın, Irak topraklarını TC'ye karşı kullandırmayız" türünden tiksindirici ve arsızca açıklamalar ve beyanlar...

Kanaatimce bu uşak çevreler PKK'yi tanımamışa benzemektedirler. ARGK komutan ve savaşçılarının açıkladığı gibi, *"Vatanımız bir bütündür. PKK, ülkemizin en ücra köşelerine kadar devrimimizin kurmayıdır. PKK her alana ulaşmayı, halkımızın her kesimini bağımsızlık ve özgürlük için örgütlemeyi ve savaştırmayı varlık gerekçesi haline getirmiştir."*

Sömürgeci-faşist TC'nin tüm askeri teknik üstünlüğüne karşın, koruyamadığı "sınırları", üç-beş çapulcunun ne kadar koruyabileceği apaçık ortadadır. Feodal aşiret reislerinin "pêşmerge" edebiyatı ile artık kimseyi aldatamayacağını belirtmeyi de yararlı görüyorum. Keza halkımız; peşmergesi, kadını ve çocuğuyla büyük ilgi ve sempatiyle öncüsü PKK etrafında kenetlenmektedir.

Zaten yerli işbirlikçi, ilkel-milliyetçi aşiret reislerinin korkusu ve telaşları da bu gerçeği fark ettiklerinden ötürüdür. İşbirlikçilerin yıllardır çirkin amaçlarını gizleyerek efendilerine sundukları kutsal vatan topraklarımız, artık gerçek sahibi ve öncüsünün, "Ya özgür vatan, ya ölüm" şiarlarıyla inliyor...

Kürdistan'ın her karış toprağı hızla bağımsızlık ve özgürlüğe yol almaktadır. 1991 bahar ve yaz atılımlarıyla, zirveyi yaşayan gelişmeler; Güney'i, Kuzey'i, Doğu'yu bütünleştirdi. Bağımsızlık, özgürlük ve halk demokrasisi için tüm Kürdistan birleşiyor ve hızla bu kutsal gerçekliğe kavuşuyor.

Bu noktada yurtseverim, demokratım ve hatta insanım diyen herkes, bu mücadeleye destek sunma göreviyle karşı karşıya bulunuyor.

S. Çiya / Libya

Sunulacak her kuruş, düşmana sıkılan bir mermidir

Devrim, bilinçli kitlelerin eseridir tanımlaması, Kürdistan'da en anlamlı ve en özlü ifadesine kavuşmaktadır. Yılların kirini, pasını temizlemek için yoğun emek ve direnişle oluk oluk kan akıtıldı. Ulusal kurtuluş savaşımız, gerillanın sert darbeleri ve halkın kendi özgücüne dayanarak ayaklanışının en görkemli ifadesi olurken, serîhildanlar da ölümü hiçe sayarak yürüyen anaların, bacıların şahsında dallanıp budaklanıyor. Ölmüştür denilen bu halkın bağrından filizlenip büyüyen fedakarlık, cesaret ve yiğitlik en güzel temsilini, bugün dağ, ova ve kentlerimizde bulmaktadır.

Düşmana vurulacak darbenin daha da güçlü olması için, fedakarlık diyoruz. Düşman mayınına çarpmış, ellerini ve gözlerini yitirmiş, düşmanın top ateşiyle bedeni kopmuş gencecik gerillanın sağlığı ve tedavisi için fedakarlık açık ki gereklidir.

Özgür ve bağımsız bir Kürdistan yaratmak için her şeyini ortaya koyan gerillanın omuzundaki silaha, belindeki rexte alınterimizle sunulacak katkılar; Botan'da düşman karakoluna atılan roket daha çok imha ederek, hain ve işbirlikçiye, özel tim ve çapulcuya, işkenceciye vurulan intikam darbeleriyle sömürgeciliği çöküşe götürürken, Kürdistan'ın dörtbir yanında patlayan devrimci intikam silahlarını da daha harlandıracaktır. İşte bunun için ARGK gerillalarına daha fazla destek olalım ve gücümüzü serferber edelim! Namus ve onurumuzu korumak için muhteşem direnişler sergileyen ana ve babaların, oğul ve kızlarının cenaze törenlerinde attıkları zılgıtlara kulak vererek, şehitlere olan bağlılık görevlerimizi mutlaka yerine getirelim! Bizde ulusal birlik ve bütünlük aynı zamanda bağımsız ekonominin inşa edilmesiyle eş değerdedir. Kendi bağımsız ekonomilerini inşa edemeyen ulusların siyasal anlamda da bağımsız bir politikayı hayata geçiremeyecekleri birçok kez kanıtlanmıştır. Bu, aynı zamanda geçmiş mücadele pratiğimizde de pratik örnekleriyle gözler önüne serilmiş ve sorunun hayatiyetine çok kez değinilmiştir. Bu, şehitlerimizin bize emrettiklerinin de yerine getirilmesi olacaktır.

Cephemiz ERNK, Ordumuz ARGK ile dayanışma kampanyasına aktif olarak katılalım! Kendi özgür ve bağımsız geleceğimizi kendi irademizle inşa edelim! Bağımsız ve özgür Kürdistan'ın ayak seslerini işitirken, bağımsız ekonominin inşası için ileri!

Sîdar

Düşmana daha güçlü darbeler indirmek için

Foto: Berxwedan

KÜRDİSTAN'DA TARİH KENDİNİ TEKRARLAMAYACAKTIR

Dünya tarihinin akışı içinde insanoğlunun beyninin çözemediği veya çözmekte zorlandığı olayların çokluğu, belki de sayısal olarak ifade edilemez. Tüm bunlar kendi dönemleri özgülünde tarif edilebilecek durumdalardır. İnsanoğlunun köleleştirilmesi, tabiatın yok edilmesi, katliamlar, soykırımlar, entrikalar, komplolar, suikast vs, tüm bunlar otorite olma, "benden büyük yoktur" sözcüğünün yaşamda bütünleştirilmesidir. Bu pratikleştirme sürecinde tezatlar yumağı en katı şekilde vücut bulurken, sahipleri tarafından yapılanlara en güzel, en haklı, en özgürlükçü sıfatlandırmalar da sık sık işlenmiştir. Ve insanoğlu güzel ve çirkini, sömürü ve özgürlüğü tüm çabalara rağmen zorlanarak ayırt etmiş veya çok sonradan bunları birbirinden ayırt edebilmiştir. Zor ve zorbanın sömürüsü büyük bedeller ödenerek gün ışığına çıkarılmıştır.

İnsanoğlu kendi hak ve özgürlüklerine sahip çıkmasını bilmiştir. Tabii bu sahip çıkış çok büyük sancılarla olmuştur. Büyük kanlar akıtılarak, değerli canlar verilerek sahip çıkılabilinmiştir. Kendi kimliğine, özgürlüğüne ve vatanı uğruna böylesi pahalı bedeller ödeyerek haksızlığı altetmeyi ve kendine sahiplenişi bilmiştir. 1991 yıllarında, Kürdistan ve Kürt halkı direnişin en görkemlisini sergileyerek zora karşı, zor ilkesini kullanarak kendisine sahiplenişi başarabilmiştir.

Mızrak çuvala sığmadı

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi gün geçtikçe dünya siyasal arenasında önemli bir yer tutmaktadır. Tüm dünyamızın değişmekte olan çehresine rağmen, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi gelişen savaşıyla, tüm dünya ülkelerinde dikkatle izlenilmesi gereken bir ikinci Ekim Devrimi niteliğindedir. Emperyalizm her şeyi kendi denetimine alma sarhoşluğunu yaşarken, Kürdistan kendisine oldukça sert silleler atmaktadır ve kozlar yeniden paylaşılmaktadır.

Bugüne kadar Sovyet tehlikesini bahane eden ve bu yolla dünya kamuoyunun gözünü bir anlamda boyayan TC, artık Sovyetler'e karşı çıkıyorum da diyemiyor. Değil artık mindere çıkma safsataları yayma, minder sözcüğünün kendisinden ürkmektedir. Üç-beş kişi dedikleri, bugün milyonlar şeklinde karşısında durmaktalar. Bir günde yok ederim dediklerinin üzerine, bugün topuyla, tankıyla, uçağıyla saldırmaktadır. Bir çıkmazı yaşayan TC, acizliğini, korkaklığını, son Güney Kürdistan saldırısında aldığı ağır yaraları gizlemeye çalışmaktadır. TC basını her ne kadar gizlemeye yeltendiyse de, sonunda yazar takımı acı da olsa, kendi "kahraman mehmetçiği"nin yenilgisini kabullenmek zorunda kalmıştır. Yansıtılanlar olayın bir yanıydı. Diğer yönlerini de özenle saklamaya çalıştılar, yenilginin açığa çıkmış yönlerine ise kılıflar geçirdiler. Amerika bile Vietnam'da yenilgiyle eş anlamlı değerlendirmeler yapma cesaretini bulabilmiştir. Ancak, TC yetkilileri kamuoyunun dikkatlerini erken seçime kaydırmaya çalıştılarsa da, mızrak çuvala sığmadı.

Ve TC batağa saplandı

Yolun kenarında koca bir çukur açmış ve etraftaki ormanı yakmış bir uçak enkazı sessiz sedasız duruyordu. Rüzgarın süpürdüğü, geçen yıldan kalma meşe yapraklarının ve yoncalarının kurumuş sapları, yaslı hışırdar esmer kenger otu toprakları, gamlı toprağa eğilir.

Yaz akşamlarının günbatımı parıltısında bir dağ kartalı bulutların altında uçar gelir. Kanatları ıslık çalarak tümsek durumdaki savaş uçağının gövdesi üzerine iner ve hoplar gibi beceriksiz bir iki adım atar durur. Ucu kıvrık gagasıyla açılmış kanadının esmer yelpazesini, pas rengine çalan tüylerle örtülü böğrünü temizler. Sonra başı önüne sarkmış kül rengindeki siyah halkalı gözü sonsuza dek uzanıp giden masmavi göğe dikilmiş, uyuklar gibi kıpırtısız kalır. Sonra hafifçe topraktan kopuverir, uçup gider. Gün batımından önce o görkemli kanatlarının kurşuni gölgesi yine yüksek dağların enginliklerinden çırpınarak düşen başka bir düşman uçağının gövdesine inmek için süzülüp durur. Yaz aylarının o ılık rüzgarı onu Cûdî'ye mi, Herekol'a mı, Zaxros'a mı indirecek?..

Yolun kenarında görülen uçağa eşlik eden diğer uçaklar, kimisi Xan Kûrkê(Xaxûrkê)'nin derin bir vadisinde, kimisi de bir dağ yamacında ölüm sessizliğine bürünmüşlerdi. Bu sessizliği yalnız düşürülen jetler ve helikopterler yaşamıyor, beşyüzün üzerinde cesetleri kokmuş, etrafı kokudan geçilmez kılan sahipleri de eşlik etmekteydi.

TC, ARGK'ye karşı savaşamaz

Bush'un ziyareti ile birlikte aldıkları destek, özel harp dairesi hükümeti ve burjuva muhalefeti, sözde bilim adamları ve özel harp ideologları, şakşakçı basın savaş çığlıkları attılar. 20 bin asker, 1500 özel tim ve kontrgerilla, 2000 korucu, uçaksavar, ve tanklarla Güney Kürdistan'a girdiler. ABD'den ve I-KDP'den destek alınarak başlatılan bu harekat ne ilkti ne de son olacaktı. Büyük gürültüler çıkararak havalanan uçaklar, Girgê Amo(Silopi)'dan başlayarak bombalamaya başladılar Kürdistan'ı. Bu, savaşın uluslararası düzeyde resmileşmesiydi. Misket, napalm bombalarıyla köyler, dağlar vadiler bombalanıyordu. Bomba seslerine gerillanın açtığı uçaksavar, havantopları eşlik ediyordu. Saldırının birinci günü dağ, taş bombalandı, o güzelim ağaçlar düşen bombalarla yanarken; gerilla ise mevzilerini daha da sağlamlaştırarak, ikinci gün saldırıya geçen helikopterlerden ikisini gökkubbeden yer kubbeye indirdi. TC hava gücünde tedirginlikler başladı, o güne kadar hava kuvvetlerinde görülmeyecek derecede korku, tedirginlik, düşürülen uçaklarla had safhaya ulaştı. Ne olduysa o uçağın düşmesiyle oldu zaten. Düşman şaşkın, ne oluyoruz demeden, üç de helikopter düşürüldü, hıncını köyleri bombalayarak sivil halkı öldürmekle alan düşman, kara harekatını başlattı. Önde korucular, arkada askerler ve en son sıradaki özel timler I-KDP rehberinin öncülüğünde sıkışan kalbi, soluyamaz akciğerleriyle biraz daha azraile yakınlaşıyorlardı. Yüksek dağları tutan gerilla grupları aktif manevra güçleriyle sağdan, soldan vurmaya başladı. Gerilla saldırısıyla birlikte dağılan düşman güçleri, bilmediği bir coğrafyada birbirinden koptu, yani gerillanın tam istediği bir ortam ilk saatlerde oluştu. İlk gün uçak bombardımanıyla gerilla grupları taktik gereği belli bir alana V harfi türünde konumlandı. Bu çember içinde birbirini kaybeden düşman güçleri attığı her adımda gerilla ile karşı karşıya geliyordu. Gerilla pususu, tuzağı, baskını yetmiyormuş gibi, coğrafyadan da büyük darbeler alıyordu. Birbirleriyle çatışan düşman birlikleri, saatlerce kendi aralarındaki bu çatışmaları sürdürüyorlardı. Öyle ki, komutanın telsizdeki emrini "PKK'lılardır", diye almıyorlar, kendi birlikleri dağın diğer tarafında "biziz" işareti vermelerine ve görmelerine rağmen, korkudan tetiğe basıyorlardı, saatlerce çatışıyorlardı. Düşmanın hesabı altüst olmuştu, çekilmek istiyordu ama nasıl? Çıkacak yol da bulamıyordu. Kendi telsiz konuşmalarına dahi güveni olmayan askerler, gündüzleri ya bir kaya oyuğunda ya da etrafı açık bir çalılık içinde saklanırdı. Gece ise yatmaz etrafı pürdikkat izlerlerdi. Bazen gerilla gruplarına bilmeden, görmeden öylesine yaklaşırlardı ki, kendi üstlerine ağız dolusu ettikleri küfürler rahatlıkla işitelebiliyordu, tabi bunlar bu dünyadan hemen göçüyorlardı. Kendi cesetlerine sahip çıkamıyorlardı, sağlara sahip çıkılamıyor, ölüyü ne etsin. Herkes bu bataktan kurtulmanın yolunu arıyordu, tabii durmadan dağı taşı top atışlarıyla bozuyorlardı. Hele A. arkadaşın, ağlayarak üstünün talimatını telsizle aldıktan sonra, "Ulan o... çocuğu, ilerleyin diyorsun kendin gelsene, bırak ilerlemeyi gerilemeyi bile yapamıyoruz, sen hala kahramanlık taslıyorsun" diyen subayın taklitini yapması, bikisi (BKS) sesine karışan gerillanın kahkahası anlatılamaz. Üstünden emir alan subay bir kez daha emir aldığından ağlayıp sızlamasın diye C. arkadaş, bikisiyle kendisine yardımcı oldu. Avare avare geriye kaçışın yollarını arayan 17 kişilik bir düşman gücünü, derenin karşı tarafında gören C. arkadaş sevincinden yerinden zıplıyordu. Grup hemen onların geleceği yere pusu attı. Pusu yeri sığ çalılık ve taşlık bir yerdi. Düşman birliğinin, arkaya, öne, sağa-sola çok dikkatli bakarak ve sessiz bir ritmle C. arkadaşların pusu kurduğu yerin hemen 2 metre ötesine oturması, C. arkadaşın bikisi namlusunu hedefe göre ayarlaması, C. arkadaşla X. arkadaş arasında sessiz bir tartışmaya neden oldu. X. arkadaş, "Heval ne yapıyorsun" diyerek işaret parmağını C. arkadaşa gösteriyordu, diğer arkadaşlar buna anlam veremediler, taki X. arkadaş, "Görüyorsun parmağımı değil mi? Neredeyse pas tutacak." C. arkadaş sessiz bir kahkaha atarak bikisinin arkasından çekildi. X. arkadaş öylesine bikisiye sarılmış ki kuş olsa kurtulmaz. Bikisi keklik sesini andıran sesiyle çalıştı ve sustu. X. arkadaş, "Rahmete kavuştular diyelim, ne diyelim" diyerek C. arkadaşa takılıyordu. Düşman habire radyoda bitirdik, kökünü kazdık diyordu. X. arkadaş, "Allah, Allah ne çabuk öğrendiler 17 kişiyi kökünden kazdık" diyerek espri yapıyordu. Düşman habire içine düştüğü bu durumdan kurtulmak istiyordu. Bazı devletlerin tepkilerini dile getirmesi ve hesapların allak-bullak oluşu, hele uçak ve helikopter enkazlarını görünce canavarlaşıyor, ormanı yakıyordu. Ne yapsam kardır diyerek köylere saldırıyor. Güney Kürdistan halkı bu direnişe hayran kalıyor. **"Karkerler"**, kaçmadılar diyor. Türk ordusuyla çatışıyorlar, o denli bu direnişten etkileniyorlar ki, her türlü maddi-manevi dayanışmayı gösteriyorlardı. I-KDP de TC gibi bunalıma girmişti. Kendi tabanına ihanetçiliğini izah edemez durumdaydı ve halkın büyük öfkesi her gün biraz daha pekişiyordu. Dihok serîhildanı bunun en büyük örneğiydi.

Çatışmalar ARGK denetimine tamamen girmişti ve ilk günlerdeki hızını yitirmişti. Düşman kaçıyor, çatışacak durumda değildi. Çatışmanın son günlerinde harekat bölgesi düşman cesetlerinin kokusuyla başka bir hal almıştı. Yukarı yamaçtan aşağı doğru inen kaybolmuş 7 kişilik bir düşman gücü dereye inince, etrafına bakınıyordu. Gidecekleri yöndeki yol güzergahı biraz çıplak sayılırdı, herhalde görülürüz düşüncesiyle derenin içindeki çalılıkların içine oturup havanın kararmasını bekliyorlardı. Yamaçta inişlerini büyük bir özenle izleyen A. arkadaşın, "Heval başlayalım" demesine komutan arkadaş, "Hele bir yaklaşıp izleyelim, ne konuşuyorlar, ne yapıyorlar" diyerek Z. ve K. arkadaşı yanlarına biraz daha yaklaşmakla görevlendirdi. Zaten bulunulan yer, gerilla grubundan 15-20 metre uzaktı. Z. ve K. arkadaşlar iyice yaklaştılar, sigara içiyorlardı. Biri telsizin frekansını ayarlıyordu ve az sonra karşı tarafla konuşma irtibatını kurdu. "Yaprak bir, yaprak ikiyi arıyor. Burası yaprak iki dinlemede. Komutanım biz kaybolduk." Komutan kahkaha atıyor. Sinirden mi, sevinçten mi pek anlaşılmıyordu. Vatan-millet-Sakarya. "Hayır komutanım burası Sarıkaya değil." "Oğlum ben Sakarya dedim." "Burası Sakarya da değil. Bir derenin içindeyiz." "Hangi mıntıka, nasıldır, tarif et." "Komutanım Sakarya olmadığı kesin." "Aptal herif bırak Sakarya'yı, orayı tarif et." "PKK'lıların olmadığı bir yer, aptal herif..." telsiz kesiliyor. Z... arkadaşın oturduğu taşın üzerinden kalkmasıyla taşın güm diye suya düşmesi üzerine Z. ve K... arkadaşlar görülüyor düşman tarafından. Askerler korkudan silahlarının tetiklerini herhalde bulamıyorlar ki, yukardaki arkadaşlar taradı, yani onlardan önce davranıldı. Ve yüzlerce ölüsünü birkaç uçak, birkaç helikopterini geride bırakarak, Güney'i terketti düşman.

Ve TC kuruluşu boyunca böylesi bir yenilgiyi ilk defa yaşıyordu. Bu yenilgisini ve gelecekteki yenilgilerini gerillanın muazzam savaş, taktik gücü ve Kürdistan'ın geçit vermez dağları, tüm görkemliliğiyle yer kubbe ve gökkubbeyi adeta birbirinden ayırır ormanı ve tüm bu doğayla bütünleşmiş gerillayı zaptetmenin mümkünsüzlüğünü bir kez daha gözler önüne en açık şekliyle sergiliyordu. TC çaresizliğini doğaya kusmaktan ileri gidemedi ve gitmesi de mümkün değildi. Köşe yazarlarının da kendi itiraflarında, "Helikopterde bize bilgiler veriliyordu, komutan parmağıyla gösterdiği sarp kayalık yerde PKK'lıların ölü sayısının en çok olduğu yerdir" diyordu. "Biz sınırımıza yakın böyle birkaç yer gördük ama hiçbir PKK'lının ölüsüyle karşılaşmadık. Bize bilgi verenler, PKK'lılar kendi ölülerini götürmüşler cevapları veriyorlardı." İtirafçılar itiraf ederlerken, bilgi verenlerin bilgilerinin doğruluğuna da güvensizliklerini dile getiriyorlardı. Ve Kürdistan özgürlüğe doğru yürürken, eski ve yeni karın buluştuğu, pamuk yumuşaklığındaki bulutlara başını gömen, geçit vermez dağlarımız, dünyanın tüm kirindenpasından arınmış berrak sularımız, her zamankinden daha yeşil ve canlı ormanlarımız bugün daha canlı, daha mutlu ve düşmana karşı daha tecrübeli bir vaziyette adeta gerillaya, ben seni o lanet düşmandan korudum ve koruyacağım demenin mutluluğunu yaşıyor.

Birbirine paralel uzanmış sıradağlar, her güneş doğuşunda en güzel tebessümle birbirlerini selamlıyorlar. Düşmana karşı kinini boşaltmanın çığlıklarını atıyor ormanlar. Hele o güzelim kuşların ötüşlerinde tavşan yürekli mehmetçik türküsünü dile getirmeleri, başını yuvasından çıkarmış boz yılan tüm endamıyla sağa sola gülücükler atarken "valla ben üç TC askerine zehrimi geçirdim" dercesine gururlu ve tüm doğamız düşmanın bu yenilgisiyle mutlu, kıvançlı ve Kürdistan halkı da diyor ki: Partimiz ve halkımız tarihinde girilen bu yeni süreçte tüm insanlık bilmeli ki yeni kan nehirleriyle özgür Kürdistan'ı inşa edeceğiz.

Zûhat

1-8 Haziran 1991 tarihleri arasında gerçekleşen Kürdistan Devrimcileri Konferansı'nda Partiya Azadiya Kurdistan-PAK kuruldu. PAK-MK üyeleriyle yaptığımız röportajın bir bölümünü yayınlıyoruz:

Kürdistan'daki acının en önemli nedenlerinden biri, ilkel-milliyetçi ve teslimiyetçi-reformist önderliklerin emperyalizm ve sömürgecilerle işbirlikleridir

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Berxwedan: *Konferansın almış olduğu kararları açıklar mısınız? Bir de ne gibi özgün kararlar alındı?*

PAK-MK Üyesi A.: Yukarıda birçok değişik soruya verdiğimiz yanıtlardan da anlaşılacağı üzere; parti, halk savaşı ve gerilla, iç ve dış ittifaklar, halk örgütlenmesi, maliye, lojistik vb. birçok konuda önemli kararlar alındı. Yine, partimizin hedeflerini, strateji ve taktiğini, her türden devrim sorunlarını ve çözüm yollarını içeren program (manifesto), parti tüzüğü vb. gibi birçok temel kararlar alındı. Bunların yanısıra konferansımız özgün kararlar da aldı. Aldığımız kararların en belirgin olanlarından birkaçı şöyledir:

16 Mart şehitlerini anma günü: Bu karar Helebçe şehitlerinin anısına alındı. Helebçe katliamı büyük bir katliamdır. Bağdat (Saddam) faşistleri tarafından Helebçe şehrinde 5.000'e yakın insanımız kimyasal silahlarla katledildi. 16 Mart şehitler günü olarak anılacaktır.

Ayrıca üç şehidimiz; Mehmet KARASUNGUR, Ali SALİH ve Aziz HÜSEYİN, PAK-MK fahri üyeliğiyle onurlandırıldılar.

Ali Askerî, Dr. Xalid adlı şehitler de Kürdistan bağımsızlık şehitleri olarak kabul edildiler. Anılacaklar.

Yine, konferansın son günü olan 8 Haziran günü, PAK kuruluş günü olarak karar altına alındı.

Berxwedan: *Bazı şehitlerden söz ettiniz. Bu şehitler hakkında bilgi verebilir misiniz?*

PAK-MK Üyesi A.: Bu şehitlerimizin halk mücadelemizde tarihi rolleri vardır.

Ali SALİH arkadaş, devrimciliği ile proletarya ideolojisi çizgisini Güney Kürdistan'da erkenden temsil etti. Gericilerin tehdit ve zorbalığına maruz kaldı. İlkel-milliyetçi güçler O'nun hakkında "mahkeme açtı." Diğer arkadaş, Aziz HÜSEYİN de onunla beraberdi.

Halkımızın çok düşmanı olduğu açıktır. Sömürgeciler, emperyalistler, gericiler... Gericiler Onlar'ı katletmeden önce, devrimci, demokrat ve yurtsever çabalar içindeydiler.

Partimiz, mücadelesinde ulusal birliği amaç edinen Mehmet KARASUNGUR yoldaşın anısına sahip çıkarak MK şeref üyeliğine kabul etmiştir. PAK'ın kuruluşuyla Mehmet KARASUNGUR yoldaşın amacı da bir bakıma gerçekleşti.

Berxwedan: *Yeni bir parti kurdunuz. Bunun dünya kamuoyu ve Kürdistan halkına duyuruluş ve ilanını nasıl yapmayı düşünüyorsunuz, bu konudaki hazırlıklarınız nelerdir?*

PAK-MK Üyesi C.: Bazı hazırlıklarımız vardır. Bir ulusal kurtuluş hareketine önderlik eden bir partinin kuruluşu, öyle sıradan bir kuruluş değildir. Diğer dünya devrim örneklerinde de buna benzer kuruluşlar ve büyük önderler vardır. Örneğin Fidel Castro ve Che Guevera Küba'ya çıkarlarken bir atılım yaptılar. Vietnam'da da benzeri örnekler vardır. Biz de ulusal kurtuluş hareketi örneklerini dikkate alarak partimizin kuruluş ilanını güçlü bir temelde yapmak amacındayız.

Diğer yandan PKK örneği de gözlerimizin önündedir. PKK '78'de kuruldu, ancak ilanını 30 Temmuz 1979'da M. Celal Bucak eşkiyasına karşı gerçekleştirdiği bir eylemle yaptı. Hedeflerimiz doğrultusunda PAK'ın kuruluşunu en kısa zamanda ve güçlü bir biçimde dünya kamuoyuna duyurmak istiyoruz. İlanı yaptığımız zaman inanıyoruz ki, dünya ve Kürdistan halkları büyük bir sevinç ve coşku ile partimizi karşılayacaklardır.

Berxwedan: *Güney Kürdistan halkımızın kaderini tepeden tırnağa değiştirecek, Kürdistan ve bölgemiz üzerinde önemli değişiklikler meydana getirecek bir örgütün temelleri atıldı. Bu büyük ve tarihi bir adımdır. Konferans izlenimlerinizi, konferansın yapıldığı alan açısından aktarır mısınız?*

PAK-MK Üyesi A.: Alınan kararlar, atılan tarihsel adımlar küçük değildir. İnanıyoruz ki, bu tarihsel adımımızla Güney Kürdistan'daki eski tarih, halkımız üzerindeki beyaz kefen yırtılıyor, yerine özgür bir tarih, çağdaş Kürdistan tarihi başlıyor. Anlamlı bir söz var, "Hiçbir şey bağımsızlık ve özgürlükten daha değerli değildir" diye. Amacımız da bu yönlüdür.

Burada atılan tarihsel adımın anlamına uygun olarak, buraya Geliyê Azadiyê (Özgürlük Vadisi) adını verdik. Bu vadinin halkımız ve Ortadoğu halklarının özgürlüklerine kavuşmalarında önemli bir rol oynayacağına inanıyoruz.

Güney Kürdistan halkımızın kaderi artık değişmiştir

Foto: Berxwedan

Berxwedan: *Gazetemiz aracılığıyla Kürdistan halkına, ilerici insanlığa iletmek istediğiniz bir mesaj, belirtmek istediğiniz bir şey var mı?*

PAK-MK Üyesi A.: Kürdistan halkı, tarihten silinmek istenilen halklardan biridir. Geçmişte bu topraklar yaşam fışkırırdı. İlk üretim, ilk sanat etkinlikleri buralarda gerçekleşti. İnsanlığın gelişimi burada çiçek açtı. Yaşam koşulları her yönüyle bu topraklarda başladı. Uzun bir süredir halkımız adeta gözlerden kaybettirildi. Bağdat faşistlerinin Zêwê Ordugahı'nı bombardıman etmelerinde 130'dan fazla insanımız şehit düştü. İki arkadaşımız da bu dönemde, 1985 yılında şehit düştü.

Ali Askerî ve Dr. Xalid ise 1975 yenilgisinden sonra bir hareket oluşumuna gidiyorlardı. Amaçları bağımsızlıktı. İlkel-milliyetçi güçlerin tasfiyesine uğradılar. 1978 yılında 700'ün üzerinde kişiyle birlikte katledildiler. Bir anlamda Güney Kürdistan'daki ulusal hareket tasfiye edildi. Bu şehitlerimizin attıkları tarihi adımlar, Onlar'ın bağımsızlık ve özgürlük şehitleri olarak anılmasının gerekçesidir.

Berxwedan: *Ali Askerî ve Dr. Xalid adlı şehitler, şehit düştükleri olay hakkında bize biraz daha bilgi verebilir misiniz?*

PAK-MK Üyesi C.: Aslında biraz değinildi. Bu olay 1978'de Çolamerg (Hakkari)'de meydana geldi. 1975 yenilgisinden sonra Güney Kürdistan'da yeniden bir direnişi yaratmak, bağımsızlık mücadelesi vermek Ali Askerî ve Dr. Xalid'ın esas amacıydı. Bu amaçla Çolamerg alanından Güney Kürdistan'a geçmek istiyorlar. 700'ün üzerinde bir peşmerge gücüyle ulusal kurtuluş hareketini yeniden başlatıyorlardı. Ancak dünya devrimlerinde de meydana gelen çok sayıda tasfiye hareketlerinde görüldüğü gibi, böylesi güçlü bir atılımın kendilerinin ölümüne yol açacağını çok iyi bilen feodal gericiler, emperyalistler ve sömürgecilerin işbirliğiyle, henüz bu hareket alana kavuşmadan Çolamerg alanında günlerce kuşatma altına alınarak tamamen dağıtıldı. Önderlik eden Ali Askerî ve Dr. Xalid da bu olayda şehit düştüler. Konferansımız bu şehitleri bağımsızlık şehitleri olarak anmayı karara bağladı.

Partimiz PAK'ın kuruluşu bir bakıma Onlar'ın gerçekleştiremedikleri amaçlarını gerçekleştirmenin ve kanlarının yerde kalmayacağının da bir işaretidir. Biz Onlar'ın davalarının takipçisiyiz.

Berxwedan: *Mehmet KARASUNGUR yoldaşın Kürdistan ulusal birliğini sağlama yönünde büyük bir çabası söz konusudur. Örgütler arasındaki çatışmaları durdurmak için şehit olduğunu biliyoruz. Konferansınız O'nu da MK üyeliğine seçti. Bu şehidimizi biraz daha anlatır mısınız?*

PAK-MK Üyesi C.: Mehmet KARASUNGUR yoldaş, PKK-MK üyesiydi. PKK II. Kongresi gerçekleştikten sonra ülke zeminine direnişi yeniden yükseltmek amacıyla ilk önce Güney Kürdistan'a gelir. Bu alanda en önde faaliyet yürüten devrimci önderlerden biriydi.

Mehmet KARASUNGUR yoldaş, 2 Mayıs 1983'te Güney Kürdistan'da I-KDP, KYB ve İKP güçleri arasında çıkan iç çatışmalarda İbrahim BİLGİN yoldaşla birlikte şehit düştü.

Mehmet KARASUNGUR yoldaş, ulusal birliği yaratmak ve iç çatışmaları durdurmak amacıyla PKK-MK'sini temsilen bu çatışmalara müdahale etmek istiyordu. Ancak gericilik buna tahammül edemedi. Mehmet KARASUNGUR yoldaş, bir komplo sonucunda katledildi.

Berxwedan: *Anlatmak istediğiniz başka bir şey var mı?*

PAK-MK Üyesi A.: Kürdistan insanının uygarlıkla olan ilişkisi bütünüyle kopartılmıştı. Ama bugün halkımız tarihi serîhildanlarında gösterdiği gibi, yaşam ve halk gerçekliği için her zamankinden daha fazla bağımsızlık ve özgürlük istemektedir. Kendi kaderini kendi eliyle yazmak istiyor.

Nasıl ki bu halk tarihin daha ilk çağlarında, bu topraklar üzerinde insanlığın gelişimine katkı sunmuşsa, bugün de aynı karardadır. İnsanlık burada alabildiğine gelişip serpilecektir. Hem de her alanda. Bu nedenle, halkımızın ulusal birliğe olan ihtiyacı büyüktür.

Dünya ilerici insanlığına da şöyle seslenmek istiyoruz: Kürdistan halkına yardım ve destek, bütün devrimci-demokratik ve ileri güçlerin enternasyonalist bir görevidir.

Attığımız adımlar ve PAK'ın üzerine aldığı tarihi sorumluluklarla, direniş önderlerimizin, Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük şehitlerimizin aydınlattıkları yolda önümüze çıkacak tüm engelleri güçlü bir mücadeleyle aşarak, bu temelde kazanacağımız zaferi halkların özgürlüklerine kavuşmalarında bir temel haline getireceğimize söz veriyoruz.

Berxwedan: *Sizin söyleyecekleriniz var mı?*

PAK-MK Üyesi C.: Ulusal birlik ve bütünlük için bugüne kadar büyük fedakarlıklar sergileyen halkımız, bugün de büyük serîhildanlar temelinde sömürgeciliğe ve emperyalizme karşı yükselttiği mücadelesiyle büyük adımlar atmaktadır.

Partimiz PAK, halkımızın içinde bulunduğu bu serîhildanlar dönemini selamlıyor. Halkımızın daha ileri adımlar atması için güçlerini birleştireceğine, ulusal birlik ve bütünlük için cephe etrafında kenetleneceğine ve kendisine güveneceğine olan inancımız sonsuzdur. PAK ve HAK olarak, direnişleri başarıya ulaştırmak için sonuna kadar önderlik edeceğimizi bir kez daha belirtiyoruz. Önderimiz Abdullah ÖCALAN yoldaşın aydınlattığı yoldan hiç ayrılmadan Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük şehitlerinin takipçileri olacağımıza söz veriyoruz. Önderimiz Abdullah ÖCALAN yoldaşa selam ve saygılarımızı sunarız.

Avrupa basınında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi

Kürdistan İşçi Partisi gerilla mücadelesinin yıldönümünü kutladı

28 Ağustos 1991
Süddeutsche Zeitung, Almanya

Barlias'a bir panayır havası egemendi. Şam-Beyrut karayolundan biraz içerdeki bir binada 5.000 Kürt toplanmıştı. Bunlar sadece Lübnan'dan değil, Suriye, Türkiye ve Irak'tan da gelmişlerdi. Bina önündeki tozlu meydanda kolkola girmiş Kürt gençleri durup dinlenmeksizin Kürt milli oyunları oynuyorlardı. Ortalarında da Afrin kentinden gelen bir folklor grubu daireler çizerek halaylar çekiyordu. Ekibin başı neşesi ve giyimiyle masal sihirbazlarını andıran Kürt milli giysili yaşlı biriydi. Siyah gömlek ve şalvar üzerine renkli bir şal atmıştı. Ayağında da kırmızı rugan ayakkabılar vardı. Elindeki bir ipek mendilin içinde tuttuğu hançeri, bir bando şefinin sopası gibi dimdik sallıyordu. Yaşlı adam keskin adımlarla dönüyor, arkasından da bir düzene kadar kadın ve çocuk hareketleniyordu.

İnsanlar hep bir ağızdan **"Bijî APO"** diye bağırıyorlar. Bununla PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN kastediliyordu. ÖCALAN'ın büyük beze yapılmış portresi kutlama gecesinin salonunda asılıydı. PKK gerillalarının Türk ordusuna karşı başlattığı silahlı mücadelenin 7. yıldönümü olan 15 Ağustos kutlanıyordu.

APO'nun kendisi Bekaa Vadisi'ne inmiyor, Lübnan dağlarında hayranlarının yanına gelmesini bekliyordu. (...) Eğitim kampı Suriye-Lübnan sınırında ıssız kayalıklar arasında bulunuyor. Bir yay şeklindeki giriş kapısının üzerinde **"Akademiya Mahsum KORKMAZ"** yazılı ve çapraz duran iki kalaşnikof çizili. Agit kod adlı Mahsum KORKMAZ, PKK'nin büyük şehidi kabul ediliyor. 1986'da bir gerilla eyleminde öldürülmüştü. Agit'in adının verildiği kamp, 1966'lardan beri mevcuttur. Önce Filistin fedailerı, 1979'dan sonra da genç Kürtler orada gerilla eğitimi görüyorlar. 6 yıldan bu yana kamp sadece PKK tarafından yönetiliyor.

Akademi öğrencileri sadece ateş etme ve tırmanma eğitimi görmüyor, Türkiye ve Irak'taki Kürt dağlarına gönderilmeden önce siyasi eğitim de görüyorlar. Üç aylık eğitim döneminin iki ayında politik eğitim yapılmaktadır. PKK marksist-leninist bir partidir. "Büyük bir marksist teorisyen" olarak nitelendirilen Abdullah ÖCALAN'ın yapıtları okunması gereken kitaplar arasındadır. Fakat gerillalar salt kitabi bilgilerle yetinmemektedirler. Kampta eğitilenlerin edindiği bilgiler, sosyalizm ütopyası ile Kürt kurtuluş teorisinin renkli karışımından oluşan bilgilerdir. Bağımsız Kürt devletine ulaşmak ve ÖCALAN'ın formüle ettiği gibi, *"Türk sömürgeci kurumlarının ortadan kaldırılması"* hedeflerde herşeyin üzerinde durmaktadır.

Küçük sahnenin üzerinde bir imam hareketli bir konuşma yapıyor: *"Biz Kürtler hep köle bırakılarak hakarete uğratılmışız. Hz. Muhammed'in dediği gibi, dışlanması gerekenler hasta düşenler değil, hayatlarını kurtuluş mücadelesine adamayanlardır. PKK'nin savaşı Allah yolunda bir cihattır."* Yüz yaşlarındaki Mele Abdurrahman'da bu görüştedir. Dininin müslümanlık olduğunu söyleyen Mele, PKK'nin marksist oluşunun kendisini rahatsız etmediğini belirterek, *"Önemli olan partinin bizlere özgürlük getireceğidir"* sözlerini ekledi.

Yaşlı mele 1925 yılındaki Şeyh Sait Ayaklanması'na da katılmış. Eski ayaklanmaların aşiretçi temellere dayanması nedeniyle başarıya ulaşılmadığını, APO'nun ise ayakları yerde bir ulusal mücadele sürdürdüğünü belirtti.

PKK'nin programları kadar gerillaların da hayat hikayeleri renklidir. Birçoğu ülkeden kopmuş kişiler, örneğin Çiya. 20 yaşlarındaki bu genç Londra'da yaşayan zengin bir Kürt ailesinin mensubudur. Genç yaşlarda bir sokak çetesine katılmış, uyuşturucu ve içki kullanmış. 17 yaşlarındayken ilk kez ülkesine gitmiş. *"Orada öyle bir sefalet gördüm ki, bir şeyler yapmam gerekiyordu"* diyen Çiya, sonra herşeyi bırakıp Lübnan dağlarına yönelmiş.

40 yaşlarındaki APO bir baba görünümünde. Elinde kamıştan sopası ve çevresinde saygılı korumalarıyla ne zaman kampa gelirse, genç savaşçıların coşkusuyla karşılanır. En çok duyulan sloganlardan biri, **"Bi can, bi xwîn, em bi te re ne ey Serok"** sloganıdır. (...)

"Dağlarda Kürt avı"

8 Eylül 1991
Arbeiderbladet, Norveç

Türk askeri timi çok dikkatli ve dağınık bir biçimde yol alıyor, dağlarda dolaşıyor. Görülen her çalılık veya ağaçlık gerilla saklanmış ihtimaliyle iyice araştırılıyor. *"Burada çok terörist var, bu bölge çok tehlikelidir"* diyor timin komutanı olan subay.

Sınırda

İran sınırına yakın bir yerdeyiz. Taşlarla kaplı arazinin bazı noktalarında yeşil ve sarı ot kümeleri göze çarpıyor. Hemen arkamızda bir koyun sürüsü otlanıyor. Çobanlar ise tehlike olmayacak kadar küçük yaşlarda.

Bir süre sonra yaylaya çıkan göçerler tarafından terkedilmiş ve geride sadece taş duvarlar kalmış bir konaklama yerine geliyoruz. Türk askerleri hiçbir şeye şans bırakmak istemezcesine her yeri dikkatle araştırıyorlar.

Bu yıl göçerlerin yaylalara çıkması da yasaklandı. Öte yandan yüzlerce Kürt köyü boşaltıldı, halk göç ettirildi. Amaç; gerilanın destek olanaklarını yok etmek, PKK'yi tecrit etmek.

Geriye dönüş

Göçerlerin konaklama noktaları arandıktan sonra askeri tim geriye dönüyor. Dönüşte askerler daha sakin gözüküyorlar, fakat karargahlarına elleri otomatik silahların tetiklerinde ateşe hazır bir tarzda dönüyorlar.

Askerlerden biri, *"Biz onları bulamıyoruz. Onları gündüz bulmak imkansız"* diyor umutsuzca. Bu son bir ayda PKK, hemen hergün saldırılar düzenledi. Bu yıl ayrıca ilk kez büyük kentlere saldırarak, kentleri geceleri kontrolünde tuttu. PKK, Türkiye'nin doğusunda ve güneydoğusunda yaşayan 15-20 milyon Kürdün arasından sürekli artan sayıda gerillalar çıkarıp savaş cephesine sevkediyor.

Gece

Faruk, arama operasyonlarında Türk askeri timlerinin bulmaya çalıştığı gerillalardan biri. Gündüzleri Van'da aşçı olarak çalışıyor, geceleri eylemlere giriyor. Faruk, *"Ben yılın büyük bölümünü normal yaşıyorum. Partiden alacağım mesajla dağa çıkacağım. Biz açık arazide aylarca yaşayabiliriz. Gerekli destek ve yiyeceği köylülerden temin ediyoruz"* diyor.

Faruk, PKK'nın 1984 yılında silahlı mücadeleyi başlatmasından bu yana mücadele saflarında yer alıyor.

Ölenler

Türk makamlarının açıklamalarına göre şimdiye kadarki savaşta 3.000'i aşkın kişi öldü.

PKK kırsal kesimlerde büyük desteğe sahip. Son bir yıl içinde büyük kentlerde de destek buldu. PKK silah altına aldığı gerilla güçlerinin sayısını açıklamıyor. Ama bazı PKK sempatizanları ve gazetecilere göre, bu sayının 10.000-15.000 arasında olduğu tahmin ediliyor. PKK gerilla güçlerinin yarısı Türkiye'de, diğer yarısı da Irak, Suriye ve Bekaa Vadisi'ndeki kamplardadır.

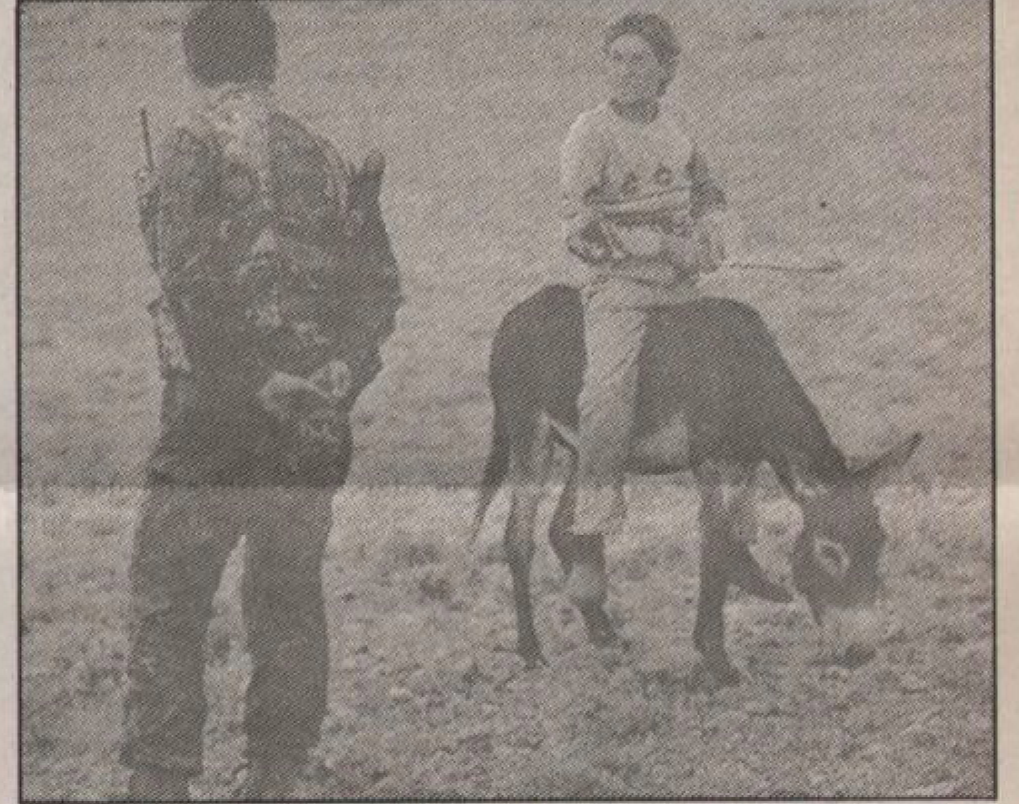
Özgür Kürdistan

Faruk'un arkadaşı Ahmet, *"Kürdistan'ı silahlı mücadeleyle kurtaracağımıza inanıyorum"* diyor. Fakat Ahmet artık PKK saflarında aktif mücadeleye katılamıyor, çünkü sağlığı işkence altında büyük oranda bozulmuş. Ahmet, bağımsız Kürdistan devletine ulaşmanın kolay olamayacağını belirtiyor, ama PKK'nin Kürtlere yaşam, direnç ve mücadele inancını aşıladığını da ekliyor.

Türk yönetimi ve basının PKK'yi terörist olarak nitelemesine kızan Ahmet, *"PKK değildir sivil halka karşı savaşan. PKK köylülerden, öğrencilerden, işçilerden, aydınlardan; her emekçi kesimden oluşan halkın kendisidir"* yanıtını veriyor.

TC, PKK'ye karşı savaşını her geçen gün daha da sertleştirerek sürdürüyor. Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın defalarca PKK'ye darbe vurulacağı ve bitirileceği sözünü verdiği biliniyor. Oysa TC'nin Irak'taki PKK üslerine yönelik son büyük askeri harekatından da hiçbir sonuç alınamadı. TC'nin bu politikası ayrıca hem Türkiye'de hem de Avrupa ülkelerinde yoğun eleştirilerle karşılaşıyor.

TC'nin PKK'ye karşı yürüttüğü savaşta zaferle çıkacağından umudunu kesmiş bir subay şöyle diyor: *"Kime darbe vuruyoruz? Kimin sonunu getireceğiz? Bu soruları cumhurbaşkanına sormak gerekir. Biz 3 Kürt teröristi öldürüyoruz, 30 yeni genç dağa çıkıyor."* Subaya göre sorun askeri yöntemlerle kesinlikle çözümlenemez. Subay, daha fazla Türk askerinin ölmemesi için, tek çıkar yolun PKK ile müzakereye oturulmasından geçtiğine kesinlikle inanıyor.

Kürtlere karşı yeni bir askeri harekat tartışılıyor

13 Eylül 1991
Elefterotipia, Yunanistan

Herkes Miçotakis ve Mesut Yılmaz'ın Kıbrıs ve Ege konularında yaptıkları görüşmelerle ilgilenirken, Ankara'nın ikinci bir askeri harekat hazırlıklarına girdiği haberleri yayılıyor. Bunun nedeni ise, son zamanlarda Türkiye'nin güneydoğusunda eylemlerin yoğunlaşması biçiminde gösteriliyor. Türk yetkililerin resmi ve gayri resmi açıklamalarından da bu durum anlaşılıyor.

Son zamanlarda, özellikle bu son 10 gün içinde Kürdistan İşçi Partisi-PKK'nin eylemleri büyük boyutlara ulaştı. Yöreyi gezen turistler, *"PKK öyle bir aşamaya gelmiş ki, artık yollarda arabaları durdurarak kimlik kontrolleri bile yapıyor"* diyorlar.

Öte yandan PKK Avrupa Temsilciliği yaptığı açıklamalarda, *"Kürdistan'a seyahat etmek isteyen turistlerin bizden izin almaları gerekiyor"* duyurusunu yaptı.

Türk generallerinin açıklamalarından, askeri harekatın 20 Ekim seçimlerinden sonra yapılmasının düşünüldüğü izlenimi ortaya çıkıyor. Fakat, eğer PKK'nin eylemlerinde artış olursa, bu harekatın daha kısa bir süre içinde de düşünülebileceği olasılığı da tartışılıyor.

Yeni bir askeri harekatla ilgili tartışmaların Ankara gündemine tekrardan girmesi, PKK'nin son olarak İran sınırına yakın bir yerde gerçekleştirdiği karakol baskınında 7 askerin öldürülmesinden daha çok, bu olayın yeni boyutlara sahip olduğu, eylemi gerçekleştiren PKK gerillalarının İran'dan gelerek vurdukları ve yine oraya döndükleri iddiasına dayanıyor.

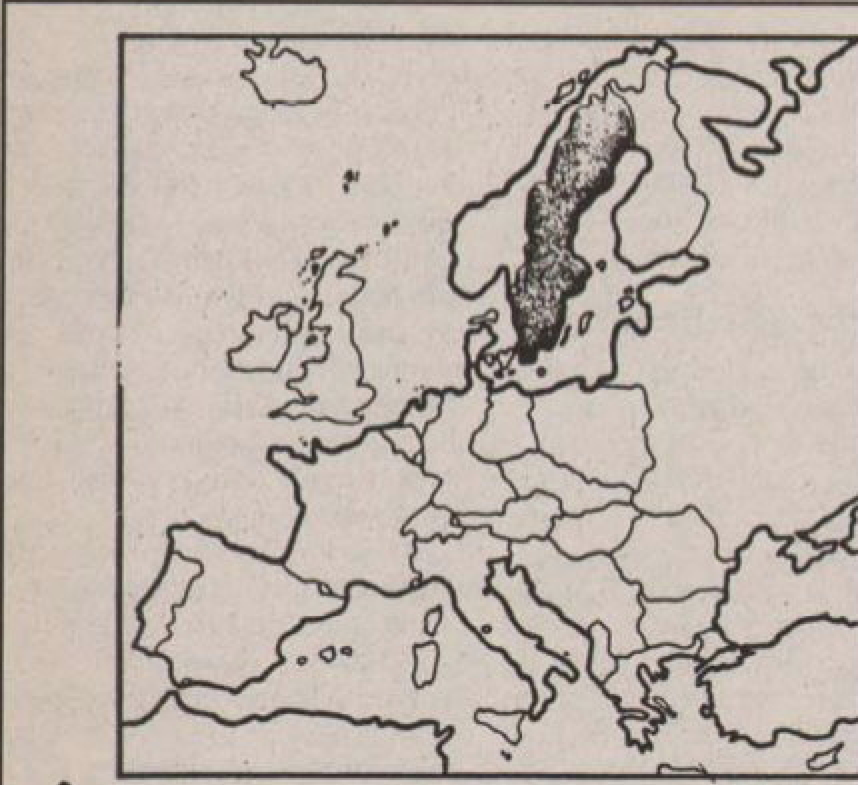
Bu olaydan çok önce de İran'da PKK kamplarının olduğu söyleniyordu. Ancak bu eylemle İran, ilk defa bu tarzda gündeme giriyor. Bu süreçte dikkat çeken bir yan ise, PKK'nin artık yavaş yavaş Bekaa'daki askeri kamplarını Türkiye, İran ve Irak'a taşırmaya başlamasıdır. Kuzey Irak'taki kampların az ve küçük oldukları sanılıyor. Şüphesiz, en çok ilginç olan PKK'nin Türkiye'deki kamplarıdır. Türk ordusunun Güneydoğu bölgesindeki dağları gözden çıkardığı ve buraların gerilla denetiminde olduğu da bir gerçektir. PKK'nin bu alanlardaki örgütlenmesini tecrit amacıyla Türkiye, güçlerinin yönünü büyük kentlere veriyordu. Ancak özellikle Diyarbakır olaylarından sonra kentler için de büyük bir korku gündeme gelmiş bulunmaktadır. Diyarbakır'da iki ay önce meydana gelen olaylar, dikkatlerin kentlere de yönelmesini sağlamıştır. (...)

Ankara'da son zamanlarda yapılan tartışmaların gündeminde salt bir askeri harekatın gerçekleştirilmesi konusu yoktur. Bundan önce yapılan harekatın ardından Batı'dan yükselen kınama sesleri ve harekatın başarı sağlamaması da tartışılıyor. Daha önceki askeri harekat esnasında PKK önceden haberdar olmuş ve gerekli önlemlerini almıştı. Türk ordusu yetkilileri ve politikacılar, yeni bir harekata diğer müttefik güçlerin de katılıp katılmaması konusunu tartışmak zorunda kalıyorlar. Bu harekata katılabilecek güçlerin başında da doğal olarak ABD düşünülüyor.

Fakat, Çekiç Güç ya da çok uluslu kuvetleri kullanmak kolay olmayacaktır. Bu başta Suriye olmak üzere, bölge devletlerinin tepkisini alır. Bu güçler, ancak Saddam yönetiminin kimyasal ve biyolojik silahlarını bahane ederek harekata geçebilir. Bunun ortamının hazırlanması da, ABD'ye bağlı bir olaydır. İpleri elinde tutan ABD ancak böyle bir ortam hazırlayabilir.

Hazır Çekiç Güçler'e gelince; bu güce asker veren devletler, çeşitli görüşmeler içindedir. Zira orada bulunmaları için verilen süre 30 Eylül'de bitiyor. Bu sürenin uzatılacağı ise kesindir. Bu hazır güçte 3263 ABD, 373 TC, 129 Hollanda, 36 Fransa, 176 İtalya ve 26 İngiltere askeri bulunmaktadır.

Sosyal demokratların İsveç yenilgisi

İsveç üzerine kısa bilgiler

İsveç, resmi adı İsveç Krallığı (Konungariket Sverige), İskandinav Yarımadasında, yüzölçümü bakımından Avrupa'nın dördüncü büyük ülkesi. Batı'da Norveç, kuzeydoğuda Finlandiya, doğuda Botni Körfezi, güneydoğuda Baltık Denizi ve güneybatıda Kuzey Deniziyle çevrilidir. Güneybatı-kuzeydoğu doğrultusunda 1.500 km, batı-doğu doğrultusunda da 400 km boyunca uzanır. Yönetim biçimi meşruti monarşidir.

Yüzölçümü: 449.964 km^2
Nüfus: 8.300.000
Nüfus yoğunluğu: Km^2'ye 18.45 kişi
Nüfus artış hızı: %0.3
Başkent: Stockholm (1.364.175)
Dil: İsveççe
Din: Hıristiyanlık
Para birimi: Kron
İthalat: Makina, petrol, besin maddeleri, mensucat, kimyasal ürünler
İhracat: Orman ürünleri, demir ve çelik, taşıt aracı, gemi, uçak

İsveç'te 15 Eylül günü yapılan genel seçimlerde 369 seçim bölgesinin tümünde oy sayım işlemi tamamlandığında seçim, 59 yıldır iktidarda bulunan sosyal demokratların yenilgisiyle sonuçlandı. İsveç Başbakanı Ingvar Carlsson, hükümetinin istifasını parlamento başkanlığına verdi. İsveç'te ufukta bir "sağ partiler koalisyonu" gözükmesine karşın, bu koalisyonun da kolaylıkla kurulamayacağı ve ülkeyi yeniden bir erken seçimin beklediği düşünceleri yoğunluk kazanıyor.

Parlamentoda temsil hakkı için ülke çapında %4 oy barajı uygulanan ve 6 milyon 447 bin 648 kayıtlı seçmenin bulunduğu İsveç'te, seçimlere katılma oranı %85 oldu.

Muhafazakar liberal merkez ve Hıristiyan demokratlardan meydana gelen sağ blok, 349 üyeli İsveç Parlamentosu'nda toplam 170 sandalye kazandı. Bu sayı, hükümeti kurmak için gerekli olandan 5 eksik. Bu durumda sağ blokun hükümet kurabilmesi için, Yeni Demokrasi Partisi ile koalisyona girmesi gerekecek. İktidardaki sosyal demokratlar ile ortâğı Sol Parti'nin oyları ise, mecliste toplam 154 üyelik kazandırdı. Son alınan sonuçlara göre sağ blok, üç yıl önceki seçimlere göre oy oranını %3,4 oranında artırıp 18 yeni milletvekili kazanırken, iktidardaki Sosyal Demokrat Parti ile Sol Parti'nin oy oranı da bir önceki seçime göre %5,3 oranında geriledi. İki parti toplam 24 sandalye yitirdi. Ingvar Carlsson %5,3'lük dramatik oy kaybı sonrası yaptığı açıklamada, bundan sonra muhalefet olarak mücadele vereceklerini belirtti ve İsveç'in yakın bir gelecekte genel seçimlere gidilebileceğini öne sürdü.

Neden bu sonuç?

Demokratçılık yarışında İsveç

Sovyetler'deki devlet kapitalizmi Batı'ya doğru yol alırken, emperyalizmin kendini kurtarıcı olarak lanse etmesi ve büyük fırtınalar koparması, kendi içindeki kofluğu, çürümüşlüğü gizleme feryatlarıdır, çünkü ABD emperyalizmi dünyanın en çok dış borcu olan ülkeleri arasındadır. ABD'nin dış borç toplamı, üçüncü dünya ülkelerinin dış borçları toplamından fazladır. Şiddetle halkların üzerine gidilmesi de, bu ekonomik krizin en somut göstergesi olmaktadır. Yıllarca Avrupa modelini halklara büyük bir özenle sunmaya çalışan kapitalizm, son siyasal değişimlerle birlikte Doğu Avrupa ülkelerinden başlayan ve milyonlara varan mülteci akınını, sosyalizme daha büyük darbeler vurmanın sarhoşluğuyla barış naraları atarak sahiplenmektedir. Fakat, kapitalizmin bir reçete olarak sunulmak istendiği İsveç modeli sosyal demokratçılık ise büyük sarsıntılar yaşamaktadır.

Bu seçimlerin özelliği, 1932'de iktidara geldikten sonra 1976-1982 yılları arasındaki dönem dışında hep iktidarda kalmış olan Sosyal Demokrat Parti'nin iktidardan düşmesi ve Hıristiyan demokrat blokun açık bir farkla parlamentoda çoğunluk sağlamasıdır. Bu durumda sosyal demokratlar en az üç yıl iktidardan uzak kalacak demektir. Bu gelişmeler, sunulmak istenilen sosyal demokrat reçetenin kofluğunun, tıkanmışlığının ifadesidir. İsveç 19. yy. sonundan itibaren Avrupa'nın en hızlı büyüyen ülkesi olarak kabul edildi. Bu fantastik büyüme, ekonominin çok geniş çapta liberalleştirilmesiyle gerçekleştirildi. Sosyal demokratlar 1930'larda iktidara gelince bu politikayı daha da palazlandırarak sürdürdüler, ama hiçbir zaman İsveç ekonomisini sosyalleştirme yoluna gitmediler. İsveç sanayisinin toplam istihdamında devletin payı hiçbir zaman %5'i geçmedi. 1960'ların sonlarında sosyal demokratlarda bir radikalleşme görüldü. Sanayide kamu mülkiyetinin arttırılmasına yönelik çeşitli öneriler ortaya atıldı, fakat bu öneriler halk tarafından benimsenmedi. Daha çok palazlanmayı hedefleyen pazar bulma arayışı istenilen düzeyde olmayınca, iç maddi hacmin arttırılmasıyla ağır vergiler altında ezilen halk, sosyal adeletin dengesizliğinden yakınmaya başladı. İnsanlarda çalışmak için hiçbir istek bırakmayacak kadar ağır vergiler konulması sonucu, halkın kendi yaşamını düzenlemesine olanak bırakılmadı. Böylece son 20 yılda İsveç en yavaş büyüyen ülkeler arasında kaldı. İnsanı parazit yaşama iten, kendisine yabancılaştıran; toplumla, çevreyle iletişimi kesilmiş, devlet cenderesi içinde posası çıkarılmış bir tip yaratılmak istenilmiş ve sonuçta büyük oranda insanların böylesi bir duruma getirilmesi başarılmıştır. Kapitalizmin sosyal demokratlık reçetesi kendine derman olamazken, son aldığı darbeyle de tıkanmışlığı, kofluğu, yozluğu daha iyi açığa çıkmış ve insanlık literatüründen silinmesi gereken modelin kendisi olduğu daha iyi anlaşılmıştır. Gelişmekte olan halk hareketlerini ancak şiddet yoluyla bastırmaya yönelmesi de bu tıkanıklığın en açık örneklerinden biridir.

Kapitalizmin reçete olarak sunmaya çalıştığı sosyal demokratçılık çatırdıyor

Dünya, insanlığın sorunlarını çözmenin yol arayışı ve çabası içindedir. Ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel, askeri olarak; kısacası, yaşamın her alanında karşı karşıya gelinen sorunları, gelişmelerin boyutu içinde çözüme kavuşturmak çabasındadır. Yetmeyen kalıpları aşarak ihtiyaca cevap verebilecek olanı ortaya çıkarma çalışmalarını her düzeyde sürdürüyor. Gerek reel sosyalizm gerekse emperyalizm açısından olsun tüm insanlık için bu gerçeklik ortadadır. Kapitalizm tarafından körüklenen insanlık sorunlarının boyutları genişlemiş ve çözümü ağırlaşmıştır. Teknolojinin alabildiğine gelişmesi ve bunun denetimi adına yaşanan denetimsizliği, bugün büyük tahribatlar yaratmaktadır.

Yaratılan insan tipi üretici olmaktan çok tüketici bir tip olarak giderek kendine yabancılaşmaktadır. Kapitalist ülkelerde, özellikle de sanayileşmiş Avrupa ülkelerinde yaratılan tip, üretici olmaktan çok tüketici bir tip olmaktadır. Kapitalist ülkelerde sosyal yaşam ciddi bir tehdit altındadır. Tüm dünyayı tehdit eden çevre sorunları da vardır. Tüm bu sorunlar kapitalizmden kaynaklanıyor. Son gelişmelerle birlikte hammadde ve pazar konusunda rahatlamış gibi görünen kapitalizmin bu rahatlığı onun öz yeteneğinden kaynaklanmıyor elbet, daha çok sosyalizmin kendi içinde uzun zamandan beri bir saplantı yaşamış olmasından kaynaklanıyor. Aynı zamanda reel sosyalizm kendi sorunlarını kapitalizme taşırma sürecini de açmıştır. Başlatılan bu süreç, halkların kapitalizm kaynaklı sorunlara karşı kızgın bir mücadele başlatma süreci de olmaktadır.

Demokrasi, insan hakları ve çevre sorunları gibi görünümler kazanacak ulusal ve sınıfsal mücadelelerin güçlenmesi kaçınılmaz olacaktır. Yani dünyada yaşanan değişikliklerin çalkantılı ortamında dünya, statükoları yeniden değiştirmeye yönelmiştir.

Avrupa'da yaşanan çözümsüzlük

1920'lere kadar dünya devrimlerine katkı sunmanın zemini durumundaki Avrupa, bugün devrim hareketlerinin tasfiye edilmesinin bubi tuzağı durumuna getirilmiştir. Özellikle devrimci hareketleri kendi bağrına çekerek posasını çıkarma, kapitalizmin nimetlerini anlata anlata bitirememe misyonunu da yüklenen Avrupa, özellikle Kürdistan konusunda kendisine verilen görevleri en iyi şekilde yerine getirmeye çalışmıştır. Sosyal demokratlık adına İsveç ve benzeri ülkeler, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini tecrit etmek için bir kaşık suda fırtına kopardılar. İsveç'in kendi başbakanı Olof Palme'yi öldürüp, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi önüne bir baraj yapmaya çalışması, Almanya'nın dünya tarihinde ikinci büyük bir mahkeme açması, sosyal demokratlıklarını tüm çıplaklığıyla gözler önüne sermektedir. Bu konumlarıyla insanlığın kurtarıcısı rolünü oynadıkları iddiaları da uçup gitti. Özellikle Sovyetler Birliği'nde reel sosyalizmin iflası ve devlet bürokrasisinin sosyalizm adına geliştirdiği otoriter egemenliğinin kapitalizme doğru yol alması, genelde dünya politikası özelde ise Doğu ve Batı Avrupa ülkelerinin politikalarında önemli değişikliklere neden oldu. Bunun sonucunda yıllarca sosyalizmin kötülüğünden dem vuranlar, kapitalizmin nimetlerini saya saya bitiremez görünümüne girdiler. İnsanlığın gerçek kurtuluş ve refahının Avrupa modeli demokrasi ve ekonomik modelden geçtiğini iddia eden ve bunun harikalığını anlata anlata bitiremeyenler açısından bugün artık bunun marifetlerini anlatacak durumda bile olmamaları gerçeği ortaya çıkmıştır. Bu vesileyle bir kez daha dünya insanlığının yegane kurtuluşunun sosyalizmde olduğu gözler önüne serilmiş durumdadır.

Sonuç olarak

Emperyalist, kapitalist modellerin, ilişkilerin, onun özgürlük anlayışının toplumların gelişmesine, baskı ve sömürüden kurtulmasına çözüm olmadığı, olamayacağı, tersine her türlü kötülüklerin kaynağının bu sistem olduğu sayısız örnekleriyle ve en son İsveç örneğiyle görülmektedir. Her türlü savaşların kaynağı, insana ve insanlık değerlerine düşman, insanı kendi doğal gelişmesinden alıkoyan bütün gerici anlayış ve kurumlaşmaların temeli açık ki, bu sistemdir.

Biraz daha sermaye, biraz daha kar uğruna bu sistemin yapmadığı çılgınlık, gerçekleştirmediği yıkım, gündeme getirmediği soykırım ve katliam yoktur. Onun özgürlük sözcüğünü durmadan propaganda konusu yapması ve "özgür insan, dilediği her şeyi yapabilen insandır" deyip insanın bireyselleşmesi, düşkünleştirilip özünün boşaltılması için ne gerekiyorsa, bunu en çarpık ve en kokuşmuş biçimiyle hayata geçirmesi tamamen aldatmacadır ve kendi egemenlik sistemini sürdürme amacına dönüktür. Özgürlükler ülkesi olarak gösterilen İsveç ve Avrupa toplumlarının bir bütününün durumu ortadadır. Sosyal demokratlık maskesiyle yutturulmaya çalışılan bu toplumlar, aslında çürümüş ve her tarafa pislik saçan insan yığınları haline getirilmiş, özgürlüğün ve özgür kişiliğin en çarpık ve yoz şekilde bireyselleştirildiği, insanların tanınmaz hale getirildiği birer batak haline dönüştürülmüştür. Sosyal demokratlık adına milyonlarca insan uyuşturucu müptelası haline getirilmiştir. Toplum sonuna kadar alkolikleştirilmiş ve sarhoş yığını durumuna düşürülmüştür. Kültür adına insanları çığırından çıkarıp, toplum bir bütün olarak düşkünleştirilip, yoz bir kültürle bütünleştirilmiştir. Her türlü iğrençlik almış başını gidiyor. Soygun, mafya, nihilistlik, holipoluk ve benzerleri tam bir toplumsal kaosu oluşturmaktadır. İşte özgürlükler ülkesi, işte sosyal demokratlık ülkesinin durumu!

Bugün dünya genelinde insanlık büyük bir özgürleşme ve özgür kişiliğin yüceliklerine ulaşma sorununu yaşıyor. Bu sorun çözülmeden insanlığın bugün yaşadığı büyük bunalımdan çıkış yolu bulunamaz. Son İsveç seçimlerinin ortaya koyduğu gerçek, kapitalizmin emniyet freni olarak kullandığı sosyal demokratlık maskeli modelin de tıkanması, kapitalizmin insanlığa vereceği hiçbir şeyinin olmadığı, kendisini en güçlü gösterdiği günümüzde bile en zayıf durumu yaşadığı tüm çıplaklığıyla gözler önündedir ve bu gerçeği gizlemenin olanağı yoktur.

Bu nedenlerle toplumları ve bireyleri özgürleştirip yücelten temel öğreti olarak bilimsel sosyalizmin düşüncede, kişilikte ve yaşamın her alanında egemen kılınması, bu temel doğrultuda örgütlenip yaygın bir mücadelenin geliştirilmesi vazgeçilmez olmaktadır. İnsanlığın kurtuluşu için bir kez daha ispatlanıyor ki, bilimsel sosyalizmin öngördüğü ekonomik politika, sosyalist demokrasiye uygunluk gösteren yönetim tarzı, enternasyonalist ilkeler, sosyalist kültür, sosyalist eğitim, sosyalist ahlak ve sosyalist hümanizm insanlığın özgürlük arayışının tek çıkış yoludur.

KORKUM GÖLGEM GİBİ

Şükrü Gülmüş

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Silah sesi sabahın vaktinde, gecenin karanlığında bir zelzele yaratır yüreklerde. Ve bu zelzelenin ulaşabildiği her yerde, aynı şey konuşuluyordu. *"Dün sabaha karşı gerillalarla askerler arasında çatışma çıkmış. Çatışma akşama kadar devam etmiş."*

Rivayet!...

Halkın dili bir söylenmeye görsün. Pireden deve yapar. Palandöken dağlarından Cudi'ye kadar yayılır bu sesle yarışan dilden dile dolaşan destan... Ama sessiz, ama korkakça da olsa...

Ama derin, ama ürkekçe de olsa...

Ama, umutsuz ama umuduna kıran da girse...

Yayılır dört bir yana bu ses. Kimileyin dostun dosta söylediği... Kimileyin düşmanın dostu korkutmak için söylediği; her haber bu halk dilinin bir konusudur. Ve böyle yıllardır, tandır başlarından pınarbaşlarına... Şehir gecelerinden duvar diplerine kadar yayılır bu haber.

Herkes kendince bir dersler, bir muştular çıkarır. Cesur, cesaretini biler. Korkakların kimine bir şok etkisi yapar. Kimini yüzyıllık gaflet uykusundan kaldırır. Kimini saflardan kaçırtır bu devrimin gümbür gümbür öten davulu ve susmayan şakıyan dilimiz, silahlarımız...

* * *

Kerem yaralıydı. Düşmanın elindeydi. Yaralarına bir parça tendüriyotlu bez bağlamışlardı. Buna da tedavi demişlerdi. Yani *"Biraz daha yaşa ve de bize yeni bir şeyler ver"* demekti bu tedavi.

Türkiye'ye daha girmemiş işkencenin tüm girdi mallarını denediler Kerim'in üzerinde. Bazen engizitörlerden, bazen ataları Osmanlı'dan miras aldıklarını denediler. Parmaklarını kestiler. Onlar daha sağlamdı. Göğüs kafesini kırdılar. Çelik matkaplarla deldiler. Yüreğine ulaşmak istediler. Yürek bir kurtarılmış üssüydü çünkü.

Kafatasını kırdılar. Beyne dokundular. *"Beynini kus!"* dediler. Beyin yürekçe yanıtladı. *"Bende kusulacak beyin beyhude ararsınız. Ben kusulması gerekeni tüm hücrelere dek kustum çünkü."* Bozgundu düşmanın hali. Ellerinde savaştıkları bir cesetti. Kendileri yeni yetme birer "beyaz doktor", stajyer ve bir kadavra üzerinde ilk dersleri.

Parça parça, lime lime ettiler. Kerem'in her parçası bir kertenkele kuyruğu gibi, dalga dalga bir bayrak gibi dalgalanıyordu. Tüm hücrelerine kadar direniyordu.

Bedenini terk edince ruhu, kemiklerini bir köşeye attılar. Bu kez ikinci elden geçirilecekti. Fareler, yılan ve leşkargalarına ziyafet verilecekti. Üç gün, üç gece değil. Üç ay gecesi ve üç ay gündüzü bir zamanda; dört bir yana haber verdiler. *"Bir hain, bir devlet düşmanı vurularak, öldürülerek ele geçirilmiş. Bilen, tanıyan veya en uzaktan da bir tanıdığı bulunursa ortaya çıkarılsın!"* türevi talimatlar gönderildi.

Bir bir, on on gösterildi köylülere. Kimse yanaşıp da bakamadı. Kimse *"Ben tanıyorum"* cesaretini gösteremedi.

Rivayet okundu!...

Öldürülen gerilla, Şandar köyünden Abdülselam Elvan'ın oğludur.

Haber salındı. İki jandarma geldi Abdülselam'ın kapısını çaldı. Abdülselam askerleri görünce sendeledi. *"Buyur buyur asker efendi... Buyur, bir emriniz mi var."*

Askerler ciddi. Askerler soğuk suratlı. *"Seni karakol komutanı çağırıyor. Düş peşimize!.."* Apar topar düştü askerlerin önüne Abdülselam Elvan. Bir kez de dönüp evine bakamadı. Karısına çoluk-çocuğuna bir şey diyemedi.

Yolda hiç konuşmadılar.

Askerler molalarda sigaralarını içip dumanı Abdülselam'ın yüzüne üflediler. Islık çalarak onun kulak zarını ufaladılar. Okşadılar korkuyla beraber. Karakola vardıklarında, komutan onları bekliyordu. Karakol bahçesi yeşillik ve güzeldi. Komutan ayak ayak üstüne atmıştı. Sormaya başladı.

- Senin Kerem Elvan adında bir oğlun var mı?

Oğlunun ismini duyunca başına bir felaketin geldiğini hemen anladı. Dili damağına yapışmıştı. Susuzluk kadar korku da bastırmıştı. Hemen yanıtladı.

- Hayır komutan beg!.. Yani evet... Ama onu yıllardır görmedim. O artık evladım değildir. Okusun diye mektebe gönderdik. Hema aklını çeldiler. Kötü kötü şeyler öğrettiler. Benim öyle bir oğlum yok artık...

- Sen sorduğuma cevap ver. Böyle bir oğlun var mı?

- Evet vardır. Ama reddetmişim evlatlıktan...

Komutan bu cahil, bu bilmez köylüye baktı. Gözü tutmuştu. Hiç bir sorun çıkarmayacağı belliydi.

- Gel hele şöyle otur. Evladım asker su getir. Çay getir bize.

Daha elleri üst üste ve göbek hizasında bağlıydı Abdülselam'ın. Hafif öne eğilmişti. Sanki tanrının huzurunda namazını ifa etmek üzereydi. Komutan:

- Rahat otur. Çekinme!...

O yine istifini bozmadı. Yalnızca ilişti sandalyenin bir ucuna. İdareten oturmuştu sanki. Getirilen suyu içti. Çayı aldı. Ama ikram edilen sigarayı nezaketen ve saygıdan almadı. Oysa canı ne kadar da bir sigara istiyordu. O çayını küçük küçük yudumlarla içerken komutan gözlerinin içine baka baka konuşmaya başladı.

- Bak Abdülselam efendi!...

Komutanın ona "efendi" demesi içini okşamıştı. Bir sıcaklık bırakmıştı. Belki ilk kez bir devlet görevlisi ona "efendi" diye hitap ediyordu.

"...Bu devlet, bu memleket hepimizin. Hiçbirimizin ayrısı gayrısı yok. Bu topraklar üzerinde ecdadımız beraber kan döktü...."

Abdülselam hayran hayran kafasını sallıyordu. Komutanın her kelimesini onaylıyordu. Sanki 'amin ... amin'di her kafa sallayışı.

"Eğer birileri bu vatana kast ederse... Namus û ayali kim koruyacak... Tabi ki biz... Bunun Kürdü - Lazı - Çerkezi yok. Bu vatan toprağının her karışında dedelerimizin kanıyla sulanan al bayrak dalgalandı ve dalgalanacak.

"Okumak ve yükselmek... Zengin ve fakir olmak her insanın elinde. Bakın her tarafa... Milletvekiliniz, bakanınız bile Kürt değil mi? Onlar böyle bir ayrım yapıyor mu? Senelerdir size hizmet eden başçavuşunuz Müslüm bile Kürt değil mi?..."

Komutan aşka geldi. Vatan denince Sakarya'ya uzandı. İzmir'de Yunan'ı denize döktü. Doğu'da Ermeniler'i kılıçtan geçirdi. Güney'de Fransızlar... Kuzeyde Rum-Pontuslar'ı tar û mar etti...

Ama Kürdistan'daki kan akan nehirlere... Kemik iskeletlerinden oluşturulan küçük dağlara hiç mi hiç değinmedi. Değinmedi, çünkü birazdan bunun en canlı örneğini Abdülselam'ın eline verecekti. Bu kemiklerden müteşekkil dağın bir tanesini sırtına yükleyecekti.

- "Neyse... Biz esas meseleye gelelim. Aylardır seni arar dururuz. Sen böyle vatanına, milletine düşkün iyi bir vatandaş ve mümin bir müslüman olmasaydın durum daha farklı olacaktı. Senin oğlun, devlete karşı geldi. Askerine silah sıktı. Onun için de öldürüldü.

- Müstahaktır komutan beg.. Allah devletimize zeval vermesin. Ona karşı çıkan eller kırılsın. Kem bakan gözler kör olsun...

- Dinle beni... Aylardır bunun bir sahibini aradık durduk. Bize dirisi kadar ölüsü de dert açtı. Birazdan sana oğlunun cesedini verecekler. Artık onu sen ne yaparsan yap... O da senin bileceğin şey!..

Son konuşmasını sertçe yaptıktan sonra komutan çekip gitti. Daha önce verdiği emrini tekrar etti.

Abdülselam karakol kapısında bekliyordu. Askerler çuval içinde bir şeyler taşıyorlardı. Bir elleriyle torbayı taşırken, bir eliyle burunlarını sımsıkı tutuyorlardı. Torbayı getirip Abdülselam'ın ayaklarının önüne attılar. Ardından da:

- Çabuk buralardan toz ol. Yoksa sen de oğlunun yanına gidersin!...

Hiç birşey anlamamıştı Abdülselam. Çuvalı sırtlayıp yola koyuldu. Bilinçsizce yürüyordu. Korku her tarafını sardığından oğlunun ceset kokusunu da alamıyordu. Uzunca bir mesafeden sonra, yoruldu, durdu. Çuvalı usulcacık yanına bıraktı. Sanki çok önemli ve çok namehrem bir emaneti yanında taşıyordu. Sanki çok sevdiği bir dostu; "Abdülselam dünya ahret bir dostum sensin. Bir sana bir de Cenab'ı Allaha güvenirim. Karıma göz kulak ol. Onu öz be öz numusun gibi belle, koru" der gibiydi. Ve yanındaki bir ceset değil de, o henüz taptaze, bir ya da iki kez koklanmış aziz bir cinsi latifti. Bir baksa... bir gözgöze gelseler, onu bir manyetik alan gibi kendisine çekecek, handikapi duygularını depreştirecekti sanki. Yanında sigarası da yoktu. Çuvala bakmadan ağzını sıkıca tuttu. Hırsla sırtına attı. Ama bir şey hançer gibi sırtına saplandı. Canı incindi. "Bu fettan kadına da ne oluyor" diyecekti, sonra kendisine geldi. Sırtında taşıdığını karakoldan aldığını ve oğlunun cesedi olduğunu daha yeni anladı. Çuvalı indirdi sırtından. Ağrıyan belini tuttu. Çuvala boydan boya baktı. Ağzını yokladı. Sımsıkı bağlanmıştı. Elini düğümlerde gezdirdi. Korkuyla okşadı. Etrafına bakındı. Kimsecikler yoktu. Karakoldan da çok uzaktaydı. Düğümler sağlamdı. Parmaklarıyla açamadı. Dişleriyle gevşetti. Gevşeyen ipler bir bir açılmaya başladı. Artık torbanın ağzı açıktı. Elini torbanın içine uzattı. Gözlerini kapadı. Parmaklarına bir tutam saç takıldı. Hızla açtı torbanın ağzını. Oğlu Kerim'in başıydı. Ama başın bir tarafı yoktu. Saçları kana bulanmış ve öylece kurumuştu. Bir tarafı tahta gibi sertti saçların.

Çocukluğunu anımsadı oğlunun. Gözleri yaş doldu. Bedeni sarsıldı. Sanki içine bir yıldırım düştü. *"Ne güzel de saçları vardı oğlumun, sarı sarı... Yumuşacık... Pırıl pırıl... Çocuklarımın en haylazı, en yaramazıydı. Ama en yamanı ve en çok sevdiğimdi benim. Hep dayına çekmişsin, derdim de, o da övünerek, göğsünü kabartarak, 'elbette dayıma benzeyecektim. Çünkü dayım has adamdır' derdi."* Dayanamadı... dayanamadı. Direnemedi gözyaşlarının akışına, içine gömemedi. 'Erkekler ağlamaz' diyemedi. "Erkekliğin canı cehenneme, ben en adi bir insanım. Bir baba bile olmadım. Evladımı, canımı sahiplenemedim. Yerin dibine batsın benim erkekliğim de, babalığım da...", "yerin dibine batsınnnn!..." Sesi yankılandı karşı dağlarda. Sonra dağlar yanıt verdi: 'YERİN DİBİNE BATSINNNN!...'

Hırs ve öfkeyle torbayı döktü yere. Bir kemik yığınıydı sırtında taşıdığı. "Bu ne biçim ceset! Bu ne biçim adalet ey yüce rabbim... Sanki her yerdesin. Sanki mazlumun yanında, zalime karşı duransın.. Hani nerde adaletin? Hani nerde yüceliğin?.. Bak şu rezil haline!.. Bak bak. Bak da böyle kullar yarattığına bir kez de sen utan. Bir babanın marifetini gör!.."

Oğlunun cesedini göremedi. Bir karış olsun bedeninde elini gezdiremedi. Parmaklarını tutup öpemedi. Parmakların çoğu yoktu. Saçlarını okşayamadı. Her tarafı kurumuş kandı saçları. Bağrına basamadı evladını. Kemikler birer hançerdi. İskelet var ama tenden eser yoktu.

Oturdu ağladı. Kalktı ağladı. Feryat figan etti. Saçlarını yoldu. Hawar çekti!.. Hawarına hawar veren yoktu dağlardan başka. Onlaraysa ne versen onu alırdın. Bir versen on ses tonu. On güç versen dağlar sana yüz güç doğururdu. Dağlar varlığın, dağlar direnişin ve başkaldırının varlık nedenleridir. Onlar arka çıkar sana en dar günde. Bağrına alır. Seni bir ana, bir yar gibi sarmalar.

Abdülselam Elvan. Bir babaydı. En kılcal damarına kadar korkunun işlediği bir baba. Bir babayken bu kez bir ana hassasiyet ve titizliğiyle evladını yeniden yaratıyordu.

Önce başının yerini yaptı. Ardından tüm iskeletini, her parçasını yerli yerine koydu. Karşısına geçti oğlunun. Onu düşledi. O yaman mı yaman oğlu ölmemişti. İşte karşısında yatıyordu, bir sabah uykusundaydı işte!.. Diz çöktü önüne. Yalvardı. Yakardı. Ellerini usulcacık başına uzattı. Başını göğsüne aldı. Öptü. Öptü. Öptü...

Toprak onların kuş tüyü yatağıydı. Baba oğul yanyana uzandılar. Abdülselam'ın gözlerinin her biri birer pınar. Oluk oluk yaşlar akıyordu su diye. Bu pınarın tek bir damlasını bile zayi etmiyordu. Tek tek damıtıyordu yürek ibriğine. Sonra oğlunun bedenini yıkıyordu. Onu canından, kanından ve ruhunun derinliklerinde yeniden yaratıyordu.

Mahmur gözlerle uyanıyordu oğlu Kerem. Ceylan gözleriyle babasına gülüyordu. Kollarını bir asma dalı gibi babasının boynuna atıyordu. Yanaklarından öpüyordu. Kırçıl sakallarını, okırpılmış bıyıklarını öpüyordu. Sonra geri çekilip:

"Baba ne olurdu sanki bıyıklarını şöyle doğru dürüst bıraksan!. Şöyle palabıyıkların olsa.. Ben de çocuk arkadaşlarıma; 'Hey bakın bakın bakalım sizin de babanızın böyle bıyıkları var mı?' desem." Gülüyordu Abdülselam. Daha ayva sarısı bıyıklarından tutarak Kerem'inin. "Benim yiğit oğlum.. Bak seninkiler de çıkmaya başladı. Ben bırakmadım. Bari sen bırak" derdi.

Sonra hep birlikte kalkıp işlerine koyulurlardı. Sabah kahvaltılarını da tarlada birlikte yaparlardı.

Abdülselam kaç zaman öylece kaldı. Kaç zaman düşlere daldı. Bilinmez. Ama bilinen bir şey varsa bu zamanın bitmesini hiç mi hiç istemiyordu Abdülselam. Kimse onların dünyasına girsin istemiyordu. Bu dünya iki kişilik bir dünyaydı. Baba ve oğul dünyası. Gerçeklikte olmayan... Yaşarken kurulmayan hülyaların bir güzel düşüydü yaşadığı.

Uyandığında bedeni sopsoğuktu. Etrafına bakındı. Yine kimsecikler yoktu. Oğlunun kemik parçalarını topladı. Bir genç kızın çeyizini hazırlaması gibi bir bir torbanın içine dizdi. Torbanın ağzını bağladı. Sırtlayıp yola koyuldu. Her şeyde oğlu Kerem'i görüyordu.

"Oğlum şurada koyun otlatırdı. Burada ava çıkardı. Şurada arkadaşlarıyla oynardı." Her yer onun gözünde canlanıyordu. Bugün ilk kez düşünüyordu. İlk kez yeni bir şey görüyor ve ciddi ciddi düşünüyordu.

"Peki ama neden oğlumun ölüm sebebini sormadım? Neden bana ceset yerine bu kemik yığınını verdiniz diyemedim? Niye bu elin parmakları yok? Niye bu baş yarım? Hani bu iskeletin eti, canı, teni nerde? Niye diyemedim? Niye soramadım? Ben ne biçim insanım? Ben ne biçim babayım?.."

Ve yanıtladı gözleri. Bulgur bulgur gözyaşları döküldü önüne... Ona yolculuk boyunca yoldaş oldular. Onu bir an bile yalnız bırakmadılar.

Her soru bir hain hançer gibi indi yüreğine. "Neden" söylemi bire bin doğuran nedenler sıralıyordu önüne. "Al sana!.. Al şu neden aynalarını! Bir bak haline! Sen Abdülselam hangi gün yüzünü tükürülecek hale getirmedin ki? Ve sen yaşadıkça yüzünde bu kara lekeyle yaşayacaksın Abdülselam!..

Bu yara bir şark çıbanından da beter bir yara Abdülselam!.."

Köyüne yaklaşıyordu. Bir akşam üzeriydi. Köylüler işlerinden dönüyorlardı. Koyunlar, kuzuların meleyişlerini o, yine çocuk seslenişleri olarak algılıyordu. Abdülselam'ı görenler oluyordu. Hiç kimse sırtında oğlu Kerem'i taşıdığını bilmiyordu. Kimileri selam veriyor ama selamlarının karşılığını alamıyorlardı. Nereden bilsinler ki bir ceset bir cesedi taşıyordu.

Devamı 11. sayfada

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Onurlu direnişin ve bağımsızlık savaşının kalesi olmuş bir beldemiz

KOÇGIRÎ

-II-

KÜRDİSTAN TARİHİNDE KOÇGIRÎ HALK AYAKLANMASI

Halk tarihimizde 1920'lerden sonra yaşanan ulusal nitelikli ayaklanmalardan biri de Koçgirî Halk Ayaklanmasıdır. Koçgirî Ayaklanması, gelişme biçimi, örgütlenme ve hedefleri açısından diğer halk ayaklanmalarımızdan farklı bazı yanları da içeriyor. TC'nin yeni şekillenmeye başladığı bir döneme

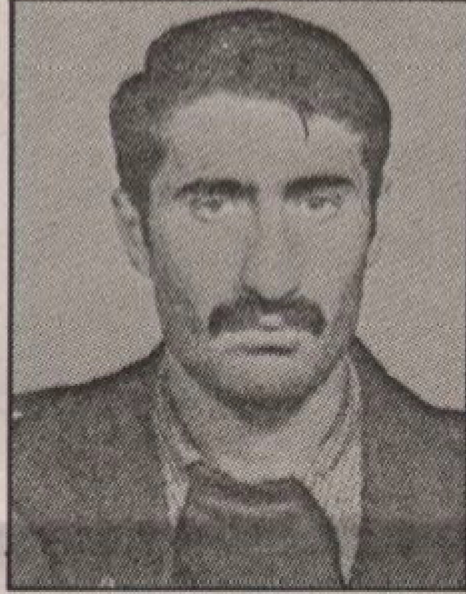

Nuri Dêrsimî

tekabül eder. Koçgirî Halk Ayaklanması kemalist devlet ideolojisinin "Misak-ı Milli sınırları" içinde "tek ulus" ve "tek pazar" yaratma emelleri doğrultusunda inkar, imha ve yoketme yöntemlerinin ilk meyvelerini verdiği, halkımıza karşı başlatılan yoketme sürecinin ilk belirtilerinin görüldüğü bir dönemde gerçekleştirilen bir halk ayaklanması niteliğindedir.

20. yy. başlarında Osmanlı İmparatorluğu tam bir dağılma sürecini yaşıyordu. Osmanlıların yüzyıllarca denetiminde tuttuğu ve sömürdüğü halklar bir bir kopuyor, ulusal haklarına kavuşuyorlardı. Böylesi bir dönemde Kürdistan'da da bir dizi ayaklanma patlak veriyordu. Ancak hiçbiri başarıya ulaşamadan kanla, katliamla bastırılıyordu. Fakat bu süreçte diğer halklar gibi Kürdistan halkı da bazı örgütlenme arayışlarına girişmiş ve bir kesim Kürdistanlı aydın tarafından "Kürdistan Taali Cemiyeti" kurulmuştur. Kürdistan Taali Cemiyeti'nin bir toplantısında aralarında Koçgirî aşireti reisi Elişêr ve Veteriner Doktor Nûrî Dêrsimî'nin de yeraldığı ezici bir çoğunlukla Kürdistan'ın bağımsızlığının ilanına karar verilmiş ve ilk hedef de, yabancı hiçbir gücün Kürdistan'da kalmasına izin verilmemesi biçiminde belirlenmiştir. Kürdistan Taali Cemiyeti Reisi Seyit Abdülkadir , Türklerin en zor bir dönemde oldukları ve bu nedenle onlara yardım edilmesi gerektiği savlarıyla karara karşı çıkmışsa da fazla bir ağırlığı söz konusu olamamıştır. Seyit Abdülkadir, her ne kadar tavrını "kardeşlik" kisvesine büründürmeye çalışmışsa da sonraki süreçte bunu işbirlikçilik ve mevki düşkünlüğü için yaptığı görülecektir.

Toplantıda alınan kararlardan sonra halk arasında örgütlenme faaliyetlerine girişilir. Bölgedeki birçok aşiretin desteği de sağlanarak silahlı bir güç oluşturulur. İlk örgütlenme çalışmaları 1918'de başlar. Bu dönemde Anadolu'da da gelişen bazı halk hareketleri vardır. Bunu fark eden Mustafa Kemal, önce Samsun'a ve ardından da Kürdistan'a gelerek bazı aşiretlerin ileri gelenlerinin desteğiyle 1919 yılındaki Erzurum ve Sivas Kongrelerini gerçekleştirir. M. Kemal bir taraftan bazı vaatlerle Kürt aşiret reislerinin desteğini almaya çalışırken, di-

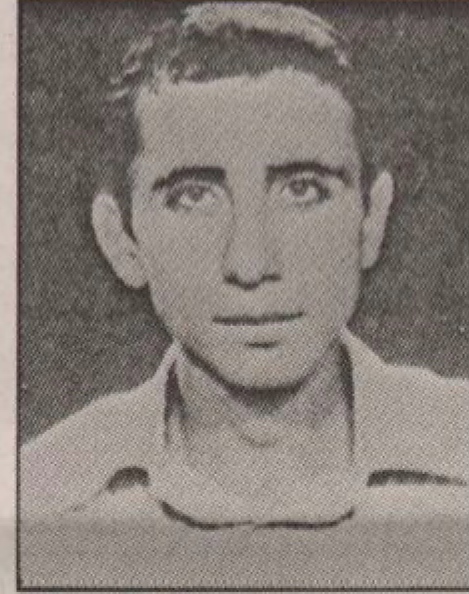
İbrahim Bilgin

ğer taraftan da Koçgirî'de gelişen tehlikeyi farkeder ve bu temelde hem zaman kazanma hem de bastırma yollarını arar. Ayaklanma önderlerine tekliflerde bulunarak onları ayaklanmalardan vazgeçirmeye çalışır.

Halk ayaklanması Ekim 1920'de başlayarak kısa sürede Koçgirî (Zara), Kamilava (İmranlı), Enderes (Suşehri), Tevrik (Divriği), Kumahan (Kemah), Kuruçay, Zevker (Refahiye), Pülür (Ovacık) ve Dêrsim'ın bazı diğer bölgelerine yayılır. 15 Kasım 1920'de Xozad (Hozat) ve 25 Kasım 1920'de Batı Dêrsim'de toplantılar yapılarak ayaklanmanın hedefi yönündeki istekler Ankara hükümetine bildirilir. Ancak Ankara hükümeti bir taraftan zaman kazanmak için bölgeye "Nasihat heyetleri" gönderirken, diğer taraftan da askeri hazırlıklara girişir. 1921 Mart'ında Koçgirî hareketi en büyük gelişmesini sağlar. Koçgirî'de, Kamilava ve Kumahan mıntıkalarında Türk ordu birliklerine üst üste darbeler vurularak yenilgiye uğratılır. Kemah kaymakamı ve jandarma komutanı da içinde olmak üzere çok sayıda asker esir alınır. Bunun üzerine 10 Mart 1920 tarihinde bölgede sıkıyönetim ilan edilir. 11 Mart 1921'de ayaklanmanın yönetim kademesinin yaptığı bir toplantıda Ankara hükûmetine yeni bir telgrafla istekler bildirilerek görüşme isteminde bulunulması kararı alınırken, Riha ve Dilûk'a kadar gelmiş olan Fransız kuvvetlerinden yardım isteme teklifi de reddedilir.

Ayaklanmayı bastırmakla görevlendirilen merkez ordusu komutanı Nurettin Paşa, bölgede seferberlik ilan ederek Giresunlu Topal Osman çeteleriyle harekete geçer. Bu arada 19 Mart 1920 tarihinde ayaklanma önderlerinden Haydar Bey Ümraniye nahiye müdürlüğüne getirilir. Haydar Bey, aşireti için kayıtsız şartsız bir af isteyerek göreve başlar. Elişêr ise Pilemorî (Pülümür) aşiretlerine mektup yazarak birlik çağrısı yapar, ancak cevap alamaz. Pilemorî aşiretleri yardıma yanaşmazlar. Böylece "böl, birbirine düşür ve yönet" politikasıyla Koçgirî Ayaklanması da çeşitli oyunlara maruz kalır ve giderek kan kaybetmeye başlar.

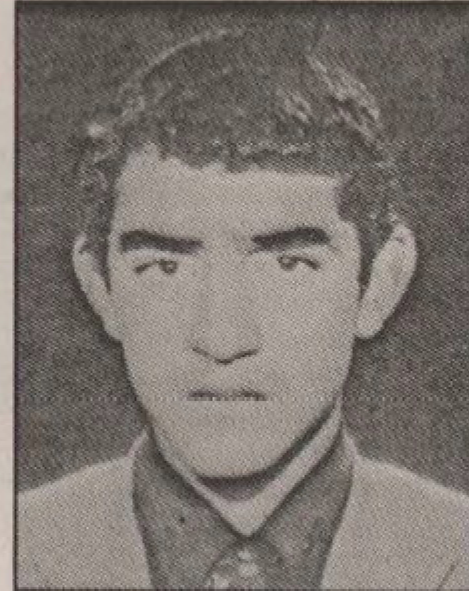
1921 Nisan'ında Koçgirî Kürt kuvvetleriyle Türk ordu birlikleri

Gürcan Özcan

arasında kanlı çarpışmalar yaşanır. Topal Osman çeteleri de gaddarlıklarıyla kendilerine verilen katliam ve talan görevinde kusur etmezler. Çarpışmalar Zevker, Kuruçay, Koçgirî ve Tevrik'de yoğunlaşır. Ancak kuvvetler birbirlerine fazla üstünlük sağlayamazlar.

Daha sonraki günlerde artık ayaklanma giderek zayıflar ve neredeyse bölgede hiçbir canlı sağ bırakılmaz. Ayaklanma bölgesinde yapılanlar, meclis tutanaklarında dahi Moğol istilaları sırasında yapılan barbarlıklara benzetilir. Fakat tek

Asker Demir

bir kişi bile sorunun siyasal yönüne değinmek istemez. Zira amaçlanan, ayaklanmayı Kürdistan halkı ve dünya kamuoyundan tecrit etmekti. Ayaklanmanın bastırılmasından sonra sayısı bilinen 180 köy tamamen yok edilmiştir. Onlarca genç kız, kadın ve nine katledilmiş, Kürt kadınlarına tecavüz edilmiştir.

Koçgirî Ayaklanması yenilgisinin nedenlerini Dr. Nûrî Dêrsimî kısaca şöyle sıralamaktadır:

1- Kürdistan Taali Cemiyeti'nin bazı üyelerinin ayaklanmaya katılmaması nedeniyle harekatı bir ahenk ve plan çerçevesinde merkezileştirip idare etmenin imkansızlaşması,

2- Bağımsız bir Kürdistan yaratma hususunda ihtilaf devletlerinin hazırladıkları projenin geniş Kürt halk tabakaları içerisinde derin heyecan yaratmışken ve ayaklanmaya girişilmişken, ihtilaf devletlerinin ayaklanmaya ilgisiz kalarak hiçbir yardımda bulunmaması,

3- Kürt milletinih toplumsal yapısının ekseriyetlę aşiretler şeklinde bulunması,

4- Din ve mezhep ihtilaflarını ortadan kaldırabilecek düzeyde bir gücün olmaması,

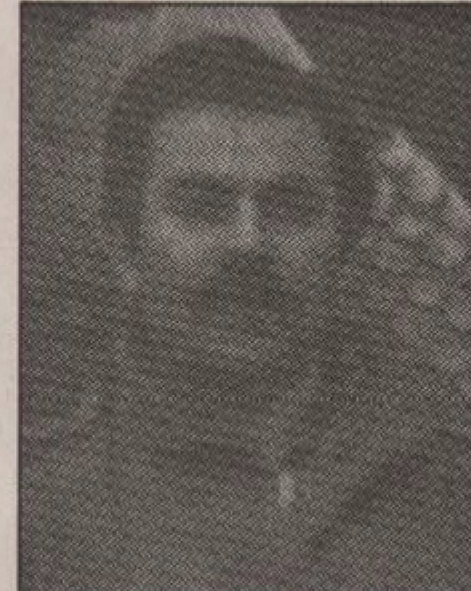
5- Düşman kuvvetlerinin sayı ve teçhizat bakımından üstün olması vb.

KOÇGIRÎ'DE MODERN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELEMİZ

Koçgirî Halk Ayaklanması kanla bastırıldı. Halkımız, o koşullarda düşmanın düzenli orduları karşısında durabilecek örgütlü gücünü yaratamadığından büyük acılar çekmiş ve çok şeyini de kaybetmiştir. Fakat bu bölgemizde yaşayan halkımız Koçgirî'de vuku bulunları hiçbir zaman unutmamış, bunları sömürgeci-faşist TC devletinin sergilediği vahşete olan kininin harcı yapmıştır.

1970'lerle beraber PKK önderliğinde gelişen modern ulusal kurtuluş mücadelemiz çok daha sonraki yıllarda, Koçgirî Halk Ayaklanmasını da kendisine miras alarak halkımızın sömürgeciliğe beslediği soylu kini daha güçlü zeminlerin yaratılmasının bir ögesi olarak değerlendirmiştir.

Nasıl ki Koçgirî, 1920'lerde dönemin koşullarını zorlamış ve gör-

Haydar Uzunyol

kemli bir direniş sergilemesini bilmişse, halkımızın yok oluşun eşiğine kadar getirilmiş olduğu 1970'lerde de yaşanan zifiri karanlığı parçalamak için yola çıkan öncülerimize göğsünü açmış ve onlarca evladını mücadeleye katarak sömürgeciliğe karşı yoğunlaşmış kinini doğru bir yolda düşmana kusmasını da bilmiştir.

Koçgirî'de mücadele oldukça geç gelişti. Bu da somut koşulların elverişsizliğinden ve sömürgecilerin beyaz katliamda sağladıkları ileri düzeydeki başarılarından kaynaklanıyor. Bölgeye dayatılan ileri düzeydeki sömürgeci otorite ve gerçekleşen büyük boyutlu asimilasyona rağmen, son yıllarda Kürdistan genelinde yaşanan gelişmeler etkisini buaraya da taşırmakta ve gelişmeler açıkça gösteriyor ki, bu alanımızda da artık ulusal kurtuluş mücadelemiz hem derinliğine ve hem de genişliğine yerleşmektedir.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin öncü gücü PKK, daha grup aşamasındayken bu bölgemize de el atmış ve öğrenci gençlik arasındaki yoğun çalışmalarıyla mücadelemizde gelişmelere damgasını vuran halkımızın yiğit ve devrimci evlatlarının ortaya çıkarılmasını başarmıştır.

Koçgirîli olan, ulusal birliğimizin yaratılmasında yoğun çabaların adı **İbrahim BİLGİN**, gençlik arasında yürüttükleri faaliyetleriyle fedakarlık ve özverinin güçlü örneğini sergileyen **Gürcan ÖZCAN** ve **Asker DEMİR**, yine mücadeleye bağlılığın timsali **Haydar UZUNYOL** yoldaşlar, mücadelemizle erkenden tanışarak, kanlarının son damlasına kadar savaşmış ve şehitler kervanına katılmışlardır.

Koçgirî bölgesi aynı zamanda düşmanın her zaman en çok yöneldiği alanlarımızdan biridir. Özellikle gelişen ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında tam bir tükenişi yaşayan faşist TC, geçmişte olduğu gibi günümüzde de aşiret ve mezhep çelişkilerini kullanmaya çalışmaktadır. Ancak Kürdistan genelinde yaşanan yoğun bilinçlenme ve siyasallaşma, bu bölgemizi de etkisi altına almakta ve Halk Kurtuluş Ordumuz-ARGK'nin düşmana peşpeşe vurduğu ağır darbeler, ulusal kurtuluşçu otoritemizin bu bölgede de yankısını bularak, gelişmesini hızlandırmaktadır.

Yeni süreçte Koçgirî alanı da güçlü çıkışlarla sömürgeci otoriteyi alaşağı edecek gelişmelerin yaşandığı ve kurtuluş umudunun müjdelendiği alanlarımız arasında yer almaya hızla hazırlanmaktadır.

Okuyuculara,

Uzun bir süredir yayınlamakta olduğumuz **"Adım Adım Kürdistan"** yazı dizimizin son bölümünü de böylece yayınlamış oluyoruz. Fakat bu, bu yönlü çabalarımızın bittiği anlamına gelmez. Bugüne kadar yayınladıklarımız, daha çok ülkemizin Kuzey Batı parçasının bazı kültürel, tarihi ve coğrafik özelliklerinin genel hatlarından ibaretti. Dolayısıyla önümüzdeki süreçte de hem ülkemizin diğer parçalarını hem de farklı diğer bazı yönleri kapsayacak çabalarımız sürecektir.

Bu nedenle, okuyucularımızın da önümüzdeki süreçte katkılarını sürdürmelerini istiyoruz.

Destpêk di rûpela dawiyê de

nên mezin li dijminî ketin. 8 serbaz hatin kuştin, gelek jî birîndar kirin.

Şer bi dirêjahiya şevê doma û her çû berê xwe da aliyê bajarê Çewlikê. Li nêzîkê gundê Pulê hêzên dijminî gelek hatin têkûz kirin. Şer dijwartir bû. Li vir jî 2 serbaz hatin kuştin, sersedek jî birîndar kirin.

Li vir çar gerîllayên ARGK ên leheng şehîd bûn. Ji şehîdên me 2 jin in. Şehîde me **Amed (Murat GUNGOR)** ji qopaniya Ardirek (Gökdere) navçeya Palî ye. Şehîdên jin jî **Şevîn** û **Hêvîdar** in. Navê şehîdê din diyar nebû.

Di roja 26'ê Îlonê de welatparêzên li Çewlikê çendekî şehîd **Amed** birin gundê wî. Li gund xwepêşdaneke şînê çêbû. Gelek welatparêzên ku ji bajarê Mazra hatibûn, tevlî xwepêşdana şînê bûn.

Li Gimgimê gerîlla avêtin ser qereqolekê

Mûş *(Berxwedan)* Gerîllayên ARGK Li navçeya Gimgimê êrdima Mûşê êrîş birin ser qereqoleke nuh dihat avakirin. Avahî hate rûxandin.

Berî çendekê jî gerîlla êrîş biribûn ser ser aopaniya Kîranî (Omcali) navçeya Gimgimê (Varto). Avahiya qereqola li vir jî hatibû rûxandin. Agahî gihan me ku li vir ji leşkerên dijminî hinek hatine kuştin û hinek jî birîndar kirin.

BÊDLÎS

Êrîşên gerîlla diçin ser hedefên leşkerî û fermî yên dagîrkeran

Tûx *Berxwedan)* Êrîşên ARGK ên li êrdima Bêdlîsê diçin ser hedefên dijminî didomin. Lêdanên mezin li dijminî dikevin.

Di roja 14'ê Îlonê de gerîllayên ARGK avetin ser gundê Xûrsê navçeya Xîzanê. Dora şantiya qereqolê pêçan, nobedaran girtin û agir berdan 3 navgînan. Ji bo karkerên di şantiyê de jî, axiftineke bangeşiyê pêşkêş kirin. Paşê xwe kişandin baregeha xwe.

Di roja 11'ê Îlonê de gerîllayên ARGK êrîş birin ser îstasyona radyolînk a li nêzîkê navçeya Norşînê. Gerîlla, hemû nobedarên li wir girtin û paşê agir berdan saziyê. Piştî çend rojan gerîllayên ARGK li gundê Kepenekê nêzîkê bajarê Bêdlîsê agir berdan qereqoleke ku nuh dihat avakirin. Gerîlla dest danîn ser çekên cerdevanên ku li vir nobedarî dikirin.

Di roja 12'ê Îlonê de gerîlla avêtin ser gundê Tolê navçeya Xîzanê. Hemû cerdavanên li gund girtin û dest danîn ser çekên wan. Gerîlla dest danîne ser 20 çekan.

Di roja 17'ê Îlonê de gerîlla agahî standin ku navgîneke têde cerdevan û serbaz hebûn, ji Motkî diçe qopaniya Meydanan. Gerîllayên ARGK li nêzîkê Geliyê Çemî (Çaygeçit) rê birrîn û navgîn rawestandin. Nasnameyên rêwiyan kontrol kirin. Serleşkerek û 3 cerdevanên di nava rêwiyan de girtin. Serleşker Omer Dogan, ku bûye sedema kuştina gelek mirovan, bi mirinê hate cezakirin. Cerdevan Muzzaffer Soyugüzel, Cevdet Alkiş û Husamettîn Demîr nehatin kuştin, lê gerîlla ji bo pirsyariyê wan tevlî xwe birin.

AMED

Di şerê li Çermûkê de dagîrker firokên cengê bikaranîn

Çermûk *(Berxwedan):* Li devera Merxokê navçeya Çermûkê êrdima Amedê şerekî mezin di navbera hêzên ARGK û hêzên dijminê dagîrker de çêbû. Dagîrker helîkopter û firokên cengê rakirin, da bikaribin xwe bigihînin encamekê. Firok kozên gerîllayan dan ber barana narînçokan.

Di vî şerî de ji hêzên dijminî 3 serleşker û 7 serbaz hatin kuştin, 3 serbaz jî birîndar bûn. 3 gerîllayên ARGK jî bi lehengî şer kirin û şehîd bûn.

Bûyer weha qewimiye:

Di vê hefteya dawiyê de li derdorên Çermûkê gelek livbaziyên gerîlla birêvediketin. Di roja 20'ê Îlonê de gerîlla avêtin ser qopaniya Şêxana Jorîn. Dest danîn ser hemû çekên cerdevanan. Piştî rojekê gerîlla êrîş dibin ser gundê Gozenekê. Paşê gerîlla diavêjin ser çend gundên din û dest datînin ser çekên cerdevanan. Dagîrker jî hêzên nuh dişînin derdorên Çermûkê.

Wêne: Berxwedan

Di şeva 23'ê Îlonê de li nêzîkê gundê Gozenekê gerîlla cemseyeke leşkerî dixin dafeke xwe û tevlî serbazên têde tune dikin. Weke dijminî daye bihîstin serleşkerek û 3 serbaz hatine kuştin. Paşê dagîrker 4 hezar leşkerên nuh dişînin deverê.

Di beyaniya 24'ê Îlonê de di navbera gundên Qelecikê û Germavê li devera bi navê Merxokê hêzên ARGK û yên dijminî rastî hevûdu dibin. Şerekî mezin destpêdike û şev û rojekê didome. Helîkopter tevlî şerî dibin. Paşê firok dest bi bombe barandinê dikin. Parêzkarên cerdevan ên ji bo şer hatibûn anîn, tev revîn û şer nekirin.

Weke agahiyên gihane me 2 gerîlla jî birîndar ketine destê dijminî. Piştî şer, dagîrker careke din hovîtiya xwe şanî kirin. Cendekên şehîdan li paş cemseyan girêdan û di nava sûka Çermûkê de kişkişandin. Ev jî bû ûştek, kû nifrîna gel li dijî wan bêhtir bikele.

Li Pîranê 20 serbaz û 12 endamên komên taybetî hatin kuştin, 50 jî birîndar bûn

Pîran *(Berxwedan):* Li dora gundê Pirişman navçeya Pîranê şerekî mezin di navbera hêzên ARGK û hêzên dijminî de derket. Di vî şerî de 20 serbaz, 12 endamên komên taybetî hatin kuştin, 50 jî birîndar kirin.

Şerê ku di roja 23'ê Îlonê de destpêkirî, şev û rojekê doma. Di vî şerî de 3 gerîllayên ARGK jî şehîd bûn. Tê gotin ku dagîrker çekên kîmî jî bikaranîne. Ji ber ku cendekên şehîdan 2 rojan li cihê xwe mane. Çekên wan jî li cem wan bûn. Eşkere dibe ku 2 rojan dagîrker xwe nêzîkê wan deran nekirine.

Paşê cendekên şehîdan bi hespan anîn deştê. Hêzên dijminî xwestin cendekan li paş traktoran girêbidin, lê gundî li berambere wan rabûn.

Li Farqînê di dafekê de serleşkerek, 13 serbaz û 4 endamên komên taybetî hatin kuştin

Farqîn *(Berxwedan):* Di roja 18'e Îlonê de li nêzîkê Farqînê gerîlla kerwanekî leşkerî xistin dafeke xwe. Lêdanên mezin li hêzên dagîrkeran xistin. Ev bûyer di navbera gundên Mêrangan û Çîçikan çêbûye. Di kerwanê hêzên dijminî de 3 navgîn hebûn. Gerîlla roketan, narînçokan û çekên otomatîkî bikaranîn û hersê navgînan jî texrîp kirin. Serleşkerek, 3 serbaz û 4 endamên komên taybetî li cihê bûyerê mirin. Serbaz û endamên komên taybetî yên ji mirinê xilas bûne, tev birîndar ketine. Serleşkerê hatiye kuştin, serleşkerê qereqola Mala Badê bû.

Li Bismilê 7 endamên komên taybetî, serleşkerek û serbazek hatin kuştin

Bismil *(Berxwedan):* Li nêzîkê gundê Bezwan navçeya Bismilê şerek di navbera hêzên me yên rizgariya netewî û hêzên dijminî de derket. Şerê ku di roja 26'ê Îlonê de destpêkirî 24 saetan doma. Weke agahiyên gihane me serleşkerek, serbazek û 7 endamên komên taybetî hatine kuştin, gelek jî birîndar kirin.

Li Licê gerîllayek şehîd bû

Licê *(Berxwedan):* Li dora Licê komeke gerîllayan kete dafeke hêzên dijminî û di şerê derketî de gerîllayek şehîd bû.

Weke agahiyên gihane me, di roja 23'ê Îlonê de li nêzîkê gundê Dêrxustê (Dîbek) komeke gerok a gerîllayan ketiye dafeke dijminî de. Her çendî koma gerîllayan piçûk jî bû, kariye çemberê bişikîne. Lê têkoşerê bi navê **Zinar** di reşandinên pêşîn de şehîd bûye. Piştî bûyerê dafê jî şer domaye. Ji dijminî kuştî hene yan ne, diyar nebû.

Êrîşên diçin ser gundan, civînên li gundan, livbaziyên herifandinê û livbaziyên kontrol kirina nasnameyan

Amed *(Berxwedan):* Li derdorên Amedê hêzên me yên rizgariya netewî ji aliyekê êrîşên jêhatî dibin ser dijminê dagîrker, ji aliyê din jî gelek êrîşan dibin ser gundan, civînan bi gundiyan re çêdikin û livbaziyên herifandinê li dijî saziyên dagîrkeriyê pêk tînin. Her weha li ser riyan jî kontrolan birêvedibin.

Hinek nûçeyên ji bûyerên weha ev in:

Di şeva 15'e Îlonê de gerîlla riya Amed û Mazrayê li nêzîkê navçeya Erxenî birrîn. Hemû navgînên derbas dibûn rawestandin û nasnameyên rêwiyan kontrol kirin.

Berî vê rojê bi rojekê ev rê li dora pira Kalemdax jî hatibû birrîn. Li kêleka kontrolkirina nasnameyên rêwiyan, hinde axiftin jî hatibûn pêşkêş kirin.

Di roja 12'ê Îlonê de gerîllayên ARGK riya Girê Sor (Sêwrek) û Çermûkê birrîn, nasnameyan kontrol kirin. Her weha di nava navçeya Girê Sor de, nivîsa "Bijî PKK, Bijî Serok APO" hate daleqandin. Ev nivîs li çend taxan hatibû daleqandin.

Di roja 14'ê Îlonê de gerîllayên ARGK çûn gundê Salihlî navçeya Erxenî û bi gundiyan re di mizgeftê de civîneke çêkirin.

Dîsa di roja 14'e Îlonê de gerîlla êrîş birin ser gundê Hacîcan navçeya Farqînê. Bêhtirî 100 gerîlla tevlî livbaziyê bûbûn. Hevxebatkarê bi navê Abdullah Çoban hate girtin. Piştî pirsyariyê, ji bo vê carê hate efûkirin.

Di şeva 19'e Îlonê de yekeniyeke gerîlla di navbera Amed û Licê de êrîş bire ser saziyeke petrolê. Gerîlla agir berdan saziyê û şewitandin.

Dîsa di şeva 20'ê Îlonê de li gundê Qitîn navçeya Karazê gerîllayên ARGK agir berdan saziyeke petrolê. Di vê livbaziyê de 2 kamyonên dewletê yên mezin jî hatin şewitandin.

Di şeva 22'ê Îlonê de gerîlla êrîş birin ser gundê Barinê navçeya Pasûrê û dest danîn ser 9 çekên cerdevanan.

SÊRT

Di navenda Şirnexê de şer: 7 serbazên dijmin hatin kuştin

Sêrt *(Berxwedan):* Di navenda bajarê Şirnexê di êvara 17'ê Îlonê şerekî dijwar di navbera hêzên ARGK ên dijminî de derket. Şer heya beyaniyê doma. Teviyê şêniyê Şirnexê temaşeyê şerî dikira.

Heya niha gerîllayên me gelek caran avêtine ser bajarê Şirnexê û hedefên dijimî rûxandine. Lê cara yekemin e, ku di navenda bajêr de şerek hevqasî dirêj didome. Di vî şerî de çi hundabûnek ji gerîllayên me nebûye. Ji hêzên dijminî 7 hatine kuştin û gelek jî birîndar kirin.

Êrîşa gerîlla çû ser qereqola Avyanê: 4 serbaz hatin kuştin

Şirnex *(Berxwedan):* Di wê şevê de, ku di navenda Şirnexê de şer dibû, komeke gerîllayên ARGK jî avêt ser qereqola gundê Avyanê. Gerîlla pêşî dora gund bi tevayî pêçandin. Paşê avahiya qereqolê dan ber rokêt, narînçok û çekên otomatîkî. Derfet nehiştin, ku leşkerên dijminî bikaribin bersivekê bidin. Avahiya qereqolê baş hate rûxandin.

Piştî bûyerê diyar bû, ku di avahiya qereqolê de 4 serbaz hatine kuştin. Pirraniya serbazên din jî birîndar ketibûn.

Di roja 15'ê Îlonê de gerîlla êrîş birin ser gundên Dilopkê (Damlabaşı), Xitman (Boyuncuk) û Çêlikan (Yaqmurkuyusu). Li hersê gundan dest li ser biqasî çekên 50 cerdevanan hate danîn. Ev gund niha girêdayê Basan in.

Piştî çendekê gerîlla avêtin ser qereqola Ruyê Sor, ku dikeve navbera Şirnex û Dihê. Avahiya qereqolê bi tevayî hate rûxandin. Hinek serbazên di kozan de bersiva gerîlla dan û şerekî kin derket. Gerîlla di demeke kin de, dengê dijmini birrîn. Ji serbazên dijminî gelek hatine kuştin, lê em agahdarê hejimaran nebûne. Tê gotin, ku di vê bûyerê de gerîllayekî ARGK ji şehîd bûye.

Di şeva 20'ê Îlonê de gerîlla êrîş birin ser ocaxên komirî yên li nêzîkê Şirnexê. Piştî ku gerîlla derdor pêçandin, karkeran li hev civandin û axiftinên bangeşiyê pêşkêşî wan kirin. Gava gerîlla xwe paş ve kişandin, ocaxekî mezin jî dan ber agirî.

Gundiyên Gercews û Heskîfê meşiyan

Êlih *(Berxwedan):* Bi armanca protestokirina bikaranînên li Misricê û tevgerên cewsandinê yên gelemperî gelek gundiyên ji gudên Gercews û Heskîfê di roja

14'e Îlonê de meşiyan.

Weke nûçeyên gihane me gundiyên gundên Botûj (Gûrgen), Ezdarê, Berdahol (Poyraz), Heştwan (Çalişkan), Kaniya Mezin (Sogucak), Kamarîn (Moram, Aydinli), Batir (Batur), Bilaxeş (Dereîçî), Seyaran (Aydinca), Batirdiz (Kutlu) û Bêcirman (Vergilî) bi 2000 kesan meşiyan û pêşemîn jî cerdevanan protesto kirin. Gundî li Heştwanê xwe civandin û heya gundê Xanîkan (Xanîka Seyidan, Yakakoy) meşiyan. Gelek jin û zaro jî tevlî meşê bûbûn. Di rê de dirûşmeyên rizgarîxwaziya netewî hatin bangîn. Dagîrker çi êrîşekê nebirin ser xwepêşdêran.

Hevxebatkar bê tole namînin

Sêrt *(Berxwedan):* Berî çendekê gêrîllayên ARGK keyê (muxtarê) gundê Sêvê navçeya Tillo yê bi navê Seyfettîn Akin girtibûn û tevlî xwe biribûn. Cendekê wî di roja 16'ê Îlonê de li nêzîkê Norşînê hate dîtin. Dîyar e, ku gêrîlla wî bi mirinê ceza kirine. Li ser cendekê wî nameyeke ARGK hate peyda kirin. Di nameyê de gunehên wî yeko yeko hatibûn jimartin.

Ev kesê rûreş endamekî partiya Turkeş bû û hevxebatkarekî dargîrkeran ê bijarte bû li êrdimê. Di meha derbasbûyî de li gundê Gundê Kevir 14 gêrîllayên ARGK şehîd ketibûn. Ev kesê rûreş, di vê bûyerê de rast û rast roleke mezin leyistibû. Di dawiyê de ev bêbext tola gunehên xwe bi canê xwe sitand.

MÊRDÎN

Gêrîllayên ARGK careke din êrîş birin ser Cizîra Botan

Cizîra Botan *(Berxwedan):* Hêzên me yên rizgariya netewî careke din avêtin ser navenda Cizîra Botan. Di domana êrîşê de gelek avahiyên dagîrkeran hatin rûxandin û lêdanên mezin li dijminî hatin xistin.

Weke nûçeyên gihane me bûyer weha pêşveçûye:

Êvara 19'ê Îlonê gêrîlla ji sê aliyan ketin nava bajêr. Berê xwe dan avahiyên fermî û navendên leşkerî û polîsan. Gelek avahî bi rokêtan hatin rûxandin. Lêdana mezin lê li Hotêla Kerem ket, ku weke baregeheka endamên komên taybetî dihat bikaranîn. Di hotêlê de agir jî derket û heya beyaniyê nekarîn vemirinin. Ji endamên komên taybetî û polîsan ên di hotêlê de gelek hatin kuştin. Lê dagîrker hejimara kuştiyên xwe veşartî hiştin û gotin polîsek hatiye kuştin, çendek jî birîndar bûne.

Di nava bajêr de cih bi cih şer jî çêbûn. Lê gêrîlla, piştî ku li hedefan xistin, xwe paş ve kişandin. Li dûv çûyina gêrîllayan dagîrker êrîş birin ser gelê me. Bi korî reşandin ser mirovan. 6 welatparêz birîndar bûn. Navên hinekan ev in: Yusuf Koç, Meryem Dayan û jina bi navê Heybet. Paşê jina welatparêz **Meryem DAYAN** di nexweşxaneyê de jiyana xwe hunda kir.

Ji aliyê din di wê şevê de, kî derdiketa der ve, dihate girtin. Roja dûv re jî, hîna mirov dihatin girtin. Niha gelek mirov hîna jî girtîne.

Her weha gelek xaniyên welatparêzan, ji ber reşandina hêzên dagîrkeran, xusarên mezin girtine. Welatparêz Alî Erînç 120 berik ji dîwarê xaniyê xwe derêxistiye.

Di êrîşa çûyî ser qereqola Heblêrê de 9 serbaz hatin kuştin

Cizîra Botan *(Berxwedan):* Gêrîllayên ARGK êrîş birin ser gundê Heblêrê û qereqola dijminî dan ber rokêtan. 9 serbazên dijminî hatin kuştin, gelek jî birindar bûn.

Ev bûyer di roja 16'ê Îlonê de çêbû. Gêrîlla pêşî dora Heblêrê pêçandin. Paşê êrîş birin ser qereqolê. Hêzên dijminî bi çi rengî nekarîn bersiv bidin. Paşê dagîrker dan bihîstandin, ku 3 serbaz mirine, 4 jî birîndar bûne. Lê di rastîniyê de 9 serbaz hatine kuştin, hejimara birîndaran jî gelekî bilindtir e.

Hejimara dîleyên şer ên di destê ARGK de zêde dibin

Di van demên dawiyê de, di encama êrîşen çûn ser qereqolan de û di encama hinde şeran de, hêzên me yên rizgariya netewî gelek serbazên dijminî dîlî girtin. Ji aliyekê dewleta Tirk xwedî li serbazên xwe dernakeve û ji bo berdana wan çi tiştekê nake, ji aliyê din jî hejimara dîliyan (hêsîran) zêde dibe.

Di roja 16'ê Îlonê de gêrîllayên ARGK riya Mêrdîn û Nisêbînê birrîn, nasnameyên rêwiyan kontrol kirin. Di navgînekê de serleşkerek, 3 serbaz û 2 cerdevan hebûn. ARGK wan dîlî girt.

Êrîşa gêrîlla çû ser gundê Binkalbê

Gercews *(Berxwedan):* Gêrîllayên ARGK êrîşekê birin ser gundê Binkalbê (Çukuryurt) navçeya Gercewsê. Di domana vê êrîşê de ku roja 13'ê Îlonê çêbû, dibistana ku li gund weke qereqolekê dihat bikaranîn, hate bombe kirin û rûxandin.

Yekeniya gêrîlla, piştî ku xwe gihande armanca xwe, xwe ji gund paş ve kişand. Paşê dagîrker li gund dest bi operasyonekê kirin û keyê gund Saît Turgut û gundî Mahmut Avci girtin. Dagîrker bi hinceta ku alîkariya gêrîlla kirine wan girtine.

Li Kerboranê livbaziyên li dijî sîxûran û li Şemrexê şer

Mêrdîn *(Berxwedan):* Di roja 15'ê Îlonê de hevxebatkarekî bi navê Saro Akar li nêzîkê Kerboranê hate kuştin. Diyar dibe ku ji aliyê ARGK bi mirinê hatiye cezakirin. Ev kes tevlî malbata xwe sîxuriyê dike. Lewma car bi caran ji vê malbatê berî niha jî hinek hatibûn ceza kirin.

Di roja 11'ê Îlonê de jî cerdevanekî bi navê Ahmet ji gunde Xelîlanê (Kilavuz) bû hedefê berikan û xedar birîndar ket.

Di roja 27'ê Îlonê de li gundê Şemikan (Karataş) navçeya Şemrexê (Mazidagi) şerek di navbera gêrîllayên ARGK û hêzên dijminî de derketiye. Serbazekî dijminî hateye kuştin, gelek jî birîndar ketine. Tê gotin ku di vî şerî de 2 gêrîllayên ARGK jî şehîd bûne.

Artêşa Tirk dîsa êrîş bire ser Geliya Xan Kûrkê

Di roja 20'e Îlonê de dewleta Tirk da bihîstandin, ku leşkerên artêşa Tirk êrîş biriye ser axa rojhilatê Kurdistanê (Îran) û lêdan li gêrîllayên ARGK xistiye. Lê ev bihîstandin bi tevayî derew e. Rastiya wê ev e:

Di vê rojê de artêşa Tirk careke din êrîş biriye ser başûrê Kurdistanê. Li bakurê Xan Kûrkê operasyonek çebû. Komek leşker û cerdevan bi şaşî derbasî rojhilatê bûye, lê bê ku bikaribin tiştekî bi destê xwe ve bînin, bi careke destevala vegeriyane. Nûçevanê mê weha dibêje:

"Niha Xan Kûrkê bi tevayî di bin serdestiya ARGK de ye. Gumruk jî hatiye danîn. Hema dewleteke piçûk hatiye avakirin. Heya berî niha bi demeke kin PKK li Amediye ne xurt bû. Lê niha de kolanên bajêr de xort, rozetên ERNK bi xwe kirine. Li bajarên mîna Zoxa jî. PAK her diçe bêhtir pêşvedikeve. Xweya ye, ku di demeke gelekî nêzîk de PAK wê serdestiya xwe ava bike."

Baskekî cengê taybetî yê dagîrkeriyê dişike

CERDEVANÎ DIHILWEŞE

Cerdevaniya ku bi navê "parêzkariya gundan" tê nasîn û weke baskekî cengê taybetî yê dagîrkeriyê li Kurdistanê hatiye avakirin, êdî hatiye keviya ji hev bûn û rûxînê. Di van rojên dawiyê de bêhtir tê dîtin, ku cerdavanên kevin çekan ji destê xwe diavêjin. Di nav wan de hinde serekên cerdevanan ên navdêr jî, cerdavan kom bi kom dev ji karê dikirin, berdidin. Li hinde deveran eşîr, bi carekê çekan li dijminî vedigerînin. Niha li bajar û navçeyên weke Sêrt, Şirnex, Pasûr, Farqîn, Çermûk û Xîzanê cerdevan dixebitin, ku çekan ji destên xwe biavêjin.

Ev pêşveçûn encameke serdestbûna otorîteya rizgariya netawa Kurdistanê ye. Li beramberê vî tiştê ku di rastîniyê de dihilweşe, ne tenê cerdevaniye, bêhtir ji vê pêşemîn rejîma dagîrkerên Tirk bi xwe ye. Hilweşîna cerdavaniyê jî, bi tevayî encameke aloziya rejîmê bi xwe ye. Di vir de biryara efûkirinê ya PKK jî roleke pêşemîn dileyize û dike ku cerdevan zûtir çekan ji destên xwe berdin.

Berxwedan-Navenda nûçeyan

Cerdevanên li Basan di livbaziya rûniştinê de ne

Li navçeya Basan êrdime Sêrtê, berî çendekê cerdevan çûn cem berpirsiyarên leşkerî û xwestin çekên ji wan girtibûn li wan vegerînin. Di nava van cerdevanên Basan de, hinde cerdevanên ji Dihê jî hene.

Lê daxwaza wan ji aliyê berpirsiyarên dagîrkeran nehat pejirandin. Ji ber vê 110 parêzkar li pêşiya avahiya qereqola navçeya Basan dest bi livbaziyeke rûniştinê kirin, ji bo protestokirina nepejirandina vegerandina çekan. Livbazî roja 14'ê Îlonê destpêkir û cerdevan dibêjin; *"Heya çekan ji me nestînin em ê livbaziya xwe bidomînin. Di nêzîk de maliyên me jî wê tevlî me bibin û em ê berxwedana xwe xurttir bikin. Me salox gihandin gundên cîran jî, da parêzkarên li wan deran jî tevlî me bibin. Kî bixwaze çekan ji destê xwe biavêje, dikare tevlî me bibe."*

Ji kîjan gundî çend cerdevan dixwazin çekan li dijminî vegerînin?

Ji Xitman 15, ji Tarmê 21, ji Şikefta Sipî 18, ji Xêştan 20, ji Dilopkê 15, ji Cêlekan 15 û hinek ji gundên din.

Li Farqîn û Hezro cerdevan çekan diavêjin

Li navçeya Farqînê êrdima Amedê cerdevan karê çekan ji destan berdanê berdewam dikin. Piştî ku cerdevanên gundê Cumapê çekan berdan bi rojekê, li Kaniya Sipî 15 û li Baskiyan 12 cerdevan çekan li dijminî vegerandin.

27 cerdevan bi hev re roja 13'ê Îlonê çûn qereqola li Farqînê û çekan li wan vegerandin. Piştî çendekê cerdevanên gundê Mêranî navçeya Hezro jî çekan li dijminî vegerandin. Cerdevan, sedema çekan berdanê weha anîn ziman: *"Êdî me nedikarî em derkevin nava mirovan. Gava me bixwesta em herin navçeyê, çi ajotkarek me dixiste mekîneya xwe. Gava em diçûn navçeyê jî, li çayxaneyan çayê jî nedidana me. Bi standina çekan me şaşiyeke pir mezin kiribû. Ji niha û pêve serbilind emê derkevin nava mirovan."*

Cerdevanên Pasûrê jî çekan li dagîrkeran vedigerînin

Di sala 1991'ê de li Pasûrê jî cerdevanî bi lez ji hev bû. Cerdevan li pey hev çekan ji destên xwe avêtin.

Li Pasûrê tenê cerdevanên eşîra Xiyan mabûn, ku çekan ji destên xwe neavêtibûn. Ji van 103 kes, roja 19'ê Îlonê çûn navenda Pasûrê çekan li dagîrkeran vegerandin. Roja 20'ê Îlonê jî 55 cerdevanên nuh çek berdan. Serekê eşîra Xiyan jî, di nava cerdevanên çek berdane de ye.

Roja 24'ê Êlûnê dîsa 5 cerdevanên gundê Xartan navçeya Pasûrê êrdima Amedê dev ji cerdevaniyê berdan. Bi vî awahî Mûş, Pasûr, Licê û Farqîn hema hema bi tevayî ji cerdevanan paqij bû. Li derdorê tenê li gundên navçeya Qabilcewzê (Sasûnê) cerdevan mane. Lê guman heye ku ev jî di nêzîk de wê dev ji vî karî berdin.

Li gundê Berinê navçeya Pasûrê hinde bûyer berdewan dikin. Di roja 22'ê Îlonê de gêrîllayên ARGK avêtibûn ser gund û dest danîbûn ser çekên 9 cerdevanan. Paşê dagîrker çûn cerdevanên dest li ser çekên wan hatibû danîn, girtin. Ji ber ku dagîrker ketine nnva tengezariyeke gelekî mezin: Heke çekan ji cerdevanan bistînin, wê sîstema cerdevaniyê belav bibe, nestînin çek dest diguharin û dikevin destê gêrîllayên ARGK.

Li Çermûkê cerdevan napejirînin ku tevlî şeran bibin

Ji gundên Çermûkê êrdima Amedê di roja 23'ê Îlonê de gelek cerdevan hatin navçeyê û xwestin çekan li dagîrkeran vegerînin. Ji ber vê bûyerê dagîker bizdiyan. Lewma daxwazê nepejirandin. Gava cerdevan li ber xwe dan, dagîrker jî şertê vegerandina diravên heya niha standine danîn pêşiya wan. Ev dirav jî ji bo her yekî biqasî 80 mîlyonan e. Di rastîniyê de tenê yek jî nikare hevqasî diravan peyda bike.

Paşê cerdevan bê çare vegeriyan gundên xwe. Piştî rojekê li gundê Merxokê şerek çêbû. Dagîrker cerdevanan ajotin şerî, lê tev şerkirinê nepejirandin û vegeriyan malên xwe. Çi bibe bila bibe, dixwazin çekên xwe vegerînin û êdî cih di çi pozberiyekê de negirin.

Li hemû deveran cerdevan dev ji karê cehşîtiye berdidin

Li hemû gund û navçeyên Kurdistanê cerdevan çekên ji dijminî standibûn, dîsa li dijminî vedigerînin.

Li navçeya Xîzanê cerdevanên gundê Sakê tev bi hev re xwestin çekan vegerînin. Li Hezexê cerdevanên gundê Xirabê Tuyan çek berdan, lê tev hatin girtin. Li gundê Erebanê navçeya Hezexê jî cerdevan dixwazin çekan vegerînin, lewma çûn navçeyê û serî dan berpirsiyarên dagîrkeran ji bo pejirandina vê daxwazê.

Li navçeya Hezo êrdima Sêrtê cerdevanên gundê Mişritan dixwazin çekan vegerînin. Niha dagîrker daxwaza wan napejirînin.

Li navçeya Dihê cerdevanên gundên Bêdarê û Balûkan jî demeke dirêj e dixebitin, ji bo bikaribin çekan vegerînin.

Te rûyê xwe reş kir "Mam Celal"

D. Kurdî

Mamê me Apê Celal, berî vê bi demekê li Şeqlawa civînek ji bo rojnamevanan çêkir "maşella her roj civînan çêdike" û got: "Em têgihiştin ku ev sê sal in PKK têkiliya xwe bi Seddam re heye. PKK alîkariya diravî û leşkerî ji rêjîma Îraqê distîne..." Bê guman e dilê karbidestên Tirk vehesiya û gayê nav pembûyan Turgut di bin simêlan de keniya.

Ez welatparêzekî Kurd im, mîna Mam Celal ne serok im. Ne jî mîna kurê Barzanî malmezin û serekêl im. Ji ber vê yekê û ji ber ku daxuyaniya mamê me xwîna di dilê min de keland û hinavên min guvaştine hev, min hewl da xwe ku van çend rêzan di derbarê daxuyaniya mam de binivîsînim. Ez ji sernivîsê heya bi tîpa dawiyê amade me berpirsiyariya nivîsa xwe hilgirim.

Piştî Tehranê berê kerwanê xwe da Bexdayê. Li Bexdayê bû serokê "Caşên 66'an". Kî ji we "Caşên 66'an" nas nake? Kurdên Kurdistana başûr ev nav li yên ku li dijî Barzanî derdiketin dikirin. "Caşên 66'an" di 1966'an de piştgiriya rêjîma Îraqê kirin, mîna parêzkarên gundan ên ku li bakurê Kurdistanê li hemberê şoreşê derdikevin, çek hilgirtin û li dijî Barzanî şer kirin. Mamê me Celal seroketiya wan dikir.

Gelo, derew dikarin rastiyan veşêrin?!

Em naxwazin li dîrokê vegerin û rûprlên wê birûpelînin. Heke em li dîrokê vegerin, bê guman em nikarin ji bin derkevin. Em ê li hezar hezarên mîna "Mam" rast werin. Em ê ji hêrsan re xwe biftisînin, em ê rûpelên wê dîrokê yeko-yeko biçirînin. Ji ber ku bi gemara wan rûpel gemarî bûne... Em dirêj nekin û serê we neêşînin. Piştî Bexdayê berê xwe da "Şama şerîf". Gelek rêz û hurmet ji karbidestên Suriyê dît. Abdullah Al Ahmer her roj pêre rûdinişt. Wî jî mîna(?) serê xwe jêre dihejand, te digot qey li ber "Rebbê Alemîn" tobe dike, hewqasî melûl û çavçilmisî bû. Wey mala dûvşiliyê bişewûte, mirov çendî serçemandî dike.

Hûn dizanin "ava bin kayê" çiye? Hûn baş dizanin ne girîng e ez ji we re bibêjin çiye û ne çiye. "Mamê" me jî mîna ava bin kayê ye. Bi durust silava xwe nade mirov, ê ku ne durust be jî paya wî her demê nizm û daketiye. "Ha rojekê li vir ha yekê li wir", tu dibêjî qey "morika histûyê xwe wenda kiriye". Wer hasil, di Şamê re xwe digihand Parîs, London, Bonn... û paytexta împeryalîzmê, Amerîka. Her dem diçû li împeryalîstan digeriya, ne tenê digeriya, digere jî. Lê bizanibin, kesî tu rêz jî nedida wî, mîna belengazan serê xwe li hember nîvkarbidestên Europî ditewand û ditewîne jî. Êdî her kes têgihiştiye ku çi "caw" e. Lewma berîkvala û destboş li mal û xwediyan, li "Şamê" vedigeriya.

Di şerê Xelicê de jî, xwest xwe ji meydana polîtîka û gotûbêjê bêpar nehêle. Rojê li cihekî dibû mîvan, radio, rojname, kovar, daxuyanî, hevpeyvûn... jê qut nedibûn. Bi daxuyanî, hêle-hêl û hevpeyvînan rûpelên rojname û kovaran dadigirt. Di radioyan de, perdeya guhên mirov li ber dengê wî qul dibû. Xwe dîk dikir û bi quretî weha digot: "Bi hezaran pêşmergeyên me amade ne ku xwîna xwe dilop bi dilop ji bo Kuwêtê birjînin. Em dagîrkirina Kuwêtê protesto dikin û Kuwêtê diparêzin..." bi rojnameya Al shark Al Awsat re weha digot. Bi rastî "Mam" rûyê xwe reşkir û dike jî. Gelo, qey xwîna pêşmergeyan hewqas erzan e ku ji bo mala Al Sabah xwîna xwe birjînin! An jî "Mam" dixwaze bi vê yekê "bi rêz" Bush razî bike, yan jî dîsa dilê "Mamê" me lotik û lîstikan dixwaze!

Em dirêj nekin û mêjiyê we li dora hev negerînin. Piştî ku "Hêzên Hevalbend" Kuwêt rizgar kirin û Seddamê faşîst ji ber xwe revandin, Al Sabah dîsa li îskemeya xwe vegeriya. Împeryalîszmê gelek qezecên giyanî û diravî bi dest xwe ve anî. Herweha bû "malmezin û padîşahê" dinyayê. Hema- hema Rojhilata Navîn bi tevayî xiste bin polîtîka xwe û "Sistema Cihanê ya Nuh". Di vê gerênekê de "Mam" li orta meydanê bê par û rûreş ma. Sed mixabin teştek bi dest "Mamê" me neket. Belê hesabê mal û bajêr li hev nehat. Vê carê "Apê Celal" bi ser neket! Ew hêle-hela wî di valahiyê ve çû.

Piştî vê doşbûnê, dîsa berê xwe da Bexdayê û li "dostê" xwe yê salan vegeriya. Ma gelo, kê ji we nedît ku "Mam" bi mirçemirç dêma Seddam radimûsand? We tevan dît çawa her du zendên xwe li dora gerdemê Seddam digerand, wî maç dike û dizîka di guhên wî de dike pistepist: "Bi qurbano! Min çiqas bêriya te kiriye. Demeke dirêj deras bû û me hevûdu nedîtiye. Dîsa bizanibe em dostên hev in. Guh nede daxuyaniyên min ên ji rojname û ajansan re. Bi can, bi xwîn ez bi te re me cegero!" Bi min nekenin, ma ji bilî van tiştan wê "Mam" çi bibêje? Min çiqas fedî kir dema Apê Celal bi şal û şapika Kurdî Seddam hembêz dikir û dêmên wî didalast. Hingê min got: "Erdo biqelişe û min daqurtîne!" Kê ji we weha negot? Bê guman ê ku toveke mirovahiyê pêre hebe wê dilê wî bi vê temaşegeha (?) bişewûte.

Ji bo otonomiya -"maşellah çi otonomî ye"- sexte, zikê xwe li Otêla El Reşîd li Bexdayê têr mirîşkên fetisî kir. Bila xwarina "Mam" hebe, zik tim tijî be, girafêt girêdayî be... wekî din tiştek pê negereke. Otonomiya çi halê çi ez bi gorî..!

Piştî ku Seddam têkçû û gelê me li başûrê Kurdistanê pingirpingirî bû. Li sînorên bombakirî pergende bû... Hinekan bomba pêve teqiyan, hinek bi sermayê qerimîn, hinek ji birçîbûnan mirin, hinek ji tîbûnan koçbar bûn... û hinek ji derdên van merokan! Bibexşînin, êdî zimanê min nikare van kesan mîna "serokan" hilgire.

Çi şerm û fihêteke mezin bû, dema ku Seddam û Mam dest di ser histûyê hevûdin re xuşandin. Te digot qey biraşîrên hev in. Bi ken, bi def û dawet Mam çend rojên têr li Bexdayê derbas kirin. Hûn baş dizanin, ne hewce ye ez bibêjim li Bexdayê çi got û çi negot. Gelo, ma "Mam" û sed kesên weke wî diwêrin devê xwe vekin û zimanê xwe li pêşiya "General Seddam" bigerînin?! Xwedê mirov bisitirîne, xwedê Apê Celal sitirand. Na law, kê got xwedê, wî bi zimanê xwe yê şêrîn û rûyê xwe yê nermik xwe ji zindana "Al Xarîb" xelas kir.

Piştî çend çûn û hatinên di navbera Bexda û Şeqlawa de, êdî xwedê jê nerazî westa bû. Belkî westa nebûbe jî, kî dizane. Vê carê dor da kurê Barzanî ku "dest û lingên xwe ji hev nake der!" Hûn jî dizanin, ez jî dizanim ku kurê Barzanî nizane biçe destavekê, wê çawa kesekî polîtîkzan be û biçe hevdîtinên polîtîkî çêbike! Xwedê me ji polîtîkzanên "axir zeman" biparêze. "Mam" rê ji wî re vekir û gotê: "Fermo, tu jî here qanadên çend mirîşkan digel çend awir û gefxwarinan bibîne û vegere". Belê, girîng e ev kes jî biçe Bexdayê, ji ber ku ew serokekî qaşo "Eniya Kurdistanî" ye. Wey mala minê, "Maşellah Mesûd" çû û venegeriya! Venegeriya û ne jî dengê wî hat. Hûn dizanin rewşa wî li Bexdayê çi bû û çi dikir? Ez vê jî ji we re nabêjim, ma ez ê her tiştî ji we re bibêjim! Êdî hûn jî ji xwe re bibêjin...

Xwedê neyne serê gawiran! Seddam ew li Bexdayê rakiribû feleqeyê û jêre digot: "Hûn otonomiyê dixwazin ne! A ji te re... Ev Kerkûk... Ev Silêmaniyê... Ev Mûsil..." Belê, Seddam li şûna Kerkûkekê gelek Kerkûk dane Maşellah Mesûd! "Serê kero te çi xwar!" Qare-qar û hawar hawara malmezinê me di ezmanan re derdiket, di bin lêdanê de weha digot: "Na...na! Em henekan dikin, Kerkûka çi halê çi, em gel dixapînin, Kerkûk di dîrokê de cihê we ye... em derewan dikin, em..." Ez di bextê we de me nekenin.

Em vegerin ser "Apê Celal". Piştî Bexdayê berê xwe da "Enqera bavo".
Belê, ma we ji bîr kir, ku Enqere ya bavê wan e. Heke ne ya bavê wan ba, ma her roj li wir çi dikin, ma "morika histûyê xwe li wir wenda kirine!"

Li Enqerê jî têra zikê xwe xwar û vexwar. Ne tenê xwarin, vê carê bi karbidestên Tirk re rûnişt û pêşeroj digel hev pîlan kirin. Êdî "Apê me" dest bi pîlanan kir. Lê bizanibin nikare bi Kemalîstan bikene. Kemalîst ne mîna "Xalê Sebah" ê bi egal in...

Hema carekê ji xwe bipirsin, ji bo çi karbidestên Tirk pêrgîna "Mam" diçin? Ji bo çi destên xwe li pişta wî ya pan dixin? Û ji bo çi destên xwe di ser zikê wî yê "bendekî" re duxuşînin..? Bersiva van pirsan ji min nexwazin, herin ji Mam Celal û Hayrî Kozakçioglu bipirsin, ew baş dizanin bersivan bidin.

Gelo, hûn dizanin niha Saziya Şerê taybetî Apê me Celalê Talabanî ji xwe re mîna destikekê bikartîne? Heke hûn bi vê jî nizanibin, naxwe hûn nizanin çerx çawa digere. Belê...Belê, niha zimanê M. Celal li gora daxwaza rêjîma Tirk û bi taybetî "Daîreya Şerê Taybetî" tîpan direşîne. Heke ne weha be ma "PKK alîkariyê ji Seddam digre" tê çi wateyê? Bê guman, her kes dizane ku ji PKK bêhtir kes seroketiya şerê serxwebûn û azadiyê nake, dewleta Tirk bi tank, top û balafirên xwe li dijî PKK di şer de ye... dîsa jî mikare kerwanê azadiyê bide sekinandin... Ji ber vê yekê dest diavêje peyayên xwe û devê wan dike "zirneya gewandan". Ji serê beyanê heya serê beyanê êrîşê dibin ser Partiya Karkeran. Gelê Kurd û cîhan tev dizanin ku PKK heya niha alîkarî ji tu dewletan nestandiye. Ne faşîstê Seddam û ne jî kesên din. PKK ne wek wan e bavo; dostaniyê bi Kurdkujan re çênake.

Ez dixwazim bipirsim, ma rêjîma Tirk dosta me ye? Dewleta Tirk rizgariya Kurdan dixwaze? Madem rizgariya Kurdan dixwaze ji bo çi şerê qirkirinê li dijî Kurdan bikartîne..? Û madem dewleta Tirk dijmin e, Celal efendî diçe li cem wan çi dike?! Ez di bextê we de me bersiva van pirsên min bidin.

Ez ê li dawiyê ji derdê van Kurdfiroşan dîn bibim. Diçin xwe diavêjine hembêza Seddam Ozal... û li dawiyê dibêjin "PKK têkiliya xwe bi Seddam re heye". Armanca wan ew e ku PKK di nava Kurdan û cîhanê de pîşange bikin (teşhîr bikin) û hedefa dewleta Tirk pêk bînin. Lê hema, bila di dilê wan de bi hesret be, bila di xwe de bimrin. PKK di dilê gelê Kurd de ye. Serok APO ronahiya çavên gelê Kurd e, ji serê sibê heya êvarê ji 7 salî heya 70 salî bang dikin: "Bi can, bi xwîn em bi te re ne ey Serok!" De herin bimrin! Herin bikine kewte-kewt.

Ez di bextê we de me, ji bîr nekin niha Apê Celal û Maşellah Mesûd, çav reşê bi rêz Barzanî amadekariyên vekirina bîroyên Partiyên xwe li Enqerê dikine. Ez dixwazim haya we ji vê "xweriswakirinê" hebe, ji bo ku hûn di pêşerojê de ecêbmayî nemînin. Ji bo ku hûn jî mîna min dîn nebin...

Banga ERNK di weşanên Yugoslavî de

"Ew çend Kurdên ku tevlî şerê hundirî yê Yugoslavî bûne ne ji me ne"

YXWK - Yugoslavya:

Weke her kes dizane ku di nava du-sê mehên derbasbûyî de û heya niha di nava komarên Yugoslavî de şerekî giran û gurr heye. Milletên ku li Yugoslavya dijîn dixwazin ji hev cuda û serbixwe bibin.

Di vê domanê de hemû radio û televizyon û rojnameyên Yugoslavî nûçeyek belav kirin ku, *"Kurd tevlî vî şerê hundirî yê Yugoslavî bûne. Kurd piştgiriya aliyekî dikin û li dijî aliyê din di şer de ne..."* Vê yekê hîkariyeke nebaş li ser tevayî Kurdan kir û di nava Yugoslaviyan de navê Kurdan bi neqencî hate belavkirin.

Her weha vê nûçeyê tesîrek li ser Yekîtiya me, **Yekîtiya Xwendevanên Welatparêzên Kurdistan** jî çêkir. Lewma me dest bi kar û xebatê kir ku, em ji gelên Yugoslavya re îspat bikin ku ew kesên tevlî şer bûne hinde kesên xwefiroş in û tu caran nikarin 30 mîlyon Kurd temsîl bikin.

Ji ber vê yekê, li Belgradê hevalekî bi navê **"Komîteya ERNK"** bi televizyona Yugoslavî re hevpeyvînek çêkir û da xuya kirin ku *"Weşanên Yugoslavî di derbarê gelê Kurd de neheqî kirine û agahî nerast belav kirine."*

Ve daxuyaniya fermî (resmî) ya ERNK gelekî deng da û hema-hema weşanên Yugoslavî her roj li ser diaxifîn.

Piştî hevpeyvînê belavokek bi navê ERNK hate deranîn û YXWK li hemû bajarên Yugoslavî belav kir.

Di banga ERNK, ya ku bi dorfirehî hatî belavkirin de, hate ziman ku "gelê Kurd di dîroka xwe de dostê gelan bûye. Tu caran li dijî qirkirin û hilanîna neteweyan derneketiye... Armanca gelê Kurd a pêşemîn serxwebûn û azadiya Kurdistanê ye, ji bo pêkanîna vê armancê jî, li dijî dijminê xwe bi xwînê derketiye... Ew kesên tevlî şerê hundirî yê Yugoslavî bûne, tu caran berpirsiyariya gelê Kurd nakin, ew çend xwefiroşin li ser gelê Kurd nayên hesibandin..." her weha nasdana PKK, ERNK, ARGK û şerê ku li dijî dijmin têye meşandin bi dorfirehî hate kirin.

ГЛАС ☆ СРИЈЕДА, 21. АВГУСТ 1991. 9

НАЦИОНАЛНИ ФРОНТ ЗА ОСЛОБОЂЕЊЕ КУРДИСТАНА О ПИСАЊУ НЕКИХ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ЛИСТОВА

„КУРДИ НИСУ ПЛАЋЕНИЦИ"

● Одбацујемо и сваку помисао да прави Курди могу бити страни плаћеници и најамници. Тим нечасним послом могу се бавити отпадници народа. Такви појединци су и наши непријатељи - стоји у апелу што га је упутио ЕРНК, Национални фронт за ослобођење Курдистана, представништво у Југославији - поводом текстова објављених ових дана у медијима, у којима стоји да међу сепаратистичким снагама у Југославији има и Курда. У писму тврде да је овај народ пријатељ Југославије.

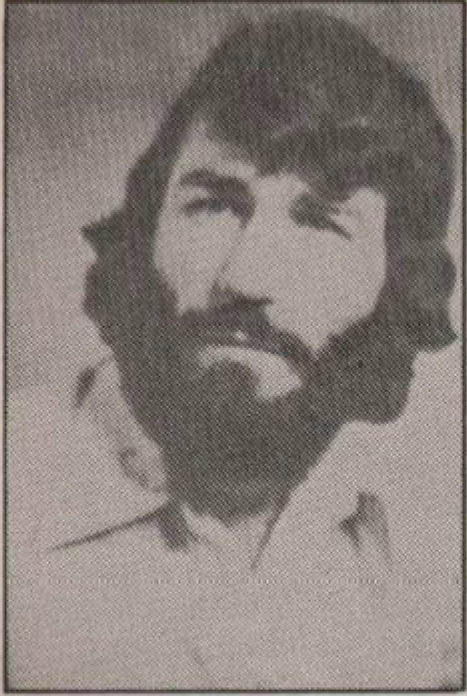
Национални фронт за ослобођење Курдистана - ЕРНК обраћа се јавности пријатељске Југославије са жељом да је обавијести о истини до које нам је у овим тешким данима за све стало више но икада.

Пријатељска Југославијо,

Иако се налазимо у свима познатој тешкој ситуацији, посебно нас погађају најнојење игре у овим сложеним временима. Запрепастило нас је када смо ових дана у неким југословенским медијима прочитали да се као обични плаћеници сепаратистичких снага на тлу Југос-

Çand * Pîşe * Wêje

Hozanvanî nasraw Ebdulla Peşêw

Mehabad Kurdî

Gelî Kurdiman wek her gelêkî tirî em ser zemîne xawenî zor le kelenûser û hunenmend û şaîr û piyawmaqûlî mezin û lêhatuwe. Baskirdinî her yek lem zana û gewrepiyawane pêwîstî be çend bergî kitêb debêt. Helbete zîndûkirdinewey yadî ewan erkî serşanî her mirovêkî kurdperwer e, be taybetî ewaney ke koçiyan kirduwe û le jiyan da nemawin.

Yekêk le hozanvanê mezinekanî emroman **Ebdulla Peşêw** e ke dexwazîn lem kurt e witareda basî bikeyin.

Ebdulla Peşêw le salî 1945 le gundî "Bêrkot" ser be bajêrî Hewlêr-Kurdistanî Başûr le dayik buwe.

Le seretada wek mamostay seretayî karî kirduwe.

Paşan edebî Kurdî xwênduwe le Sovyet.

Heta salî 1988 iş wek mamostay zanko le Lîbiya karî dekird.

Le şapdirawekanî şaîr:
1- Firmêsk û zam - 1967
2- Bitî şikaw - 1968
3- Şewnamey şaîrêkî tînû-'72
4- Şew niye xewintan pêwe nebînim - 1980
5- 12 wane bo minalan - '85 "Swêdî û Kurdî", wergêr: Kajaw Şewket.

Her weha Ebdulla Peşêw şîerî şaîranî wek **Puşkîn** û **Walt Whitman**'î wergêrawete ser zimanî Kurdî.

Eger çawêk be honrawekanî Peşêw da bixşênîn boman derdekewêt ke zorbey zoriyan le babet mesele û pirsî reway gelekeman daye; le babetî azadî û serbexoyî Kurd û Kurdistan. Lêreda çend nimûneyek le şîerekanî şaîr sênînewe bo xwêneranî xoşewîstî rojnamey Berxwedan taku ziyatir pêy aşna bibin û hozanvanîş be tewawetî nas biken.

Şaîr be birwayekî behêzewe le honrawey **Ala** da basî helkirdinî ala dekat û delêt:

Dostekanim! Baş bizanin
Dijminekanim! Baş bizanin
Çend bawerim be Zerdeşt û
Be Avêsta û be Xuwa heye
Hezar hêndeş
Bawerim be helkirdinî
ala heye

Wek aşkiraye gelî qeremanî Kurdiman her gav le xebat û têkoşîn dabuwe le pênawî bedest xistinî serbestî û azadî, bo em amanceş be hezaran û sedan hezaran qurbanî dawe. Lexora niye hozanvan Peşêw "Her biste zemînê"kî Kurdistanî be şwêm û cêgay şehîdan dawete qelem. Le honrawey "Serbazî win (wenda)" da delêt:

Ke wefdê deçête şwênê
Bo ser gorî serbazî win
Tacegulîneyek dênê
Eger sibey
Wefdê bête wilatî min
Lêm bipirsê
Kwanê gorî serbazî win
Delêm
Gewrem
Le kenarî her cogeyê
Le ser sekoy her
mizgewtê
Le ber dergay her malê
Her kilêseyê
Le ser zinarî her şaxê
Le ser dirextî her baxê
Le Kurdistan
Le ser her biste zemînê
Le jêr her gez e asmanê
Mepirse!
Kemêk ser daxe û
Tacegulîneket danê!

Le ber ewey şaîr temenêkî dirêjî le dûrewilatî û xerîbî da be ser birduwe, boye ll gelê le honrawekanî basî dûrî niştiman û xakî Kurdistan dekat. Le şîerî **"Kurdistan"** da delêt:

Kêlge desitrê
bo baran
Çiya bo Helo
Rûbar û çem
bo newestan
Xor bo aso
Agirperist bo ateşge
Ba bo çiro
Estêre û mang bo sipêde
Minîş bo to
Kurdistanim: Minîş bo to!

Le cêgayekî tir hozanvanî Kurd naxwazêt dûr le wilat Newroz bikat. Le honrawey "Newroz '79" da debêjêt:

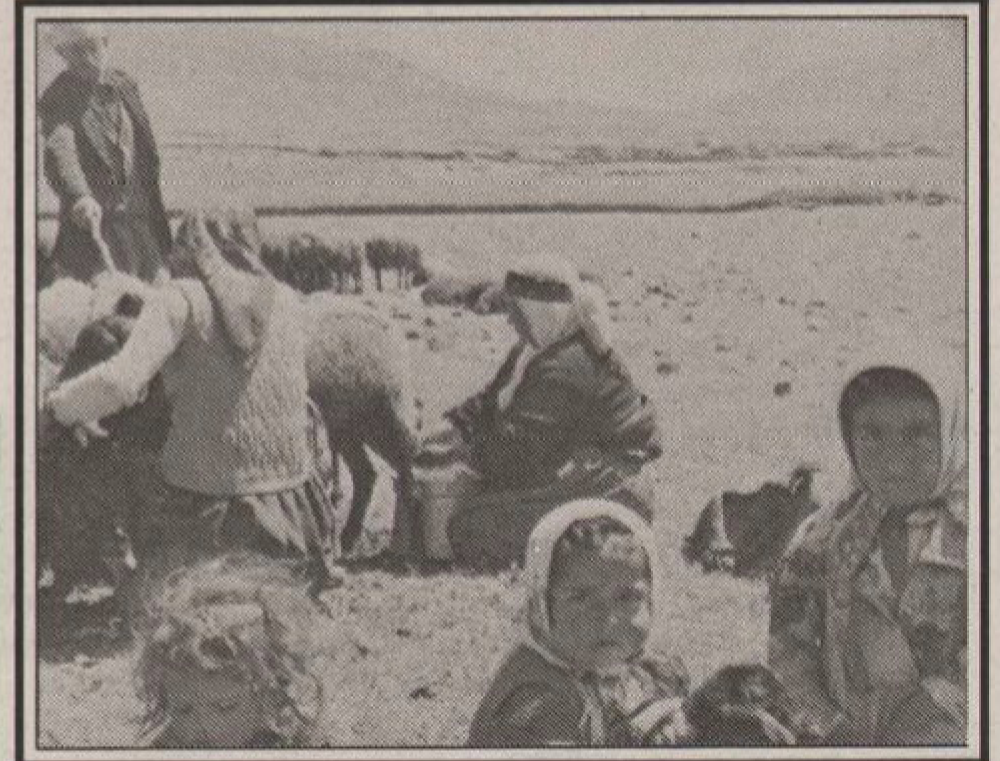
Em sal, bê çiya,
Newroz nakem
Bê bonî giya,
Newroz nakem
Newroz nakem,
bê bilêsey sûrî agir
Newroz nakem,
eger reşbelek toz neka û
Xom nebim be
serçopîbir!

Le kotayî em nûsîne da parçe honrawey "Aştî" dekeyne diyarî bo xwêneranî hêja:

Xuwa dezanê
Balay tifeng im
xoş nawê
Belam
Ax kotirekey aştî
Kire wekû
Şêre befrîney beyanî
Le ser lûley
Metrelozî Westa Receb
Denûkî xoy xistote
jêr balekanî
Wek bîstûme
Ew kotire mangirtuwe
Le asmanî wilatêkî
bê ala da
Be şirîxey tifeng nebê
Qet le şeqey balî nada!

Serçavkanî:

1- 12 wane bo minalan. Ebdûlla Peşêw "Swêdî û Kurdî". Wergêr: Kajaw Şewket, Swêd 1985.
2- Şew niye xewintan pêwe nebînim, Ebdulla Peşêw, Bexda 1980
3- Govarî Swêdî: Svensk-Kurdisk Journal, nr 11-12 / 1987-1988

Ronahiya ezmanê berxwedanê

Roj borîn
Sal borîn
Li her kujîkêt welatî
Xem barîn
Ne stêrên geş
Li bejna bilinda ezmanê
Me şil û mil govend kir
Her ewrên reş li hindavî
Şeng e bihara me dixurîn
Li hemî rexa
Tirs û perêt xwe şûr kiribûn
Her û bi rengekî dihat û
Rojekê da bîte dehbe
Kêlbên xwe bû
beşê hejara dihûşîn
Yan da bîte agirê ku...
Ber bîte me
Dil û hinav li me dikelandin
Lew xelkîn û
Hemî cihêlên gundê me
Bi lêdanekê...
Bi qamçiyekê
Bi lêxûrîna zordarekî
Zûka dibezîn
Welê ew roj çûn û reqiyan
Ev dîmene berûvajî
Wekî heyva li çardeyê
Li me xuya bû
Vê spêdê zû
Ezman hijiya
Goma bê dangiyê peqiya
Stêrên ezmanê hîviya...
Va zordara
Mala xwe bar kir û rijiya
Cûdî serê xwe bilind kir
Kevir û tiraşa kir kenî
Dîwarê tirs û revînê
Ket û bijiya
Du çavên geş
Geştir ji tev ronahiya
Ji kuncên tarî
Ji dilê kela serhildanê...
Berxwedanê
Ameda her dem serbilind
Ji dîwarê zindana reş
Derket... derket...
Hemî welatê me ron kir
Ji dilê xwe yê
Wekî Çiyayê Agirî
Bilind û xurt
Kire hawar
Hemî qulaçên nepenî
Tîjî kirin
Û her digot
Ev jiyan e, berxwdan e
Berxwedan e... berxwedan e
Mizgîniya azadiyê
Bo me îna
Bû hêviyek
rohaniyek
Li dilê hejar û birsiya
Li dilê pale û gundiya
Sonda me ye li jiyanê
Geştir bikeyn berxwedan ê
Geştir bikeyn berxwdanê...

S. Dihokî

Dengdan

Diyarî ye ji bo mîrê şehîdên berxwedanê Mezlûm DOGAN

Nav sîng û dilê tariyê
Roj girnijî
Mêrg û zevî
Yên bihar lê
Şewatkirî
Hinav û lêv
Lê qirqiçî
Ewrê avis
Li hindavî
Araradê
Tor gurmijî
Reşpeykerê Ataturkî!
Li Dêrsimê
Nişîf ket û li nav heriyê
bihujî
Li secanê zendik badayî
û çav girê
Tirs û giyanî peqijî
Şifşên asinî û kelepçe
Xwar bûn, çemiyan
Çû êk qamçî
Demê li jora...
Teng û tara
Zindana Diyarbekirê
Mezlûm DOGAN
Bilind kirî
Dirûşmeya "Berxwedan jiyan e!"
Dirûşmeya "Berxwedan jiyan e!.."

M. Çelkî

Zindana kûr

Zindana kûr û tarî tu
Li min bûyî cihenem
Di nava agirê te de
Îro qijilîm bese

Ez mirovek bê guneh im
Hatim dinê da bijîm
Lê îro bindar û qamçî
Girtiyê te me bese

Divêm wek her kesî bijîm
Bê zilm û zor û sitem
Ev kuştin û girtina me
Ser vê cîhanê bese

Welatê min îro ew bû
Tev behra xwînê çima
Li pişt wan heft deryên hesin
Ez jî girtî me bese

Hêzên kedxwarên faşîst ew
Tim xwîna me dimijin
Ev tax û mal û milk û rez
Bûn berxwara wan bese

Ta ew mêjiyê di nava
Hestiyê me de kuhtin
Goştên me dan bistin agir
Şev û rojê dixun bese

Di nava wan çar dîwaran
Diguvişin me ew neyar
Neyarên çîna karker in
Li me sebir nema bese

Hawar e rabin bişkînin
Radiwa pişt deryê hesin
Lê ew gulf û mifte tevde
Ser me de dayîne bese

Ew şewta we zorê naçe
Ji dilê Dilpêtê Jêlî
Tim ew bi nalnal û qêrîn
Ew şîn û giryê wî bese

Ji bo me xetek nivîsand
Li ser zimanê xwe îro
Em tên ber daliqandinê
Bin vî hukmê faşîst bese

Dilpêt Jêlî

Enîşka Rêzimanî

S. Biçûk

Xeleka -VI-

Kar (Pîşk, Lêker, Fîil)

Kar bêjeyeke, di zimanê Kurdî de kar, kirin, bûn û hebûna mirovekî, tiştekî, yan jî lawirekî nîşan dike, wek: **Kirin, Birin, Kirrîn, Birrîn, Hatin, Ketin, Hilgirtin, Rûniştin, Çûn, Bûn, Man, Dan, Hejandin, Lerizandin...** hwd.

Ev bêje; kirinekê, karekî yan jî pîşekî berçav dike. Ev karên li jor hatine jimartin, bê têkilî ne, ji wan re makder (kok, çavkanî, navê kirinê) te gotin. Dema em van makderan bi têkilî dikin, an jî em wam vediguhêzin, sê tişt têne ber çavên me, ew jî ev in: Kes, tibab (jimar) û dem (çax), em dibêjin:

Azad diçe şoreşê, ji vê hevokê diyar dibe ku Azad kesekî şoreşger e, bi karê çûna şoreşê radibe, ev kes yek jimar e (tek e). Ji bêjeya **diçe**, em dizanin ku çûna şoreşê ji hêla Azad ve di dema niha de çêdibe.

I- Kes: Kes mirovek e, tiştek e yan jî lawirek e, navek e yan jî bernavek e, bi karekî radibe yan jî bûyerek tê serê wî û berkar dibe. Kesê bi karekî, yan bi xebatekê radibe, karvan (pîşkar, kirkar) jêre tê gotin.

Nimûne:
Şoreşger hatin
Agir geş dibe
Xwendekar silav dikin

Di van hevokan de şoreşger, agir, xwendekar û şer, her yek ji wan bi karekî radibe. (Hatin-şoreşger), (geşbûn-agir), (silavkirin-xwendekar).

Karvan dibe ku bernavek be. Bernavên ku bi karan re tên bikaranîn ev in:

1- Awayê rast:
Tek: Ez, Tu, Ew
Kom: Em, Hûn, Ew
2- Awayê tewandî (çemandî):
Tek: Min, Te, Wî, Wê
Kom: Me, We, Wan

Nimûne:
Karê "Kirin"
Ez dikim, Min kir, Ez ê bikim,
Tu dikî, Te kir, Tu yê bikî
Ew dike, Wî/Wê kir, Ew ê bike
Em dikin, Me kir, Em ê bikin
Hûn dikin, We kir, Hûn ê bikin
Ew dikin, Wan kir, Ew ê bikin

Karvan: Kesek e, mirovek e, lawirek e, tiştek e, navek e yan jî bernavek e. Bi karekî radibe, yan jî xebatekê dike.

Berkar: Berkar ew kesê di hevokê de bûyerek tê serê wî.

Dema em dibêjin:

Mar bi Zoro veda.
Hacerê dijmin lerizand.

Di van hevokan de, navên: **Zoro** û **Dijmin**, her yek bûyerek hatiye serê wî. Karek li ser hatiye meşandin, yan jî ketiye ber karekî. Ji van navan re, em dibêjin Berkar (Pîşkber, têrker).

Berkar navek e, yan bernavek e, mirovek e yan lawirek e, yan jî teştek e. Her dem bi karekî derhingêv(têper, derbas) re tê.

Berkar di zimanê Kurdî de bi dû beşan parve dibe:

1- Berkarê durust
2- Berkarê ne durust

1- Berkarê durust: Ew berkarê ku di hevokê de bûyer rast û rast tê serê wî.

Nimûne:
Şervan dijmin dikujin
Gundî rê dibirrin
Memo Zînê dixwaze

Navên dijmin, rê û Zînê, bûyera Kuştin, birrîn û xwestinê rast hatiye serê wan, bêyî ku bindarekî din bi wan re hebe.

2- Berkarê ne durust: Ew berkarê ku di hevokê de, bûyer ne rast û rast tê serê wî, berkarekî din nediyar pêre heye, ku berxistina van bêjeyan şûna wî digirin: **Bi, Di, Li, Ji...** em dibêjin:

Şoreşgeran li dijmin xistin
Min ji mamoste pirsî

Dijmin û mamoste di van hevokan de, ne bi serê xwe ne, ji ber ku di bûyerê de, berkarekî din hevalê wan heye, lê navê wî ne hatiye diyarkirin. Dema em dipirsin: Şoregeran bi çi li dijmin xistin? Bersiva vê pirsê berkarekî din bi dijmin re heval diyar dike; wek: Bi çekan, bi daran, bi rokêtan, bi keviran... lêxistin.

Min çi ji mamoste pirsî? Navê wî, temenê wî, dîroka Kurdistanê... ji bo vê em ji van berkaran re dibêjin berkarê ne durust.

Î- Tibab (Jimar): Di Kurdî de du tibab hene, yek (tek e) û bêhtir jî yekê (kom e). Tibabê kar bi tibabê karvan û berkar ve girêdayî ye, eger berkar di hevokê de nehatibe, jimara kar li gor karvan tê:

Azad hat (Tek)
Şervan hatin (Kom)

Lê dema berkar di hevokê de tê gotin, jimar li gor berkar tê, berkar di awayê rast de û karvan di awayê tewandî de tê.

Nimûne:
Te ez dîtim
Min tu dîtî
Wê ew dît
Te em dîtin
Min hûn dîtin
Me tu dîtî
Me ew dît

Navên mê û nêr jî, dema ku karvan bin mîna bernavan tên tewandin. Wek:

Êgir dar şewûtandin
Keçê xort dîtin
Xortan keç dîtin
Keçan xort dîtin

Dûmahîk di hejmara bê de

Silav li Rojnameya Kurdên Sovyetê "KURDISTAN" be!

КУРДИСТАН

К ЧИТАТЕЛЯМ

Di bin navê **"Kurdistan"** de, li paytexta welatê Kazaxistanê, bajarê Alma-Ata yê, bi zimanê Rosî rojnameyeke nuh derbasê jiyanê bû. Hejmara yekemîn, roja 19'ê Îlûnê 1991'ê hatiye weşandin. Rojname, weke rojnameya navendî ya **Komeleya Kurdên Sovyetê "YEKBÛN"** hatiye nîşandan.

Sernivîsariya (Redaksiyona) rojnameyê li gora hejmara yekemîn ji çar mirovan pêktê, ew jî ev in: Berpirsiyarê redaksiyonê Rustemê Badir BROY (1958), endamên redaksiyonê jî Mustafa Mihemed YUSUF (1965), Mihemedê Silêmanê YUSUBOV (1959) û Mihemedê Misto MAHADÎ (1964), ne. Endamên redaksiyonê tevde xortên welatparêz, dilgerm û dilsoz in.

Sernivîsariya rojnameyê, armanca weşandina **"KURDISTAN"** weha rêz kiriye: "Em erk û delametên xwe dibînin ku, li ser rûpelên vê rojnameyê, xebata Kurdan a bingehîn bona avakirina welatekî serbixwe û azad cih bigre. Bi pirensîbên hêja û rast em ê pirsa Kurdên Sovyetê pêşve bibin. Înformasyonên ku girîng e di rojnameyê de cih bigrin, wê bi giranî li ser rewşa konevanî (siyasî) ya Kurdistanê bin. Li Kurdistanê çi dibe, ci nabe girîng e gelê me zanibe..." Her weha redaksyon banga xwe ji bo hemû Kurdên Sovyetê weha bilind dike: *"Gelê me yê hêja, hebûn û berdewamkirina vê Rojnameya we, bi we ve girêdayî ye. Lewma girîng e hûn hemû şêweyên alîkariya xwe ya maddî û manewî (moralî) pêşkêşî me bikin. Her weha jî pêwîst e hûn nivîs, pêşniyar û rexneyên xwe bighînin me..."*

Li ser rûpela yekemîn a rojnameyê gotineke kin a serokê Komela Kurdên Sovyetê "YEKBÛN", Mihemed Silêman BABAYÊV cih digre. *"Ev cara yekemîn e ku Kurdên Sovyetê dikarin rojnameyeke xwe ya serbixwe biweşînin. Ev rojname girîng e li ser hemû pirs û problemên Kurdan binivîse. Gelê me di nava rewşeke hebûn û tunebûnê de ye. Bi deh hezaran gelê me li hemû Sovyetê belav dibe, bi zorê tê koçberkirin û dibe mîna koçerên bê welat. Belê, rewş mîna berê namîne. Li Sovyetê niha guhertinên mezin çêdibin. Şiyarbûna gel bi xurtî dest pê kiriye. Ev e komarên Baltîkê gihiştin serxwebûna xwe, girîng e em dersên mezin ji vê pirsê derxin. Bese, gerek e Kurd, êdî bi xîret rabin û şerê xwe yê serxwebûn û azadiyê xurt bikin. Ev çi hal e gelê me di nav de ye? Yan bila Kurd giş qir bibin an jî bila bibin xwediyê mala xwe..."* Di hevdîtineke bi Babayêv re, weha girêdana xwe bi şoreşa serxwebûn û azadiyê re tîne ziman: *"Rast e, ez rojê hezar carî dibêjim gerek e Kurd tev pişta Apoçiyan û serok Abdullah OCALAN bigirin. Kî bixwaze newaze riya rast ya wan e. Mirovê bi xîret û namûs be, gerek e pişta wan bigre. Ez sala par çûme Romê (Tirkiyê) û hemû tişt min bi çavên xwe dîtine.*

Li her derê dijminên Kurdan gelê me didin ber pêlên asîmîlasyonê. Mirovê vê pirsê nepejirîne gerek e serê xwe hilde. Mirovê li qedera Kurdan xwedî dernekeve ew ne tu gelaş e, mafê wî yê jiyanê tune ye. Gelên herî biçûk jî, vê rojê bûne xwediyên welatên xwe, Kurd hîna weke koleyan jiyan dibe. Ev çiye?!

Xelasbûna me bi destê me ye, bi xebat û têkoşîna me ve girêdayî ye. Em niha baş dizanin kesek ji ezmana nayê û me xelas nake. Xwedê quwetê bide Serok û koma wî tevde..."

Li ser rûpela duwemîn a rojnameyê nûçeyên civîna serkariya Komela YEKBÛN cih digrin. Di civînê de, ku roja 12'ê Tebaxê 1991'ê pêkhatiye bi haziriya serkariya "YEKBÛN" ê re du mirovên Parlamana Sovyetê jî amade bûbûn: SOBOLÊV (Serokê Komsiyona Parlamana Sovyetê bona çareserkirina pirsa Kurdên Sovyetê) û KALMIKOV (Xebatkarê beşê çareserkirina pirsên netewan li parlamana Sovyetê). Di civînê de bi giranî li ser xebata Komela YEKBÛN ê, bona avakirina otonomiya Kurdan hatiye rawastan.

Di bin sernivîsa "Pelek ji dîrokê" de, li ser rûpela duwemîn hindek informasiyon li ser "Kurdistana Otonom" ji pirtûka Bok Şibana "Kurdên Azerbeycanê" hatine girtin. Ev pirtûk sala 1932'an li Bako hatiye çapkirin. Informasiyonên hêja bi kinahî ev in: Otonomiya Kurdistan ji sala 1923-1930'î dom kiriye. Paytexta wê bajarê Laçînê bûye û serokê wê jî Gosî HECIYÊV bûye. Di navçeya Laçînê de Kurd 99,2% bûn û li Kelpeçarê 99,5% bûn. Hejmara Tirkan li wira 180 mirovbûn (108 Laçîn, 72 Kelbeçar). Di sala 1926'an de hejmara Kurdan di Kurdistana Otonom de 37,182 mirov bûn (72,2 %).

Di hejmara yekemîn de, gelek nivîs û gotarên kin jî cih digirin, di serî de, perçeyek ji hevpeyvîna bi Dr. Îsmail Beşikçî re, ku ji hêla rojnameya Serxwebûn ve amade bûbû, hatiye wergerandin. Weha jî lêkolîneke biçûk li ser pirsa Ava Ferat amede bûye. Xeber û nûçeyên Kurdên Sovyêtê li dijî balyozxaneya Iraqê bi nivîs û wêneyan cih digre. Di quncikekî de jî, li ser danûstandinên Talabanî û Barzanî li gel dewleta Iraqê hatiye nivîsîn û ev pirs havêtine holê "Gelo Saddam wê careke din Kurdan nexapîne?."

Gelek nûçe û xeberên şerê serxwebûn û azadiyê jî, hatine weşandin. Pêşketin û karûbarên Partiya Karkerên Kurdistan (PKK) cihekî fireh girtine. Êrîşbazî û terora dewleta Tirkiyê li ser gelê Kurdistanê, dide xuyakirin.

Rojnameya **"KURDISTAN"** bi berdewamkirina xwe wê bibe nirxekî gelê me yê pîroz. Redaksiyona rojnameyê neçare hemû pêşniyar û rexneyên xwendevanan bide ber çavan, heta ku bibe xwediyê serpêhatiyên mezin û di dilê hemû Kurdên welatparêz de cihekî hêja bigre.

Em ji hemû xebatkar û karkerên rojnameya **"KURDISTAN"** re serkevtinê dixwazin û nîşan didin ku ji bo dengê rastiyê bighe her Kurdekî, hemû tiştê ji destê me we re, em ê pêşkêşî her welatparêzekî hêja bikin.

Berê cengê xwe dide navenda bajaran

Roj bi roj bêhtir berê cengê xwe dide navenda navçe û bajarên Kurdistanê. Ev jî dibe ûştek, ku dagîrkerên Tirkên faşîst bikevin nava tirsên mezintir. Diyar e, ku serdestî û otorîteya dagîrkeran a leşkerî li ser Kurdistanê her diçe bêhtir diheje. Ji niha û pêve ev pêşveçûn wê xwe bêhtir bilezîne.

Di van rojên dawiyê de gêrîllayên ARGK avêtin ser navendên li Şirnex, Çewlik û Dêrsimê. Ji xwe çol û çiya bi giranî di bin serdestiya ARGK de ne. Hilgavtinên gêrîlla yên li çarmedorên Kurdistanê, dikin ku dagîrker di nava dojehekê de gêj bibin û biperitin.

Berxwedan

Sal 9
Hejmar 134
30 Îlon 1991
Buha 2.50 DM
Rojnameya 15 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Wêne: Berxwedan

SERHEDAN

Êrîşa gerîlla çû ser gundê Kuçukyûsûf

Îdir *(Berxwedan)*: Gêrîllayên ARGK avêtin ser gundê Kuçukyûsûf ku 3-4 km ji bajarê Qersê dûr e. Gêrîlla, axiftinên bangeşiyê pêşkêşî gundiyan kirin û xortên dixwestin tevlî gêrîllayan bibin, pejirandin nava rêzên xwe. Ev bûyer roja 14'ê Îlonê çêbûye.

Gêrîlla, ji hoparlorên mizgeftê bang li gundiyan kirin û ji wan xwestin, ku xwe di qada gund de bicivînin. Piştî ku gundî civiyan, gêrîlla dest bi xebatên xwe yên bangeşiyê kirin. Komek ji xortên gund, daxwaza xwe diyar kirin, ku dixwazin tevlî gêrîllayan bibin. Gêrîlla 13 xort pejirandin, ku tevlî ARGK bibin. Paşê gêrîlla tevlî xortên nuh, ji gund derketin.

Li navçeya Qamûşan gundê Gulantîp lêdan li dijminî ketin

Qamûşan *(Berxwedan)*: Di şeva 17'ê Îlonê de li nêzîkê gundê Gulantîp (Beşyol) qopaniya Karakurt navçeya Qamûşanê şerek di navbera hêzên ARGK û artêşa dagîrkeran de derket. Şerê derketî, heya bayaniyê doma.

Di vî şerî de gelek serbazên dijminî hatin kuştin û birîndar kirin. Lê dagîrker dan bihîstandin ku tenê 3 serbaz birîndar bûne.

Piştî bûyerê leşkerên dijminî çûn nava gundê Gulantîp û reşandin ser gundiyan. Gundiyek hate kuştin, yek jî birîndar bû.

Tê gotin ku di vî şerî de 2 gêrîlla jî şehîd bûne.

Serokê ERNK Abdullah OCALAN dibêje:

Gêrîlla kî ye

Şerê em li hemberê dijmin dimeşînin, şerê gêrîlla ye. Şerê gêrîlla jî şêweya lêxe û bireve ye. Ji aliyê çep ve lêxe û ji aliyê rastê ve derkeve. Bi hêzeke hindik, hêza dijmin a xurt ji ber xwe birevîne; şerê gêrîlla ev e.

Metoda me di şer de ew e, ku em li hemberê hêza dijmin a hejmar bilind, bi hêzeke hejmar hindik û biçûk şer bikin. Hûn baş dizanin, dijmin nikare di şer de tank, top û balafirên xwe veşêre. Nikare xwe bi deh hezaran leşkerên xwe ve ji ber gêrîlla veşêre, wê wan li kûjan derê veşêre? Dijmin, mîna garanên dewaran li hemberê me dikevine şer, dikevine operasyonan. Ew nikarin me bibînin, em di pişt her zinarekî de ne, li ber her kendalekî ne. Cihê gêrîlla ne xuya ye. Dijmin nikare cihê gêrîlla binase, lê hema em wan dibînin. Ji ber vê yekê divê her gulleyeka me li eniya her leşkerekî dijmin bikeve. Divê fişekeka me tenê jî di valahiyê de neçe.

Dijmin jî niha hewl dide xwe ku bi metoda gêrîlla, şerê me bike. Kontr-gêrîlla saz kiriye. Mîna hovan tedrîb dike, ji rûyê mirovahiyê dixe û mîna guran her berdide ser gelê me. Ne tenê ser gelê me, bi navê gêrîllayên ARGK berdide her deran jî. Çi tiştê ne baş heye tînine serê gel. Bi namûsa gel dilîzin, diziyê dikin û bê exlaqiyê heya dawiyê di nava gel de dimeşînin. Van tiştan tevan bi navê me dikin. Lewma divê haya gêrîlla ji vê yekê hebe, divê vê polîtîka dijmin eşkere û riswa bike.

Ne hewce ye ez dîsa bibêjim gêrîlla kî ye û ne kî ye. Em gelek caran li ser axifîne. Heya dawiyê gêrîlla xwedan rûmet û exlaq e, heya dawiyê ji bo parastina hebûna gelê xwe fedekar e, heya dawiyê netirs û leheng e, heya dawiyê mirovekî dizane gava xwe çawa bavêje û pîlanên dijmin vala derxîne û hîn gelek taybetiyên din. Heke ev taybetî di kesbûna gêrîllayekî me de neyê dîtin, nexwe ew ne ji me ye. Bê guman ew, peyayekî dijmin e, ew endamekî kontr-gêrîlla ye û ez vê jî ji bo gel dibêjim.

Divê êdî gel jî gêrîlla û şervanê xwe nas bike, divê êdî bi pîlan û lîstokên dijmin neyê xapandin. Dijmin dijmin e, tu caran rê nade ku gel û gêrîlla bibin yek. Ji ber vê yekê bi hemû rengan wê bixwaze xebat û şervanên me nebaş bide nas kirin. Wê gêrîllayên me mîna hovan bide nas kirin. Karê gel jî ew e ku rûyê dijmin eşkere bike. Me gêrîlla bi gel da nas kirin, êdî li gel dimîne ku gêrîllayên xwe biparêze.

Serdestiya gêrîlla cihê xwe digire

Îdir *(Berxwedan)*: Xebatên gêrîlla li êrdima Serhedan, pêşemîn jî li derdorên Îdirê her diçe berfirehtir dibin û serdestiya gêrîlla xurttir dibe. Ji aliyekê êrîş diçin ser qereqolan û li ser riyan nasname tên kontrol kirin, ji aliyê din êrîş diçin ser cerdevanan û hinde hedefên dagîrkeran.

Berî çendekê gêrîlla komeke cerdevanan dîlî girtibûn. Dagîrker jî dest bi operasyonan kiribûn. Di demekê de ku bi hezaran leşkerên dijminî di operasyonê de bûn, gêrîllayên ARGK livbaziyên nuh ên li pey hev bikaranîn.

Gêrîlla, li çiyayê Çîllî êrîş birin ser îstasyona televîzyonê û sazî dan ber agirî. Xusarên diravî yên mezin gihan dijminî. Piştî bûyerê hêzên dijminî hatin cihê bûyerê û şerek derket. Ji dijminî gelek hatin kuştin û birîndar kirin, lê hejimara diyar nebûn. Di vî şerî de gêrîllayekî ARGK jî bi lehengî şehît ket.

Di roja 13'ê Gulanê de gêrîllayên ARGK nîvrojekê riya Îdir û Bazîdê anîn bin kontrola xwe. Hemû navgînên derbas dibûn rawestandin û nasnameyên rêwiyan kontrol kirin. Ev bûyer li nêzîkê gundê Orgov (Suveren) zivinga Şêx Mîrza pêkhat. Gêrîlla 3 navgînên saziyên fermî yên dagîrkeran jî dan ber agirî.

DÊRSIM-ÇEWLIK-MÛŞ

Di hefteyekê de gêrîlla du caran êrîş birin ser bajarê Mamikan

Dêrsim *(Berxwedan)*: Gêrîllayên ARGK di hefteyekê de 2 caran êrîş birin ser navenda Dêrsimê bajare Mamikan.

Êrîşa yekemîn di roja 7'ê Îlonê de pêkhat. Gêrîlla êrîş birin ser saziyên dagîrkeran ên li taxa Sixengê. Panzêrekê dan ber rokêtan û texrîp kirin. Avahiyeke leşkerî jî hate rûxandin.

Êrîşa duwemîn jî di roja 14'ê Îlonê de pêkhat. Vê carê êrîş çûbû ser navenda Mamikan. Gêrîllayên ARGK ji du milan daketin nava bajêr. Gelê Dêrsimê jî temaşeyê artêşa xwe dikir, gava li hedefên dagîrkeriyê dihate xistin. Navenda tugayê bû hedefê rokêtan û çekên otomatîkî. Birekî cebilxanyê jî agir girt û peqî. Çend leşkerên dijminî hatine kuştin, diyar nebû.

Piştî ku gêrîlla çend hedefên din jî rûxandin, xwe ji bajêr kişandin çiyan.

ARGK êrîş bire ser navenda navçeya Mêzgerê

Mamikan *(Berxwedan)*: Piştî ku di hefteyekê du êrîş çûn ser bajarê Mamikan, êrîşên gêrîlla ranewestiyan. Pêşemîn li gundan gelek livbaziyên nuh birêvektin. Di şeva 27'ê Îlonê de jî êrîş çû ser navçeya Mêzgerê. Gêrîlla êrîşî saziyên fermî kirin û wan rûxandin. Çend kes ji dijminî hatine kuştin an jî birîndar kirin, hîna diyar nebûye.

Êrîş çû ser alaya cendirmeyan a di navenda Çewlikê de

Çewlik *(Berxwedan)*: Di roja 14'ê Îlonê de gêrîllayên ARGK êrîş birin ser avahiya serleşkeriya alaya cendirmeyan a di navenda bajarê Çewlikê de. Gêrîlla ji dûr ve bi rokêtan êrîş kirin û tirseke mezin dan dagîrkeran. Gava gêrîlla dest bi êrîşê kirin, hêzên dijmini jî bi lez xwe kirin kozên xwe parastinê de. Gelê Çewlikê bi vê êrîşe, kete nava dilxweşiyeke herî mezin. Çi lêdan li dagîrkeran ketin, diyar nebû.

Di roja 30'ê Tebaxê de 5 turîstên biyanî hatibûn revandin. Di roja 21'ê Îlonê de, li cihê hatibûn revandin, dîsa hatin berdan.

Ji aliyê din li derdorên Çewlikê livbaziyên gel û gêrîlla di van rojên dawiyê de hîç ranewestiyan.

Di roja 13'ê Îlonê de li nêzîkê gundê Geliyê Zûwa (Kurudere) gêrîllayên ARGK rê birrîn û kontrola nasnameyan çêkirin. Ji aliyekê jî bangeşiyên berfireh pêşkêşî rêwiyan kirin. Di wê navberê de otomobîleke polîsan jî cihê bûyerê derbas bû. Gava polîsan dît ku gêrîlla rê birrîne reşandin ser rêwî û gêrîllayan. Ji bo çi zîrar negihe rêwiyan, gêrîlla xwe paş ve kişandin û berê xwe dan çiyan.

Di roja 14'ê Îlonê de garanên artêşa dagîrkeran êrîş birin ser gundê Nuh (Yenîkoy). Serleşkerekî faşîst xwest destê xwe biavêje jina Kurd Husniye Çurukkaya. Ji ber vê yekê gundî rabun ser xwe. Gundî tev bi hev re meşiyan navenda Çewlikê û bûyerê protesto kirin. Gava walî xwest guhdariya gundiyan neke, gundî dest bi livbaziyeke rûniştinê kirine. Di dawiyê de walî soz da, ku wê yê gunehkar ceza bikin.

Di roja 20'ê Îlonê de li devera bi navê Germavê şerek di navbera gêrîllayan û hêzên dagîrkeran di derket. Eşkere nebû, ka çend serbazên dijminî hatine kuştin. Her weha agahî gihan me ku 3 gêrîllayên ARGK jî şehîd bûne. Yek ji wan navê wî **Ahmet TÎMUR** e û bi xwe ji Çewlikê ye. Cendekê şehîd **Ahmet** li Çewlikê bi xwepêşdaneke şînê hate rakirin.

Di roja 22'ê Îlonê de jî li nêzîkê navçeya Dara Hênê şerek çêbû. Diyar nebû, ka çend kes ji dijminî hatine kuştin. Gundiyên gundê Wartakumê (Yatansogut) dibêjin, ku gelek leşker hatine kuştinê.

Di şerê ji Palî heya Çewlikê de 10 serbazên dijminî hatin kuştin

Mazra *(Berxwedan)*: Li nêzîkê gundê Zîvêr (Akbulut) navçeya Palî êrdima Mazra (Elazig) şerekî dijwar di navbera hêzên ARGK û yên dijminî de derket. Şer, di roja 24'ê Îlonê de çêbû. Hîna di destpêka şerî de lêda-

Dûmahîk di rûpela 19'an de